

METROPOLIA- IKKUNA

Opinnäytetyö
Metropolia AMK
Sofia Frantsi
Muotoilu
Sisustusarkkitehtuuri

TEKIJÄ Sofia Frantsi
SIVUMÄÄRÄ 87
LIITTEET 16 kpl
AIKA 18.4.2016
TUTKINTO Muotoilun koulutusohjelma, muotoilija AMK
KOULUTUSOHJELMA Sisustusarkkitehtuuri
OHJAAJAT Lehtori Pasi Pänkäläinen
Tuntiopettaja Ville-Matti Vilkkä

STUDENT Sofia Frantsi
PAGES 87
ATTACHMENTS 16
PERIOD 18.4.2016
DEGREE PROGRAMME Design
SPECIALISATION OPTION Bachelor of Culture and Art
MENTORS Pasi Pänkäläinen
Ville-Matti Vilkkä

TIIVISTELMÄ

Suunnittelin opinnäytetyökseni aktiivisen ja muuntautuvan tilan Metropolia-ammattikorkeakoululle Helsingin keskustaan. Työni tutkii millä tavalla muuntautuva ja kommunikatiivinen tila tukee ja edistää opiskelijoiden projektien tuotteistamista ja aktiivista yhteistyötä. Sain opinnäytetyöni aiheen muotoilun osaston opettajaryhmältä, jotka ovat tunnistanet ongelman opiskelijoiden tuotteiden ja palveluiden tuotteistamisessa.

Opinnäytetyöni tutkimuspohja rakentuu havainnoista, jotka tein matkallani eurooppalaisiin yliopistoihin ja korkeakouluihin. Tutkin erilaisia tuotteistamisprosesseja, yliopistojen innovaatiokeskuksia ja projektityötiloja. Vierailmissani kohteissa korostui erityisesti tilojen avoimuus ja sen mukanaan tuoman spontaani vuorovaikutus.

Esitän konseptisuunnitelman, jonka elementit ovat skaalattavissa erilaisiin tiloihin. Konseptisuunnitelman lisäksi protoan suunnitelman valitsemaani soveltuvaan tilaan Helsingin keskustassa. Tällä suunnitelmalla esitän tilan ilmeen, ja vuorovaikutteista toimintaa tukevat funktiot ja elementit.

Olen nimennyt opinnäytetyössäni tila- ja toimintamallin nimeksi Metropolia-Ikkunaksi. Työni lopussa esitän näkemykseni siitä, millä tavalla Metropolia-Ikkunan konsepti voidaan skaalata kampuksille ja minkälaisia etuja aktiivisesta, vapaasta ja avoimesta työtilasta voitaisiin tulevaisuudessa saada.

Avainsanat: Kommunikatiivisuus, läpinäkyvyys, tuotteistaminen, muuntautuminen, aktiivisuus.

ABSTRACT

I designed an active and transforming space to the center of Helsinki for Metropolia University of Applied sciences. In my thesis I aimed to answer the question: how a certain kind of space could increase the interaction between campuses, students and create more links into the business world? This topic was given by a group of professors who have noted the problematic situation of developing student's concepts into actual products and services.

The research for this design was done on my trip to selected universities in northern Europe. I used interviews and observation as a research method. The transparency and active interaction in various universities caught my eye.

I am going to present a concept design which elements are scalable into different spaces. On top of the concept design I present a prototype or an example design to an actual existing space in the center of Helsinki. With this prototype I aim to present the main characters and elements of the concept.

At the end of my work I present my proposal of how the concept of Metropolia-Ikkuna (Metropolia Window) could be scaled into bigger, more diverse complex to the new campuses around the metropolitan area.

Key words: communication, transparency, transforming,

SISÄLLYSLUETTELO

1 JOHDANTO 6

2 LÄHTÖKOHDAT 8

- 2.1 HAASTE 8
- 2.2 AJANKOHTAISUUS 10
- 2.3 NYKYTILA 12
- 2.4 MOTIVAATTORIT 14
- 2.5 TUTKIMUSMENETELMÄT 15
- 2.5 KESKEISET KÄSITTEET 18

3 REFERENSSIKOhteet 20

- 3.1 ENSIVAIKUTELMAN MERKITYS 20
- 3.2 ENSIVAIKUTELMASTA KOKONAISKUVAAN 22
- 3.3 TILOJEN AKTIIVISUUDEN MERKITYS 24
- 3.4 ERILAISIA PROSESSITAPOJA 26
- 3.5 ERILAISIA TILAOHJELMIA KOhteISSA 30

4 MÄÄRITTÄVÄT TEKIJÄT 34

- 4.1 TILALLISET FUNKTIOT 34
- 4.2 SUUNNITTELUHAASTEET 36
- 4.3 TOIMINNALLISET TAVOITTEET 38
- 4.5 TOIMINTA JA SEN YLLÄPITO 40
- 4.4 TOIMINTAKAAVIO 41
- 4.6 ERI SKENAARIOT TILASSA 42
- 4.7 ELEMENTTEJÄ 44
- 4.8 KÄYTTÄJÄPROFIILIT 46

5 TILALLISEN KONSEPTIN IDEOINTI 48

- 5.1 TILAN HOUKUTTELEVUUS JA ILME 48
- 5.2 SOVELTUVAN POHJAN ETSINTÄ 54
- 5.3 MUOTOKIELEN HAKU 56
- 5.4 TOIMINTOJEN SIJOITTELU 66
- 6.1 TILAN POHJAN SUUNNITTELU 68

6 SUUNNITELMA VALITTUUN TILAAN 68

- 6.2 POHJAPIIRROKSET 70
- 6.3 MATERIAALIT 72
- 6.4 POHJAT ERI SKENARIOISSA 76
- 6.5 KULKUVÄYLÄT JA MUUNTAUTUVAT ALUEET 78
- 6.6 KAHVILA- ALUEEN SUUNNITELMA 82
- 6.7 TILAN POIKKILEIKKAUKSET 86
- 6.8 WC- KALUSTEET JA MATERIAALIT 88
- 6.9 VALAISTUSSUUNNITELMA 90

7 TOIMINTA JATKUU KAMPUKSILLA 94

- 7.1 IKKUNA AVAUTUU KAMPUKSILLE 94

8 TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN 96

LÄHDELUETTELO 98

KUVALÄHTEET 99

LIITELUETTELO 101

1 JOHDANTO

Opinnäytetyössäni tutkin millä tavalla muuntautuva ja kommunikatiivinen tila tukee ja edistää opiskelijoiden projektien tuotteistamista ja aktiivista yhteistyötä.

Työni pohjaksi vierailin Lontoossa, Pariisissa, Rotterdammassa ja Kööpenhaminassa tutkiakseni eri korkeakoulujen tuotteistamisprosesseja, opiskelijoita ja heidän projektejaan varten rakennettuja tiloja. Havaintojen pohjalta rakennan suunnitelman tilasta, joka tukee uudella tavalla korkeakoulun sisäistä yhteistyötä ja kommunikaatiota. Tämä tila on myös alusta eri korkeakoulujen ja muiden organisaatioiden kohtaamiselle ja mahdolliselle tulevaisuuden yhteistyölle. Tila tulee siis toimimaan fyysisenä ja virtuaalisena ikkunana korkeakoulun toimintaan. Suunnittelen tilan Metropolia Ammattikorkeakoululle.

Matkan aikana kerätty materiaali on myös osa korkeakoulun opettajaryhmän *Polku työelämään tuetusti*-hanketta, jossa perehdytään erityisesti tuotteistamisprosesseihin. Rajaan matkalta keräämästäni materiaalista työhöni kuitenkin vain oleelliset havainnot, jotka vaikuttavat varsinaiseen tilalliseen suunnitelmaan.

Työni tavoitteena on suunnitella tila, joka yhdistää kaikki olennaisimmat tilalliset elementit, jotka rohkaisevat satunnaisiin keskusteluihin ja spontaaniin kanssakäymiseen. Tutkin niitä tekijöitä, jotka vaikuttavat ihmisen yhteisölliseen käyttäytymiseen tilassa. Metropolia-Ikkuna tulee näyttämään ikkunan omaisesti rajatun näkymän korkeakoulun harjoittamaan toimintaan ja projekteihin. Tulen luomaan muuntautuvan, innovatiivisen ja rohkaisevan yhteisöllisen tilan, joka luo uusia mahdollisuuksia tulevaisuuden projekteihin ja yhteistyöhön.

”Millä tavalla Metropolia-Ikkuna tilana tukee toimintaa, jolla voidaan edistää opiskelijoiden konsepteja ja valmiita projekteja lähemmäs valmista tuotetta tai palvelua.”

KUVA 1

Startup-yritys Soundcloudin uusi toimisto Berliinissä rikkoo perinteistä ajatusta toimistosta.

2 LÄHTÖKOHDAT

Sain opinnäytetyöni aiheen opettajaryhmältä, joka on pohtinut ajatusta keskeisestä kohtaamispaikasta. Selkeä tarve myös opiskelijoiden projektien tuotteistamisesta on ollut tiedossa jo koko opettajakunnalla. Tässä jaksossa avaan työni haasteet, motivaattorit ja kerron mistä lähtökohdista lähdän työtäni rakentamaan.

2.1 HAASTE

Ammattikorkeakouluissa tehdään paljon konkreettista pohjautuvaa työtä; taustatutkimusta ja projekteja, jotka usein tähtäävät varsinaiseen toimeksiantoon ja toteutukseen. Valitettavasti vain murto-osa konsepteista, ideoista ja tutkimuksista päätyy kenenkään ulkopuoliseen tietoon puhumattakaan lopullisesta toteutuksesta. Ongelmaan onkin kehitelty maailmalla erilaisissa organisaatioissa monenlaisia metodeja - esimerkkejä siitä, kuinka tällaista toimintaa ollaan ryhtynyt kehittämään.

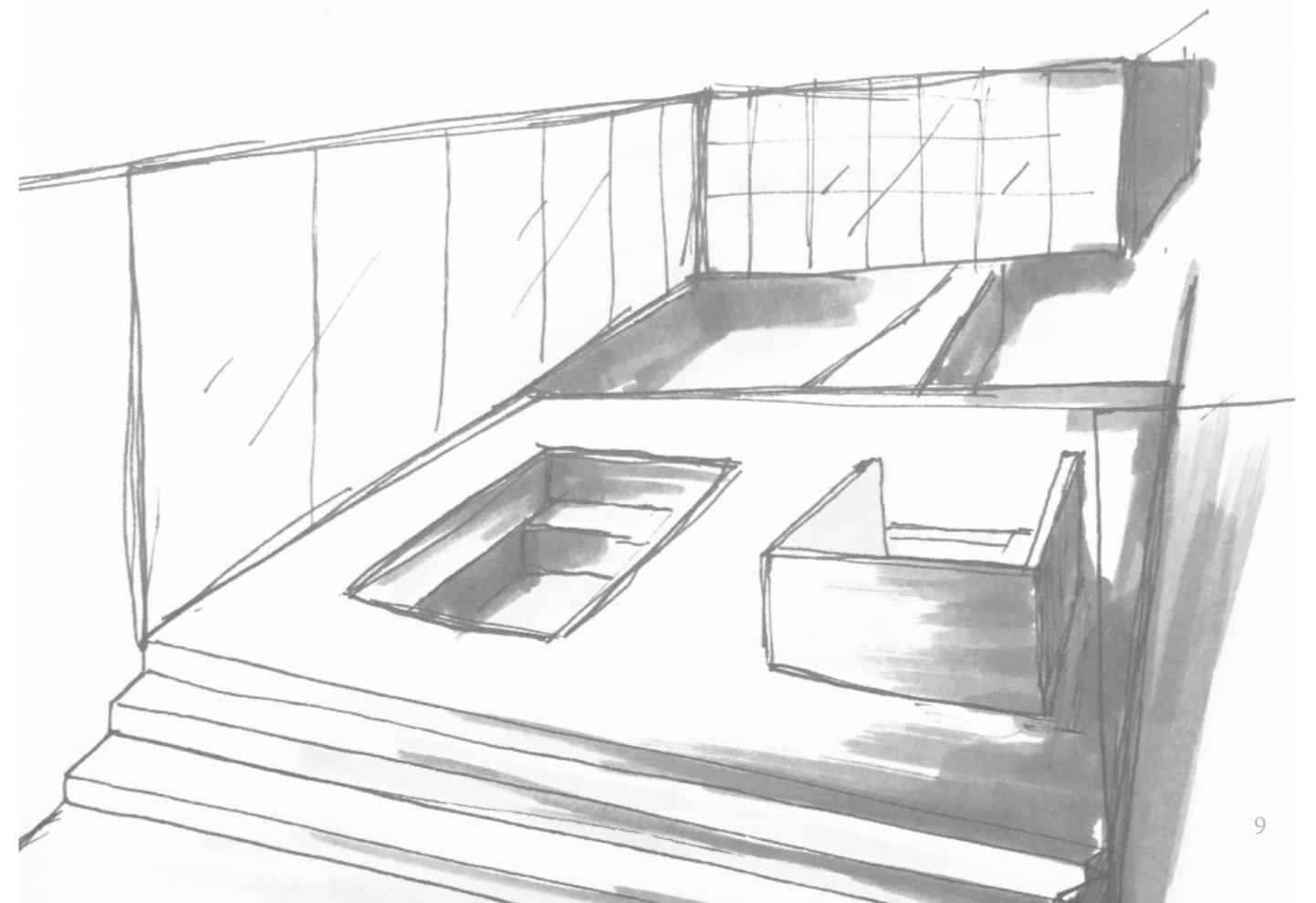
Opinnäytetyössäni tutkin muotoilijan ja erityisesti sisustusarkkitehdin näkökulmasta sitä millä tavalla projektien lopputuloksia voidaan edistää jo opiskeluaikana lähemmäs valmista tuotetta/ palvelua. Tutkin myös sitä millä tavalla korkeakoulujen omat avoimen yhteisölliset työ- ja esittelytilat tukevat opiskelijoiden tuotteiden ja palveluiden esilletuontia ja opetusorganisaation profiilin nostoa. Metropolia ammattikorkeakoulun tuleva oma ”ikkuna” Helsingin keskustassa kattaa kaikki nämä osa-alueet. Työllä ei vielä ole virallista toimeksiantajaa, mutta tavoitteena on saada suunnitelma läpi vuoden 2016 aikana.

Opinnäytetyöni rakentuu tutkimukselliseen osuuteen ja sen inspiroimaan tilalliseen suunnitelmaan. Työni pohjaksi tutkin erilaisia tuotantoprosesseja, metodeja ja rutinoituneita prosessitapoja, joita voitaisiin mahdollisesti muokata sopivaksi Metropolian toimintatapoihin. Osa tästä materiaalista hyödynnetään Metropolian muotoilun osaston opettajien Polku työelämään tuetusti - hankkeessa ja tulen hyödyntämään tutkimusmatkani aikana osaa keräämääni materiaalia myös opinnäytetyöni tilallisen suunnitelman pohjana ja lähtökohdaksi.

Tutkimukseni pohjalta muodostan käsityksen siitä, millä tavalla tilalliset ratkaisut edistävät osaltaan tuotantoprosessien etenemistä ja projektien näkyvyyttä niin oppilaitoksen sisällä, kuin sen ulkopuolellakin. Tavoitteena on siis luoda enemmän erilaisia linkkejä ja kontaktipintaa opiskelijoiden, yhteistyökumppaneiden ja yleisön välillä.

Metropolian koulutusorganisaation uusi kampussuunnitelma keskittyy kompleksien keskittämisen neljään isoon kampukseen tulevaisuudessa. Nämä neljä suunniteltua kampusta tulevat kaikki sijoittumaan keskustan ydinalueen ulkopuolelle. Näin ollen keskustan alueelle tarvitaan ennen kaikkea kiintopiste ja kohtaamispaikka opiskelijoille, työntekijöille ja yleisölle.

Opinnäytetyöni lopputuotteena suunnittelen Metropolia-ikkunan, joka tilana avaa mahdollisuuden ulkopuolisille vierailijoille, uusille opiskelijoille ja oppilaitoksessa jo työskenteleville nähdä otos tehdystä konsepteista, projekteista ja keksinnöistä ja korkeakoulun toiminnasta tämän konkreettisen ja virtuaalisen ikkunan läpi. Tila tulee toimimaan tietyn pienen ihmisryhmän koordinoimana, mutta niin, että tilassa esitetyt teemat vaihtuvat tiheään luoden vieraille vaihtuvaa aktiivista sisältöä. Tila tulee toimimaan aktiivisesti myös vuokrattavana työ- ja presentaatio-tilana Metropolian henkilökunnalle ja opiskelijoille. Tarkoituksena on nostaa Metropolian koulutusorganisaation profiilia merkittävänä tekijänä pääkaupunkiseudulla ja muualla Suomessa.

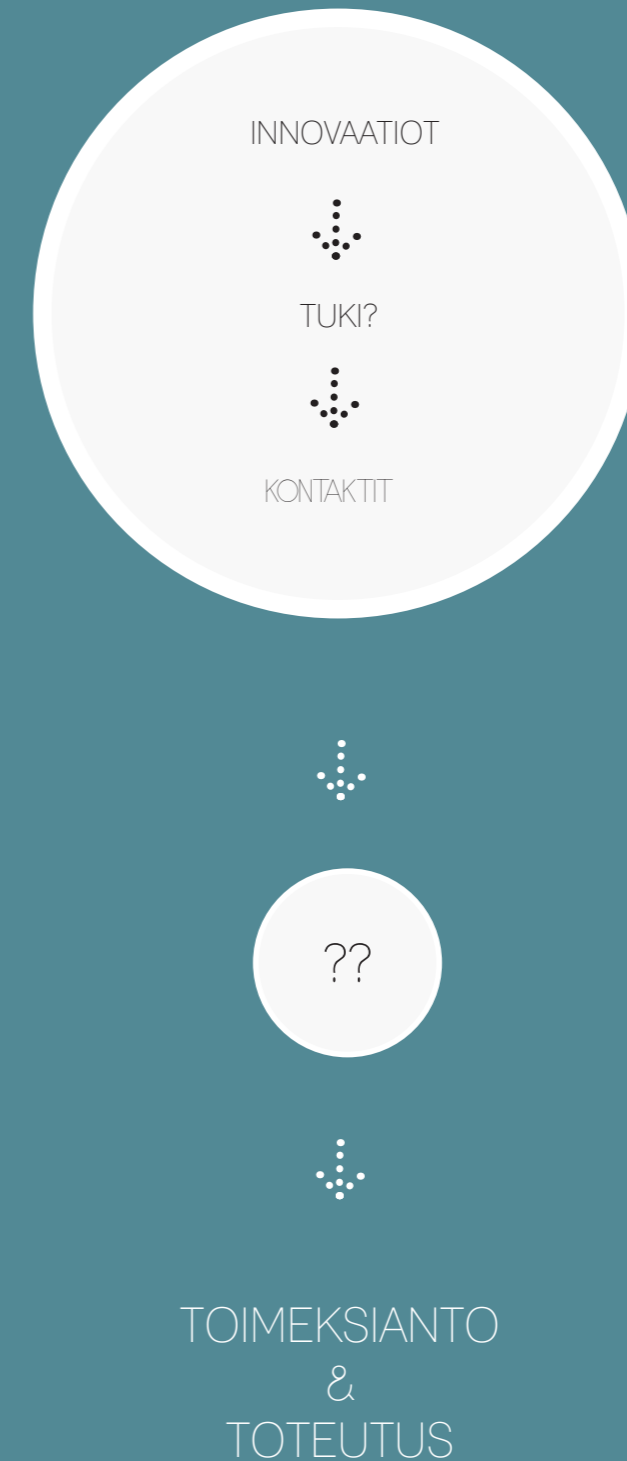
2.2 AJANKOHTAISUUS

Työni tutkii tyypillistä, hyvin tunnistettua ongelmaa erityisesti luovalla alalla; Tehtyihin projekteihin kulutetaan kuukausia ja valmistuttuaan konseptit lämmittävät lähinnä vain omaa kovalevyä sen sijaan, että tuotokset olisi konkreettisesti nähtävissä tai testattavissa. Kaava on tuttu: Konsepti on valmis ja idea mahdollisesti hyvinkin toimiva, mutta miten edetä ja ottaa seuraava askel? Kuka olisi valmis auttamaan? Kenellä on halua, kiinnostusta tai aikaa? Jätänkö aiheen sikseen ja palaan siihen kun aika on mahdollisesti otollisempi? Vai mahtaisiko joku olla kiinnostunut ostamaan ideani ja valmis viemään sitä eteenpäin? Miten tiedän kuinka arvokas ideani lopulta onkaan, miten hinnoittelen palveluni/ tuotteeni?

Pyrin työni lopuksi muodostamaan vastauksia yllä esitettyihin kysymyksiin ja tarjoamaan vaihtoehtoisen ratkaisun, joilla saadaan edistettyä opiskelijoiden aktiivista vuoropuhelua yleisön ja mahdollisten käyttäjien kanssa. Tämä vuoropuhelu tarvitsee kuitenkin alustan-konkreettisen tilan, joka tarjoaa mahdollisuuden aktiiviseen yhteistyöhön opettajakunnan, yhteistyökumppaneiden ja eri alojen opiskelijoiden kesken.

Alustan lisäksi pyrin tarjoamaan yleisen prosessitavan, jota voidaan muokaten hyödyntää eri alojen projektien läpiviemisen ja tuotteistamisen yhteydessä. Tämä prosessitapa luo rungon toiminnalle, johon tulevaisuudessa Metropolian koulutusorganisaation panostaa yhä enemmän.

Metropolian toiminta ja yhteistyö kaupunkien kanssa on aina ollut tiivistä, mutta tämä toiminta ei ole tarpeeksi näkyvissä kaupunkilaisille ja suurelle yleisölle. Näkyvyyden, hyvän maineen ja positiivisen kuvan myötä voidaan saavuttaa paljon; Uusia motivoituneita opiskelijoita, vaikutusvaltaisia yhteistyökumppaneita tai herättää yleinen kiinnostus Metropolian toimintaa kohtaan. Esillä olevat opiskelijat, heidän projektinsa, toimivat tuotteet ja palvelut ja niistä poikivat menestyvät yritykset ovat arvokkainta julkisuutta, jota korkeakoulu voi toivoa. Positiivinen julkisuus puolestaan tuo aina mukanaan monia eritasoisia ulottuvuuksia tulevaisuuden aktiiviseen yhteistyöhön.

2.3 NYKYTILA

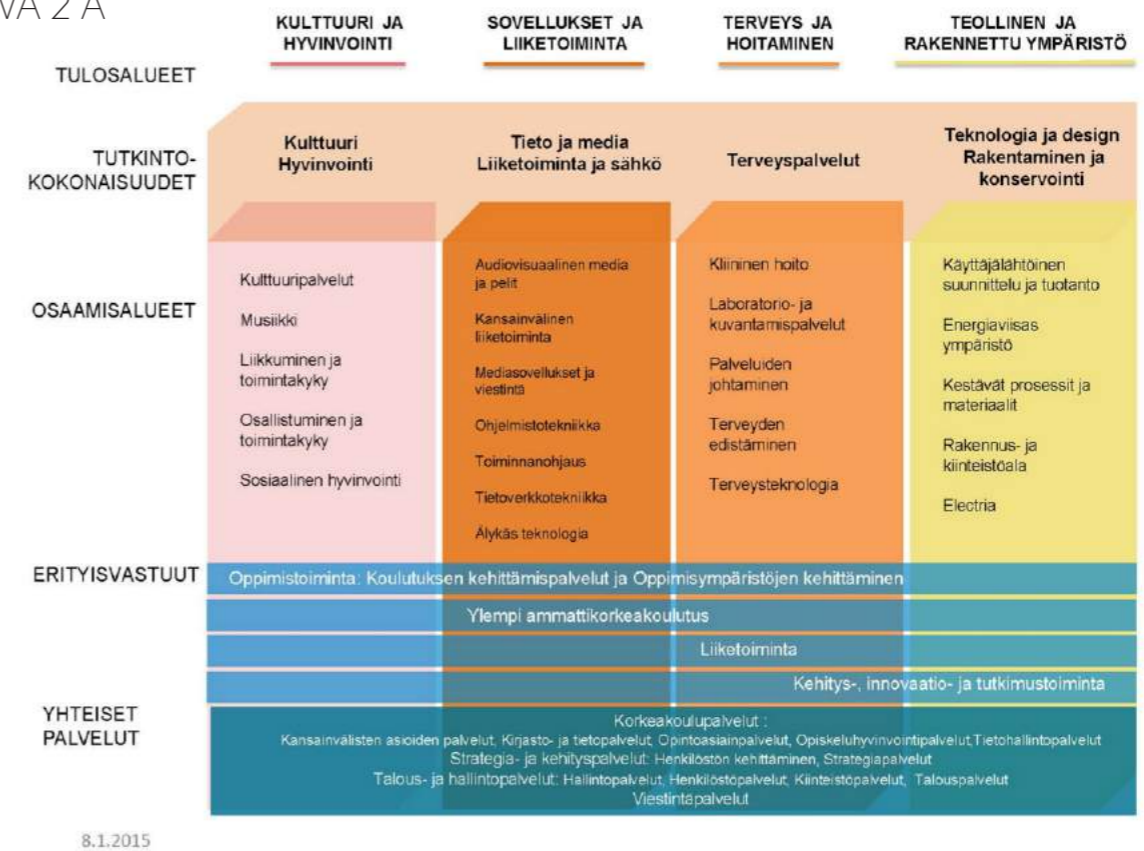
Prosessitavasta riippumatta ennen kaikkea tärkeää onkin mentorointi ja apu käytännön kysymyksissä; Millä tavalla hankkia rahoitus? Entä sopimukset, kuinka tarkasti määritellä oikeudet? Hakeako patentti vai millä tavalla suojella tuotetta? Loppu tuleman tavoitteena kaikilla on kuitenkin sama; kannattava ja loppuun mietitty tuote tai palvelu, joka jatkaa mahdollisesti omaa elämäänsä yliopiston/ korkeakoulun ulkopuolellakin.

Verrattaessa vanhoihin perinteikkäisiin yliopistoihin Metropolian koulutusorganisaation tarina on vasta alussa. Monien vanhojen yliopistojen tarinaa ja brändiä on luotu vuosikymmenten ellei satojen vuosien ajan. Ajan kuluessa monille on kehittynyt myös rutinoitunut prosessitapa, jolla innovaatioita ollaan osattu oikealla tavalla kehittää ja ohjata oikeaan suuntaan. Tärkeintä olisikin löytää monimutkaisen ja moniportaisen metodin sijaan jonkinlainen joustava käytäntö, jolla luodaan opiskelijoille mahdollisuus ensimmäiseen askeleeseen projektin konseptin ensi- esityksen jälkeen.

Kampukset toimivat nykyään aktiivisesti omissa toimipisteissään, mutta informaatio eri kampusten ja koulutusohjelmien ja osastojen välillä on harvinaisen vähäistä. Metropolian tyyppisen koulutusorganisaation vahvuus on juuri monialaisuus, ja sen tuomat rajattoman mahdollisuudet.

Alla oleva Metropolian koulutusorganisaation toimintakaavio (vuodelta 2014) kuvaa kaikkia niitä osa-alueita ja tavoitteita, joihin organisaatio kokonaisuutena pyrkii. Erityisvastuun kohdalla mainitaan ”Kehitys, innovaatio ja tutkimustoiminta”. Innovaatioprojektit kuuluvat jo kaikkien alojen opintosuunnitelmaan. Erityisesti nämä projektit suunnataan aina mahdollisimman konkreettisia aiheita kohden, mutta tämä aktiivinen ja vaikuttava toiminta näkyy vain harvoin korkeakoulujen ulkopuolella.

KUVA 2 A

KUVA 2 B

Metropolian strategia 2020

Keskittyminen

Keskitymme

laadukkaaseen oppimiseen ja työelämäyhteistyöhön.

Uudistuminen

Uudistamme

toimintakulttuuriamme ja osaamista digitalisaation ja kehittyvien kampusten myötä.

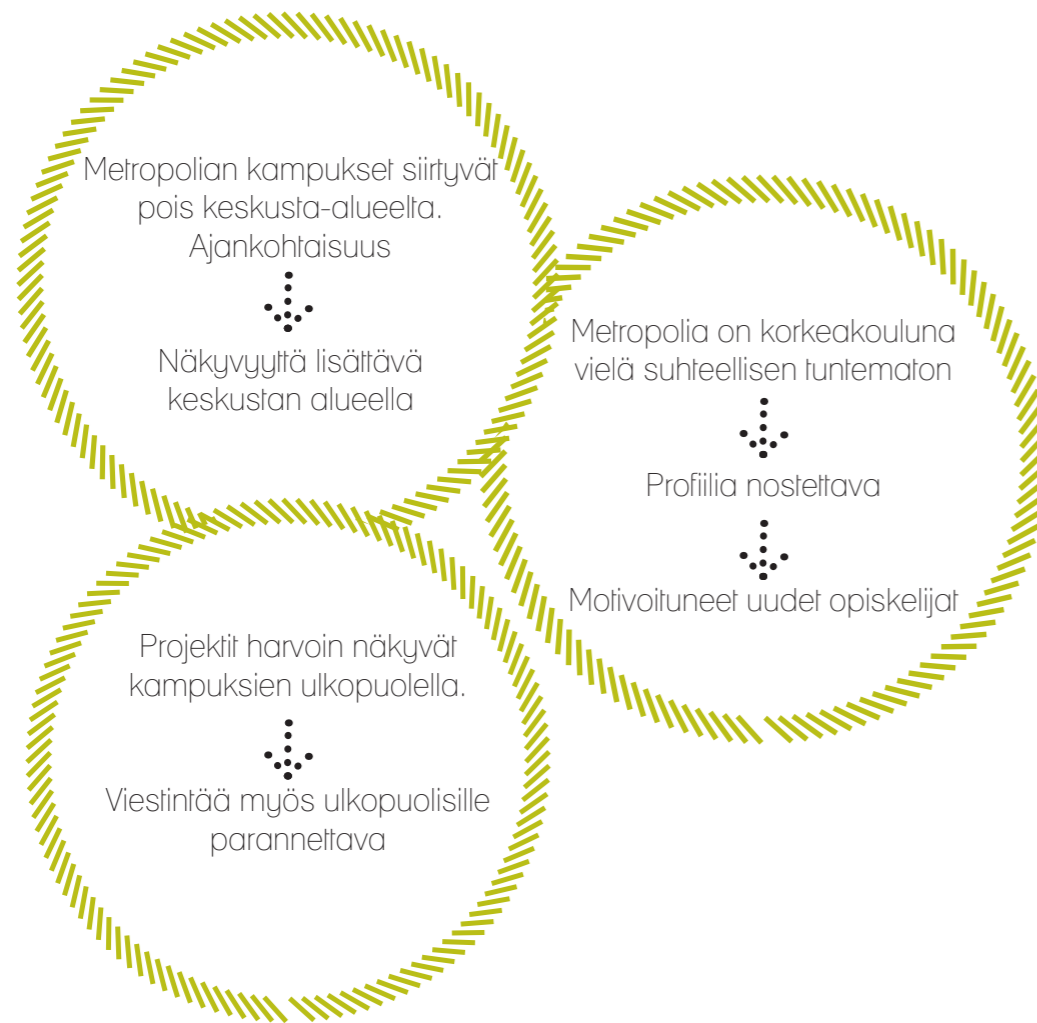

Kasvu

TKI- ja liiketoiminnassa

haemme kasvua erityisesti vaikuttavuudessa ja ulkoisessa rahoituksessa.

2.4 MOTIVAATTORIT

Yllä oleva kaavio kuvaa tärkeimpiä motivaattoreita opinnäytetyöni etene- miseen. Yhdeksi tärkeimmistä motivaattoreista nimeisin juuri profiilin noston ja näkyvyyden. Paikan, jossa oma talon opiskelijat ja ulkopuoliset vierailijat kokisivat olonsa innostuneiksi ja tervetulleiksi.

Metropolia- Ikkuna tulee korostamaan vahvuuksiaan ja osaamistaan monella käytännön eri alalla. Haluankin painottaa juuri käytännön läheistä osaamista ja tekemisen konkretiaa. Tärkeiksi tekijöiksi nousevat siis esitet- tävät projektit ja aktiivinen vaihtuvuus. Toiminta käynnistetään ensin hel- posti hallittavana kokonaisuutena ja sitä kasvatetaan toiminnan juutuessa kohti isompaa monisäikeisempää kokonaisuutta.

2.5 TUTKIMUSMENETELMÄT

Aihetta on tutkittu laajasti viime aikoina erityisesti vahvan start-up-tren- din vauhdittamana. Yliopistoilla ja korkeakouluilla on ollut voimakkaampi tarve tuoda itseään esille uusien yritysten muodossa todistaen näin ase- maansa omalla erikoisalueellaan. Esimerkiksi ”Kalifornian Piilaaksossa toimiva UBI Networks valitsi Aalto yliopiston yhteydessä toimivan Startup Saunan kesäkuussa 2013 maailman parhaaksi nuoreksi yritys ”kiihdyttä- möksi” (Liekki, 2013). Internet onkin pullollaan erilaisia listauksia inno- vaativimmista yliopistoista eri kriteerein jaettuina. On ymmärretty, että tiivis yhteistyö yritysten, yliopistojen ja julkisen hallinnon kanssa luo posi- tiivista kuvaa ja konkreettisia näkyviä tuloksia.

Myös Metropolian vuodelle 2014 asetetussa strategiassa esitetään tavoite; ”Koulutamme yhteisöllisesti toimivia ammattilaisia ja työelämän uudis- taja. Yhdessä elinkeinoelämän kanssa kehitämme käytännön ratkaisuja, innovaatioita, työn tekemisen tapoja sekä vaihtoehtoisia toimintamalleja. Haluamme vastata metropolialueen yritysten erityisiin osaamisen tarpei- siin ja kannustamme yrittäjyyteen.”

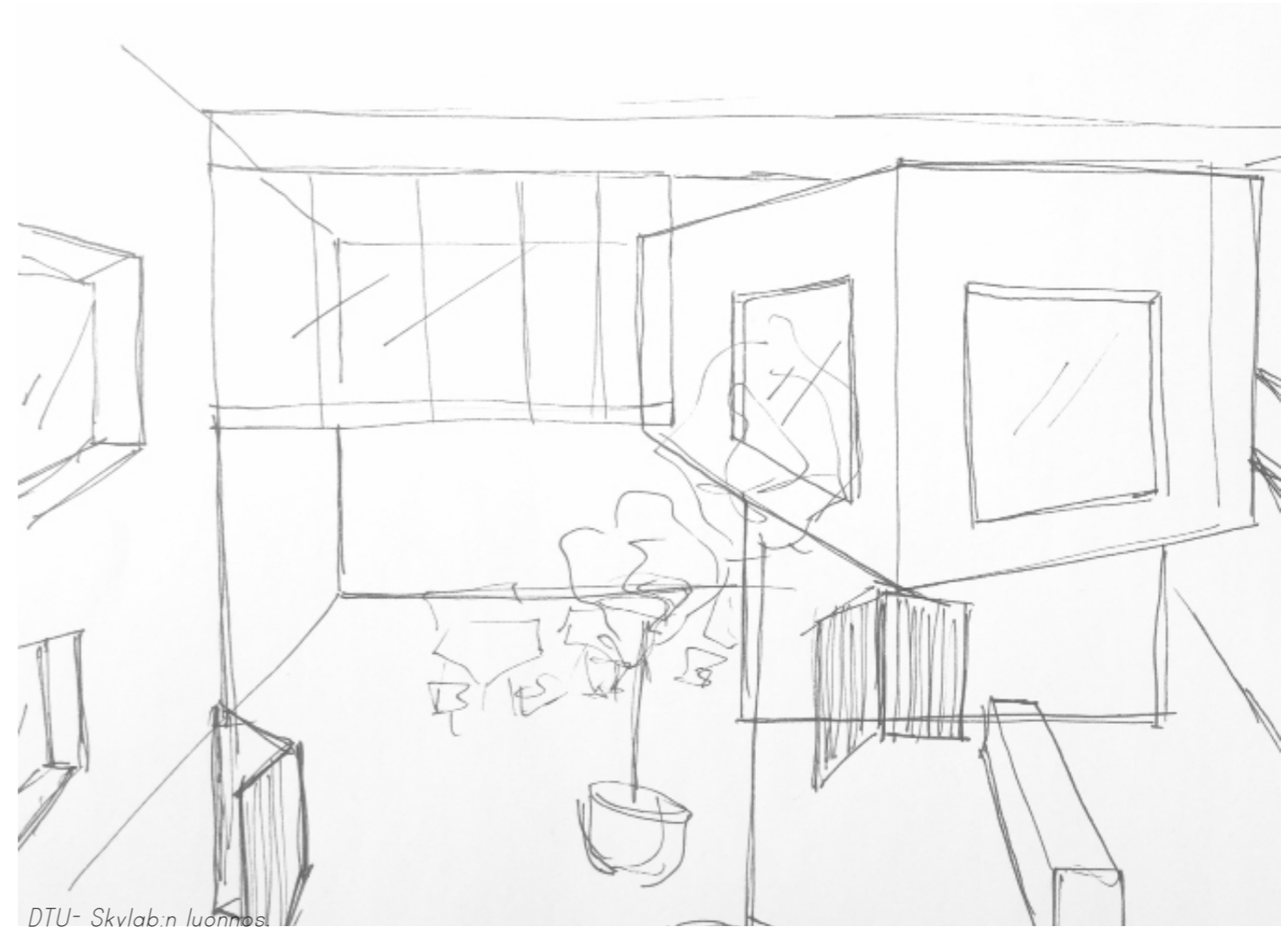
Erityisesti monet isot yliopistot panostavatkin tarjoamaan mahdollisuuden opiskelijoidensa töiden kehitykseen ja ns. ”kiihdytykseen”. Metodeja on monia; Osin yliopistoilla on ohjelmia, joihin oppilaat hakeutuvat tuottei- densa/ palveluidensa kanssa tai vaihtoehtoisesti on luotu valmis aikatau- lutettu prosessi vuoden ympäri, jolloin konsepti luodaan alussa ja viedään loppuun, jossa sille hankitaan mahdollisesti rahoitus ja muut tarvittavat elementit. Lähes kaikille yliopistoille on kuitenkin yhteistä se, että aktiivi- sen tukiverkoston lisäksi he tarjoavat erilaisia patentointipalveluita ja oh- jeistusta.

Opinnäytetyöni alkuvaiheessa kävin läpi listauksia, joista pyrin etsimään ensisijaisesti yliopistoja ja korkeakouluja, jotka vaikuttavuudellaan nousivat esiin kaiken informaatiotulvan keskeltä. Listoista erottuivat yliopistot, joiden verkkosivuja selaamalla sain selkeän kuvan heidän tekemästään työstä ja siitä minkälaista toimintaa yliopisto tai korkeakoulu painottaa. Ennen kaikkea muodostin itselleni kokonaiskuvan hallittavasta otoksesta - erityisesti Euroopassa sijaitsevista yliopistoista ja korkeakouluista.

Nettisivuilta pyrin osin etsimään ideaaleja ja vaikuttavia prosesseja, mutta myös toisaalta tapoja, jotka olisi voinut integroida Metropolian tyyppiseen koulutusorganisaatioon. Kiinnitin huomiota myös siihen, onko toimintaa varten suunniteltu erillisiä aktiivisia työtiloja.

Käytän opinnäytetyöni tutkimusaineistona ensisijaisesti sitä materiaalia, jonka keräsin Euroopan matkani aikana. Materiaali sisältää mm. valokuvia, luonnoksia, havaintoja ja haastatteluita. Kirjallista materiaalia etsin erityisesti monitoimitilojen rakenteista ja luovista raaoista tiloista.

Haluan työssäni keskittyä pohtimaan osin myös sitä, mitkä tekijät ohjaavat ihmiset tiettyyn tilaan. Millä perusteilla valitaan tila mihin astutaan? Millainen tila inspiroi ja kutsuu luokseen? Onko tilan valaistuksella ja sen luomalla tunnelmalla väliä? Onko jo sisällä olevalla ihmismäärällä merkitystä? Entä onko paikan valinta vain yksinkertaisesti sattumanvaraista? Painotan tutkimukseni suurelta osin havaintoihin ja erityisesti ensivaikutelmiin, sillä juuri ensivaikutelman rooli on tärkeä satunnaisten kävijöiden houkuttelussa.

DTU- Skylab:n luonnos.

Kööpenhaminassa sijaitsevan DTU:n Skylab-innovatiopaja toiminnassa.

2.5 KESKEISET KÄSITTEET

Opinnäytetyöni rakentuu muutamien keskeisten käsitteiden ympärille, joita ovat: *monikäyttöisyys, muunneltavuus, läpinäkyvyys, kommunikatiivisuus, toiminnallisuus, tuotteistaminen ja konsepti*.

Monikäyttöisyys ja *muunneltavuus* ovat käsitteitä, joiden ympärille koko suunnitelma perustuu. Monikäyttöisyydellä tarkoitetaan moneen eri tilanteeseen muuntautuvaa tilaa. Tämä tilan muuntautuvuus voi olla esimerkiksi kalusteiden tai pohjaratkaisun ansiota.

Läpinäkyvyydellä puolestaan tarkoitetaan tilallista ja toiminnallista yhteyttä suunnitellussa kohteessa. Läpinäkyvyys tarkoittaa siis niin konkreettista läpi näkemistä tilassa kuin myös emotionaalista läpinäkyvyyttä, kuten esimerkiksi prosessien ja korkeakouluorganisaation toiminnan avoimuutta. Tilan kommunikatiivisuus liittyy läheisesti läpinäkyvyyteen. Kommunikatiivisuudella korostan tilojen kommunikatiivista yhteyttä, läheisyyttä ja kaluste- ja tilallisten ratkaisuiden sosiaalista vaikutusta.

Yllä mainittujen lisäksi *toiminnallisuus* nousee yhdeksi tärkeimmistä käsitteistä tilallisessa suunnitelmassani. Toiminnallisuudella tarkoitan tilallista toiminnallisuutta kuin myös tilassa toimivien ryhmien aktiivisuutta. Millä tavalla tila toimii arkisessa elämässä, ja miten siellä työskentelevät henkilöt muokkaavat ympäröivää tilaa aktiivisesti?

Tutkin työni pohjaksi korkeakoulujen erilaisia *tuotteistamisprosesseja* eli erilaisia tapoja viedä markkinoille esimerkiksi korkeakoulun sisällä alunperin harjoitustyöksi tehty projekti. Prosessin aikana tutkitaan palvelun tai tuotteen mahdollisuudet markkinoilla. Tähän prosessiin sisältyy esimerkiksi tuotekehitystä ja riskien analysointia.

Lopputuotteena suunnittelen *konseptin* tulevasta tilasta. Konseptin käsite juontaa juurensa latinan *conceprum*-kantasanasta, josta johdettu *consipere* tarkoittaa sommittelua ja kirjoittamista. Kaikissa eri määritelmässään konsepti on siis käsitteellinen, prototyypin kaltainen suunnitelma tai tuote, jota ei ole vielä täysin loppuun asti määritelty (Tukiainen, 2010). Suunnitelma rajataan siis konseptuaaliselle tasolle, jolloin esimerkiksi erityisen tarkkoja teknisiä piirroksia ei esitetä. Konsepti on eräänlainen hahmotelma ja suunnittelu-ehdotus tilasta.

MONIKÄYTTÖISYYS
LÄPINÄKYVYYS
VUOROVAIKUTTEISUUS
TOIMINNALLISUUS
TUOTTEISTAMINEN
KONSEPTI

3 REFERENSSIKOhteet

Tein matkan Eurooppaan tutkiakseni korkeakoulujen erilaisia tuotteistamismetodeja; innovaatiokeskuksista rutiinoituneihin prosessitapoihin. Matkani kulki Lontoosta Pariisiin kautta Rotterdamiin ja aina Kööpenhaminaan saakka. Tämän matkan varrella vierailin seitsemässä ulkomaalaisessa korkeakoulussa /innovaatiokeskuksessa. Koulujen kirjo varioidi taidekouluista Metropolian tyyppisiin suuriin ammattikorkeakomplekseihin. Tämä luku käsittelee referenssikohteitani saamastani ensivaikutelmasta konkreettisiin havaintoihin ja johtopäätöksiin. Tutkimukseni alkoi ensin internetin välityksellä ja lopulta matkustin valikoituihin seitsemään kouluun. Avaan tässä luvussa havaintojani niin toimintatapojen kuin tilallistenkin toteutusten saralta.

3.1 ENSIVAIKUTELMAN MERKITYS

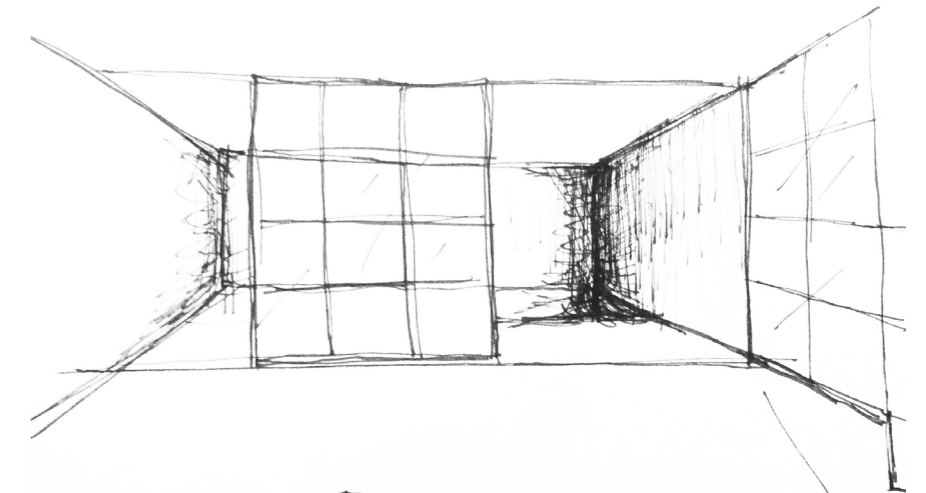
Ennen varsinaisen prosessin ja metodien tutkimista pidän huomioon otavana asiana sitä, millä tavalla yliopistoja lähestytään ja millaisen kuvan he antavat itsestään ulospäin ja mitä he sillä viestivät. Ensimmäisen tärkeää on se, että tarvittava informaatio on selkeästi esillä ja löydettävissä.

Opiskelijan näkökulmasta pitäisinkin tämän alustavan osion tärkeimpinä osa-alueina toimivien ja hyvin saavutettavien internet-sivujen lisäksi sitä, että sosiaalisessa mediassa ja sivuilla esitetään selkeitä esimerkkejä projekteista ja ihmisistä niiden takana. Parhaimmissa esimerkeissä tuotiin ihmiset esille videoin ja kuvin ja projektien kulku ja koko prosessi avattiin. Nostaisin myös prosessien ja toimintatapojen nimeämisen myös suureen rooliin. Millä tavalla opiskelijat ja tukijat tai yhteistyökumppanit saadaan liikkeelle? Mitkä ovat ne oikeat argumentit? Toisaalta taas millä tavoin opiskelijaa tai mahdollista sijoittajaa tai yhteistyökumppania ei pelästytetä pois heti alkutekijöissään monimutkaisin ja vaikeasti ymmärrettävin termein? Oma kokemuspohjani tulee muotoilusta ja uskon sen tuovan tarvittavaa konkretiaa prosessien ja toimintaa varten suunniteltujen tilojen tutkimukseen ja suunnitteluun. Myös omakohtaiset kokemukset ja ongelmat tuotteiden eteenpäinviemisestä auttavat ymmärtämään prosessien rakennetta ja sitä, minkä takia prosesseja halutaan tutkia ja kehittää eteenpäin.

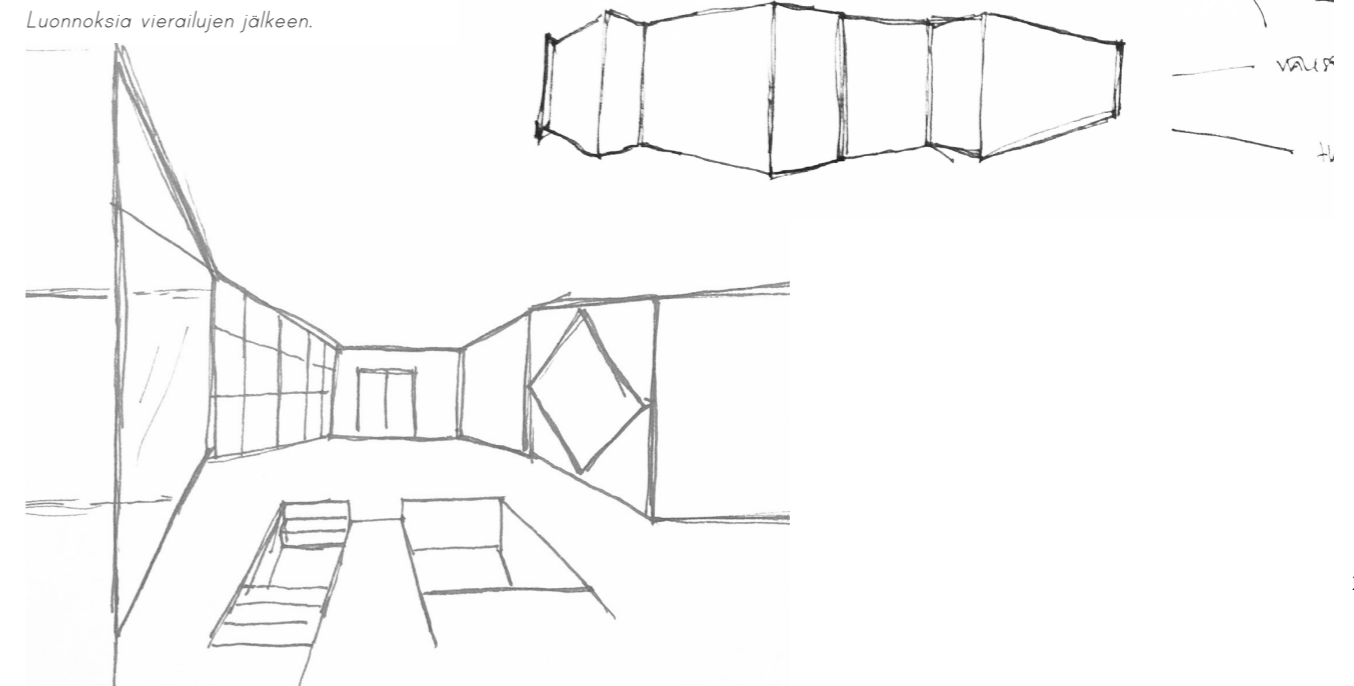
Metropolian haasteena on juuri erilaisten alojen laajuus ja se, millä tavalla jotakin tiettyä toimintatapaa kyettäisiin varioimaan erilaisten alojen tarpeisiin. Miten taas tuleva Metropolia-Ikkuna voisi tasapuolisesti tukea kaikkien alojen toimintaa? Toki monialaisuus on nähtävä myös rikkautena, jota koulutusorganisaation tulisi ehdottomasti hyödyntää tulevaisuuden suunnitelmissa ja hyödyntää erityisesti aktiivista poikkitieteellistä yhteistyötä.

BENCHMARKING

Duke University, USA
The Royal College of Art, Lontoo
University of Arts London, Lontoo
École nationale supérieure Des Arts Décoratifs, Pariisi
Epitech, Pariisi
Rotterdam University of Applied sciences, Hollanti
Delft Univeristy, Hollanti
Technical Univerity of Denmark, Tanska
Design Factory & Startup Sauna, Otaniemi

Luonnoksia vierailujen jälkeen.

3.2 ENSIVAIKUTELMASTA KOKONAISKUVAAN

Ennen matkaani perehdyin kouluihin internetistä löytämäni tiedon avulla. Pyrin muodostamaan kokonaiskäsityksen erilaisista koulusta sivujen luoteen perusteella; selkeyden, graafisten elementtien ja sen, miten hyvin sivuilta selvisi toiminnan pää- viesti. Tästä materiaalista karsin ne korkeakoulut, jotka eivät kyenneet innostamaan tai kertomaan selkeää rakennetta prosessille. Jäljelle jäivät siis ne korkeakoulut, joista sain eniten irti selkeää informaatiota.

Intensiivisen matkani aikana törmäsin niin jäykkiin byrokraattisiin laitoksiin, negatiivisiin ohjaajiin kuin myös avoimiin innovatiivisiin keskuksiin ja motivoituneisiin opettajiin ja opiskelijoihin. Negatiivisistakin kokemuksista huolimatta kokonaisuudessaan matkani antoi laajan kuvan erilaisista toimintatavoista ja tottumuksista.

Uskoin löytäväni matkalta selkeän linjan ja tavan, joka olisi jollain tavalla integroitavissa lähes suoraan Metropolian toimintatapoihin. Matkan varrella ymmärsin kuitenkin, että kaikilla organisaatioilla on niin erilaiset tavat toimia, erilaiset painopisteet ja arvot, että myöskään suoraviivaista oikeaan vastausta asiaan on vaikea antaa. Koulutusorganisaatioiden koot vaihtelevat paljon ja sen myötä toki myös toimintatavat. Suurissa laitoksissa vastuu oli jaettu osastoille, jotka toimivat hyvin itsenäisesti, kun taas pienemmillä organisaatioilla oli selkeämpi suoraviivainen rakenne toiminnalle.

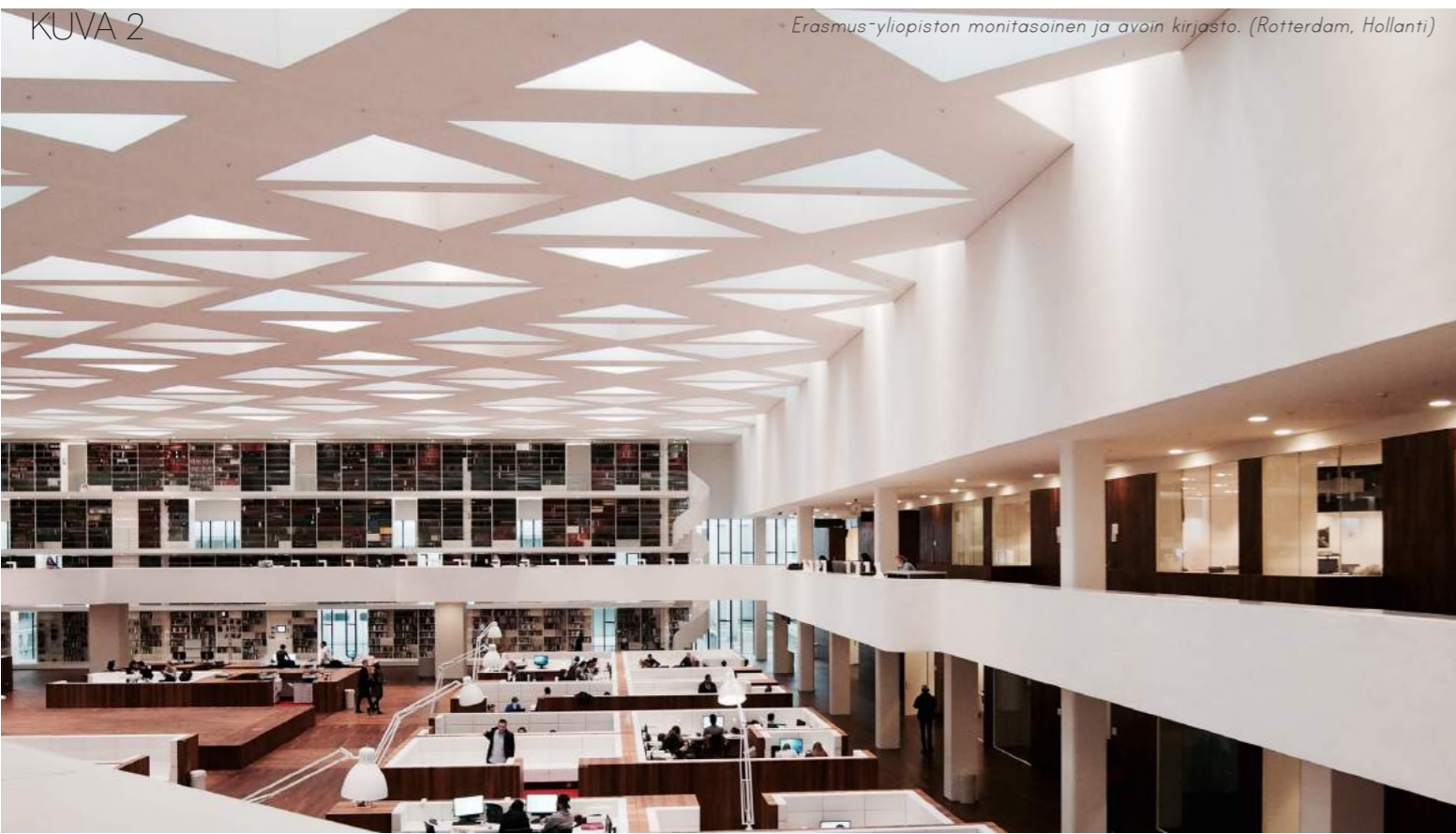
Matkan päätyttyä kaikkia kouluja, innovaatiopajoja ja keskuksia yhdisti kuitenkin yksi asia; ihmisten yhteen tuominen ja kommunikaation lisääminen. Olipa toiminta sitten opiskelijalähtöistä, organisaatiolähtöistä tai opettajalähtöistä - kaikkien perinpohjainen tavoite oli kuitenkin saada ihmiset yhteen, luoda kohtaamisia ja keskustelua. Prosessitavasta riippumatta tärkeimmiksi pointeiksi nousivat juuri tapahtumien järjestäminen - aktiivisuus ja niistä syntyvä yhteistyö.

Toisena erityisen positiivisena asiana huomioin myös sen, millä tavalla opiskelijoiden osaamista ja aikaa hyödynnettiin pajojen ja innovaatio ”hubien” toiminnassa. Esimerkiksi Rotterdammassa opiskelijoille tarjotaan osa-aikaista palkallista työtä opiskelujen ohessa, jolloin heillä on mahdollisuus käyttää fasiliteetteja omiin projekteihinsa. He toimivat myös linkkinä kaikkien pajassa työskentelevien kanssa, jolloin taas informaatio liikkuu sujuvasti. Tällä tavalla toiminnan ylläpitämisen kustannukset eivät nouse liian kalliiksi organisaatiolle, ja aukioloajat voidaan pitää tarpeeksi pitkinä.

Pajojen tarkoituksena ei kuitenkaan ole ainoastaan tuottaa rahallista arvoa ja uusia yrityksiä, vaan monet mainitsivat myös satunnaisten kävijöiden tuoman arvon. Kaupunkilaisia halutaan mukaan toimintaan ja halutaan luoda alusta, jossa opiskelijoiden ja kaupunkilaisten välistä vuorovaikutusta voidaan kehittää. Toisaalta, kun kaupunkilaiset saadaan mukaan, tietää se myös mahdollista taloudellista tukea kaupungilta.

Liike tähän suuntaan on selkeästi uusi ja vasta nousemassa lentoon. Monet yliopistoista vielä etsivät omaa tapaansa toimia ja kehittävät prosessejaan ajan kuluessa projekti projektilta. Kuitenkin toimintaan selvästi panostetaan sekä ajallisesti että rahallisesti yhä enemmän. Tapasin paljon myös opettajaryhmiä, jotka intohimoisesti haluavat ajaa tätä tärkeää asiaa eteenpäin.

Suhteessa Metropoliaan vaikutuin kampusten aktiivisuudesta ja yhdessä tekemisestä. Tiiviit kampukset mahdollistavat kompaktin kokonaisuuden, jossa eri osastojen välinen yhteistyö on helppoa ja mutkatonta. Näin paljon opiskelijaryhmiä ja vierailijoita, jotka vain viettivät aikaa yliopiston yleisissä tiloissa. Muutamana tapahtumaankin osallistuneena vaikutuin siitä, kuinka kaupunkilaiset otettiin avoimesti mukaan tapahtumiin ja heille annettiin uudenlainen mahdollisuus suoraan vuorovaikutukseen opiskelijoiden kanssa.

3.3 TILOJEN AKTIIVISUUDEN MERKITYS

Prosessitavasta riippumatta kaikki korkeakoulut ja keskuksat kokivat tärkeäksi luoda arjen kohtaamistapaikkoja. Tavoitteena oli rakentaa alusta kohtaamisille, keskusteluille ja ajatusten kehittymiselle. Kaiken kaikkiaan uutta luova prosessi on kuitenkin yleensä avoin ja sen tähden suotuisa onnellisille sattumille ja eri ajatusten yhdistämiselle (Tukiainen, 2010, s.17). Vaikka itse prosessitapa ei olisi kehittynyt, halutaan silti luoda ensisijaisesti keskustelua ja kanssakäymistä opiskelijoiden kesken.

Monessa korkeakoulussa korostuu tilojen avoimuus ja kommunikatiivisuus. Esimerkiksi The Royal College of Art:n (Lontoo) muotoilun osaston uudessa rakennuksessa kerrokset oli jaettu osastottain, jossa jokaiselle opiskelijalle oli oma rajattu työpiste. Keskiosaan oli sijoitettu avoimet pajatilat, jota rajasivat lasiseinät ja käytävät. Jokaisesta tilasta oli näin näkymä rakennuksen toiminnalliseen keskiosaan. Tämä suora näköyhteys ei näyttänyt häiritsevän opiskelijoita vaan pikemminkin koin sen luovan enemmän yhteyttä opiskelijoiden välillä. "Tilasuunnittelun trendi on se, että halutaan avoimia tiloja joissa katse ulottuu rakennuksen päästä toiseen. Se on konkreettista esteettömyyttä" (Jokinen 2016).

Suora yhteys vaikutti luovan paljon kohtaamisia, ja tunnelma rakennuksessa oli poikkeuksellisen avoin. Läpinäkyvät pinnat ja hyvin mietitty pohjaratkaisu saavat rakennuksessa vierailevan tuntemaan itsensä osaksi isompaa prosessia. Myös startup- yritys Airbnb:n työtiloissa vierailut Jokinen toteaa: "Juuri tähän tilojen suunnittelijat pyrkivät: että työpäivän aikana syntyy spontaaneja kohtaamisia ja että kommunikointi on esteetöntä. Ajatusten ja ideoiden vaihtaminen on helppoa ja vaivatonta" (Jokinen 2016). Ihmiset kohtaavat kuitenkin aina tilassa, joka toimii alustana ja lähtökohdaksi ihmisten väliselle kanssakäymiselle. Yliopistosta riippumatta tärkein asia oli paikka, jossa kohdata, keskustella ja luoda. Haluttiin luoda tila, joka kutsuu luokseen, rohkaisee lähestymään ja tila, joka inspiroi ja luo hyvää tunnelmaa. Tilan avulla saadaan ihmiset liikkeelle ja sen avulla kerrotaan tarinaa. Parhaassa tapauksessa tila ei ole vaan alusta, joka ympäröi meidät, vaan se rohkaisee meitä löytämään uusia ajatustapoja ja ratkaisuja.

KUVA 4

RCA:n avoimet pajatilat ja paljon lasipintaa

Tilan avulla saadaan ihmiset liikkeelle ja sen avulla kerrotaan tarinaa. Parhaassa tapauksessa tila ei ole vaan alusta, joka ympäröi meidät, vaan se rohkaisee meitä löytämään uusia ajatustapoja ja ratkaisuja.

KUVA 5

Delft-yliopiston teollisten muotoilijoiden töiden julkistamispäivä.

3.4 ERILAISIA PROSESSITAPOJA

Yliopisto-kiertueeni aikana tutustuin moneen erilaiseen tuotteistamismetodiin ja rutinoituihin prosessitapoihin, joiden toimintojen taso vaihteli laidasta laitaan. Joissain yliopistoissa puitteisiin ja henkilökuntaan oli laitettu niin aikaa kuin rahaakin huomattavasti, kun taas toisissa kouluissa toiminta oltiin aloitettu ruohojuuritasolta virheistä oppien ja metodeja kehittäen. Tässä luvussa avaan muutamien koulujen prosessitapoja, ja sitä millä tavalla tuotteistamista tuetaan henkilöstön ja toiminnan ympärille luotujen fasilitteettien avulla.

3.4.1 AKTIIVISUUS ULOSPÄIN

Tuotekehityksessä ja konseptien läpiviemisessä yleisön siis tulevien käyttäjien osallistaminen prosessin edessä on tärkeää. Näin ollen yliopistojen ja korkeakoulujen avoimuus ja aktiivisuus ulospäin on oleellista. Esimerkiksi RCA (The Royal College of Art, Lontoo) korostaa aktiivisuuttaan tapahtumien saralla. Satuun vierailemaan päivänä, jolloin heillä oli ”work in progress”-näyttely. Käytännössä tämä tarkoitti sitä, että jokainen opiskelija oli luonut omalle työpisteelleen miniatyyrinäyttelyn, jossa esitti prosessin etenemistä. Näitä töitä opiskelijat kehittävät eteenpäin ja myöhemmin keväällä esittelevät työnsä tulokset. Opiskelijoiden mukaan nämä pienet esitykset ovat luoneet aina jotakin uutta: uusia kontakteja tai kiinnostuneita mahdollisia valmistajia.

Rakennettu workshop-tila voi olla konkreettisesti avoin myös kaupunkilaisille kuten Rotterdamin ammattikorkeakoulussa. Kaupunkilaisille annetaan mahdollisuus työstää omia projektejaan materiaalikustannukset kattaen, kahtena päivänä viikossa. Tämä avaa uuden mahdollisuuden esimerkiksi aktiivisille eläkeläisille.

Erilaiset tapahtumat luovat kohtaamispaikkoja opiskelijoiden, tutkijoiden ja yritysten kesken. Kööpenhaminan Teknillisen yliopiston *Innovation-hub* järjestää torstaisin ”pitching”-päivät, jotka tarjoavat yrityksille mahdollisuuden tulla esittämään käynnissä olevia projektejaan, joihin toivovat mahdollista apua lahjakkailta opiskelijoilta. Näin pidetään yllä aktiivisuutta paikallisten yritysten ja opiskelijoiden kesken.

3.4.2 MATALAN KYNNYKSEN TOIMINTA

Innovaatio-toimintaa voi järjestää myös pienemmillä resursseilla ja fasiliteeteissa. Metropolian yhteistyökoulu Rotterdamin ammattikorkeakoulu on ratkaissut innovaatio- ja tuotteistamisongelmaa askel askeleelta. Heillä esimerkiksi jokaisen osaston ensimmäisen vuoden opiskelijoiden ensimmäinen kurssi on viikon mittainen ”electria” pajakurssi. Eräänlainen innovaatiokurssi, jossa jokaisen sekoitetun ryhmän on keksittävä turhake, jota he ryhtyvät kehittämään eteenpäin. Tästä turhakkeesta tehdään ensin monta prototyyppiä ja viikon lopuksi opiskelijoiden on esitettävä valmis konsepti prototyypin ja planssin muodossa. Tarkoituksena on auttaa opiskelijoita rikkomaan rajojaan ja omia käsityksiään siitä, mitä tekniikalla voidaan mahdollistaa.

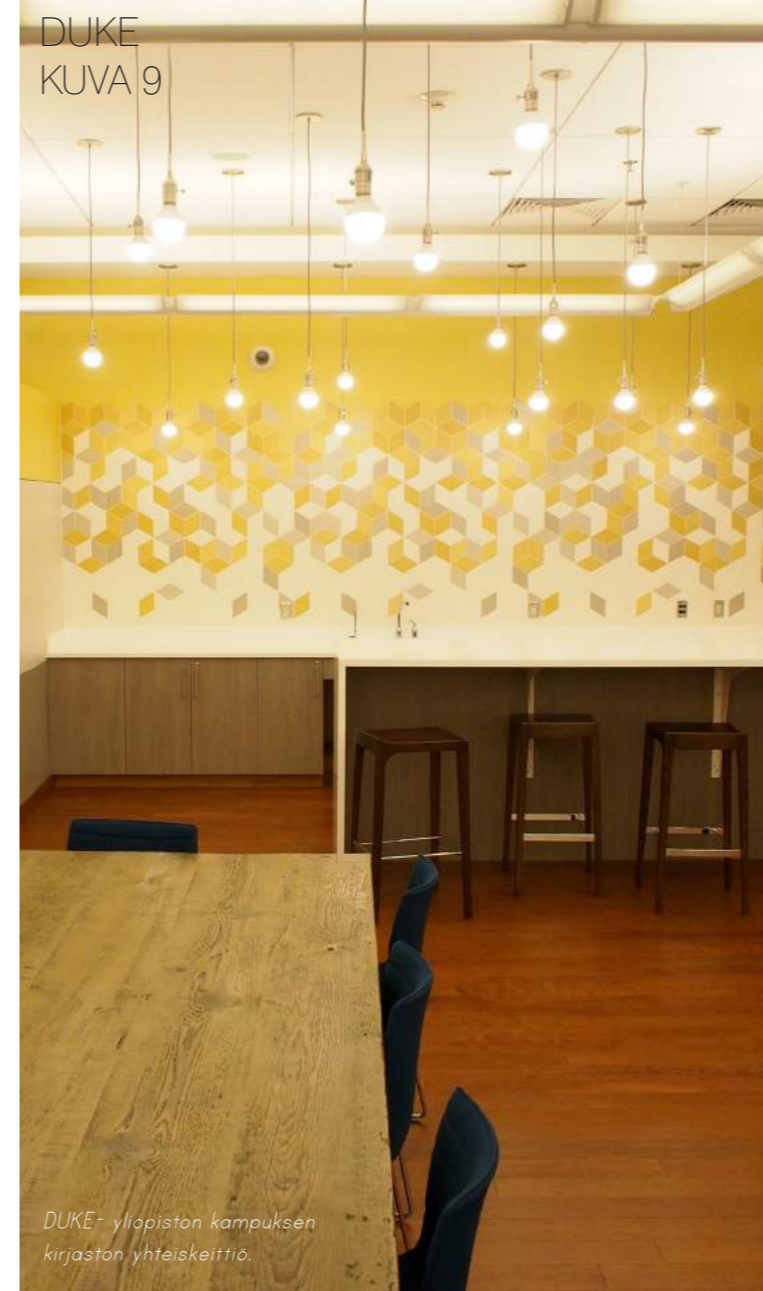
Innovaatiopaja Fab-Labille on varattu tila keskustan kampuksella, jossa tekninen vastuuhenkilö toimii n. 3-4 kertaa viikossa. Toiminnan sujuvuus ja arkinen pyöritys on ratkaistu niin, että pajalla toimii aina vastuu-opiskelija, joka on hallitsee laitteiden tekniikan ja kykenee avustamaan myös muilla osa-alueilla. Aikataulutus järjestetään opiskelijaryhmän (10 henk.) kesken Työtunteja kullekin n. 3-8 per viikko ja näin myös toiminnan kustannukset saadaan pidettyä kurissa.

3.4.3 PITKÄLLE KEHITETYT FASILITEETIT

Kööpenhaminan Teknillisessä korkeakoulussa kaikki tuotteistamis-aktiiviteetti ja hub-toiminta on keskitetty yhteen sille varattuun juuri remontoituun rakennukseen kampus-alueen sisällä. Tilaa hallinnoi tiimi, jonka tehtävänä on toki ohjata opiskelijoita, mutta myös samalla kehittää suhteita yritysmaailmaan ja luoda uudenlaisia entistä kehittyneempiä toimintatapoja. Tukea tarjotaan erityisesti rahoituksen hakemisessa, patentoinnissa ja oikeanlaisten kontaktien luomisessa. Toimintaa pyörittää n. 10-15 täysipäiväistä palkattua henkilöä, joiden erikoisosaamisalat vaihtelevat muotoilusta markkinointiin.

Rakennus jakautuu kahteen kerrokseen, jossa alakerta on tarkoitettu opiskelijoille ja yleisölle audiotorioineen ja pajoineen; metalli, labra, puu, 3d-printtaus. Yläkerrassa istuu toiminnan kehittäjätiimi ja tutor-opettajia. Pajoissa toimii myös oppilasryhmä, joka vastaa pajojen arkisesta toiminnasta. LAB on auki 24/7, mutta pajatoimintaa saa harjoittaa vain valvotulla aikavälillä 8:00-16:00.

DUKE
KUVA 9

DUKE- yliopiston kampuksen kirjaston yhteiskeittiö.

PARIISI
KUVA 10

Pariisin taidekoulun opastuksia.

DTU
KUVA 11

DTU- Skylab workshop-toimintaa.

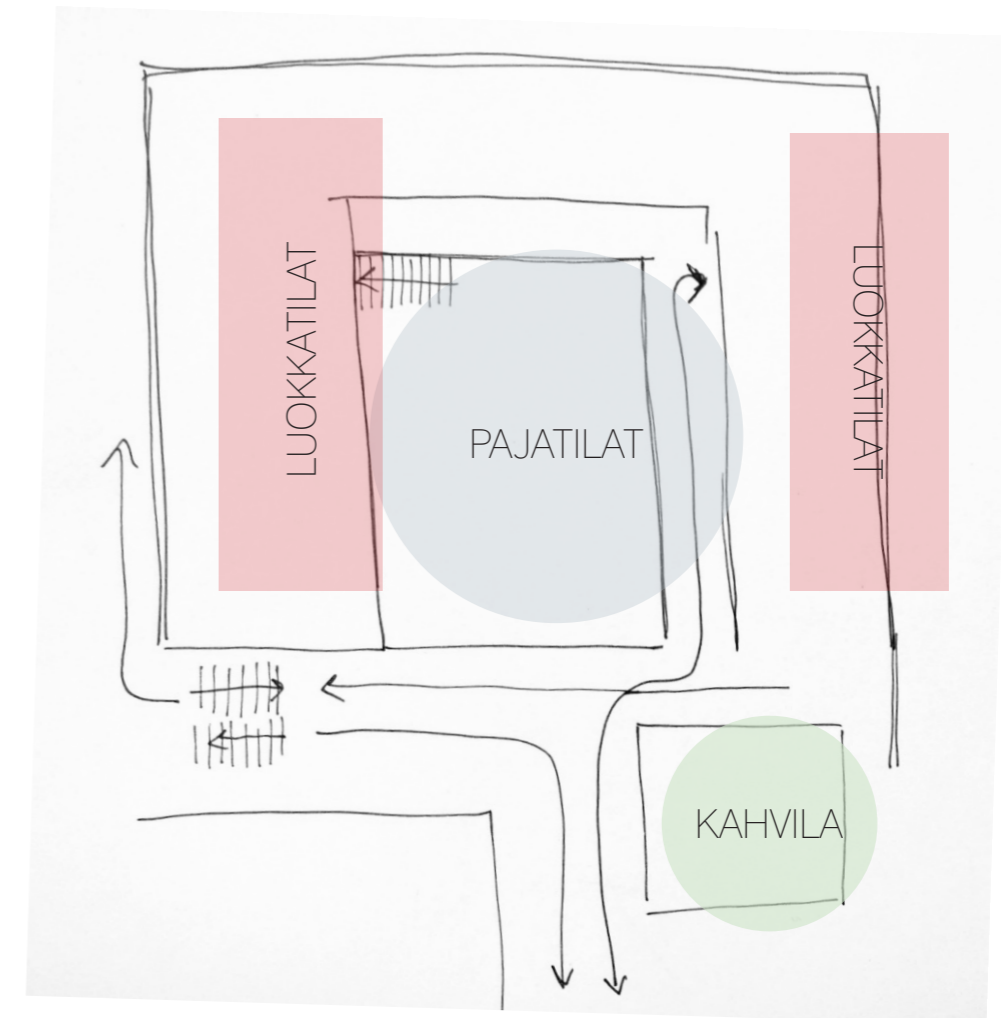
3.5 ERILAISIA TILAOHJELMIA KOHTEISSA

Tässä kappaleessa avaan hieman sitä, millä tavalla tilalliset toiminnot oli onnistuneesti sijoitettu vierailumissani kohteissa. Tilaohjelmalla tarkoitetaan sitä, millä tavalla tilalliset elementit ohjaavat käyttäjiä tilassa ja miten ja missä suhteessa toisiinsa eri toiminnot sijoittuvat. Erityisen huomioitavaa on se, kuinka aktiiviset kohtaamis-alueet sijoittuvat lähes poikkeuksetta aina tilojen keskiöön. RCA:n ja Delf:n kohteet ovat tiettyjen osastojen rakennuksia ja esitetty Kööpenhaminan Teknillisen yliopiston rakennus on juuri innovaatiotoimintaa varten suunniteltu tila.

Ideaaleja esimerkkejä löytyi Kööpenhaminan, Delfin ja Lontoon kouluista. Näissä kaikissa kohteissa korostui tilojen kerroksellisuus ja toimintojen liukuminen toisiinsa. Kaikki toiminnot olivat myös hyvin läpinäkyviä ja aktiivisessa yhteydessä suhteessa toisiinsa. Tulen soveltamaan elementtejä näistä seuraavaksi esitellyistä kohteista omassa suunnitelmassani.

Erityisen huomioitavaa on se, kuinka aktiiviset kohtaamis-alueet sijoittuvat lähes poikkeuksetta aina tilojen keskiöön.

RCA, skissi 1.

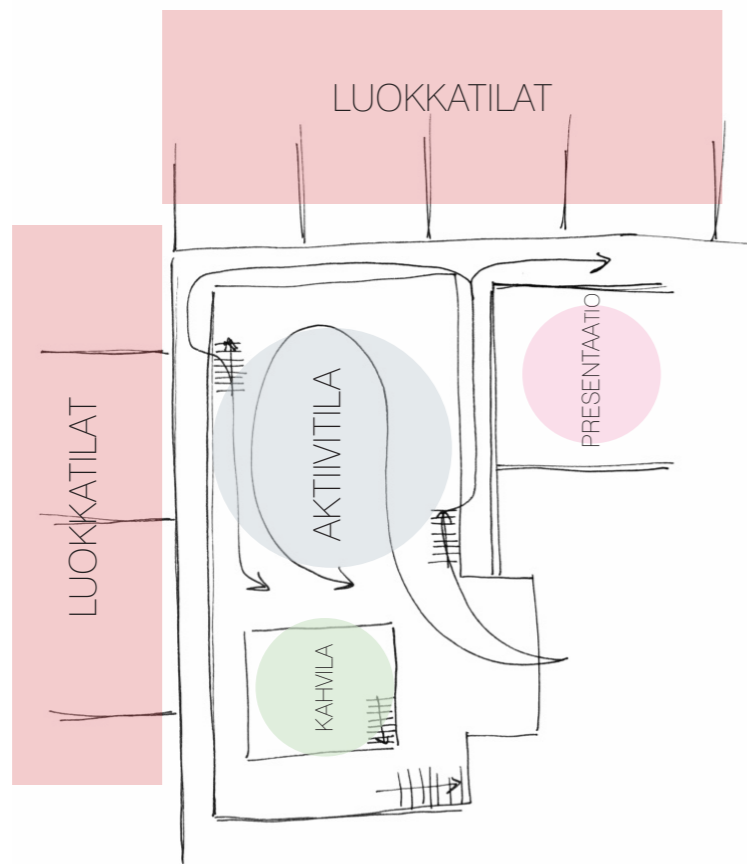

Lontoon RCA:n taiteen alojen rakennus oli ratkaistu niin, että aktiivinen työstö ja pajatoiminta oli sijoitettu keskelle rakennusta, jolloin kaikki muut toiminnot ja käytävät sijoituivat tämä pajakeskuksen ympärille. Luokkahuoneista ja käytäviltä oli kuitenkin esteetön näkyvyys kaikkeen pajatoimintaan. Näin keskiö toimi myös erinomaisena valon- jakajana, sillä lasiseinin valo pääsi myös luokkahuoneisiin.

RCA:n rakennuksen tilaohjelman skissi nro. 1.

Delfin yliopiston kampuksen teollisten muotoilijoiden osastolla tuli heti selväksi, mistä alasta oli kyse. Tilan henki ja toiminnallisuus oli aistittavissa heti sisään astuessa. Iso kompleksi oli rakennettu niin, että keskiöön jäi iso demo- alue, jota kiersi eritasoiset käytävät ja luokkahuoneet. Demo- alue oli tehty hyvin avoimeksi ja vapaaksi, jolloin ajan saatossa opiskelijat ovat luoneet tilasta omanlaisensa. Keskiön etuna pidin juuri sitä, että käyttäjät törmäivät toisiinsa vääjäämättä. Selkeät pääkulkureitit luovat jälleen kommunikaatiota käyttäjien kesken. Delf skissi nro. 2.

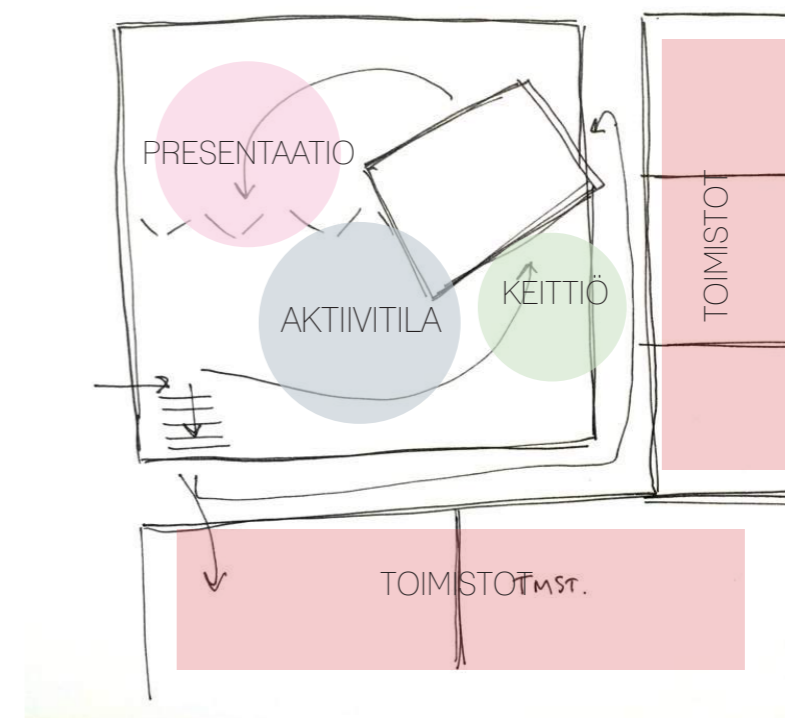
Delf, skissi 2.

Oleellista oli tilojen kerroksellisuus ja toimintojen liukuminen toisiinsa. Kaikki toiminnot olivat myös hyvin läpinäkyviä ja aktiivisessa yhteydessä.

Kööpenhaminan Tekninen yliopisto oli ratkaissut tuotteistamis- ongelman rakentamalla täysin uuden innovaationkeskuksen vanhaan pieneen tehtaan. Tila avattiin sisältä täysin, jolloin kaikki kiinteät ja umpinaiset sisäseinät kaadettiin. Pohja rakennettiin niin, että avoin muuntautuva kohtaamis- tila jätettiin auki tilan keskelle. Suurta tilaa jakaa myös iso taittoseinä, joka toimii tilanjakajana tarvittaessa. Keskiötä kiertää yläkerrassa käytävä ja luentotilat ja luentotilojen alla alakerrassa käytössä olevat pajatilat. Erikoisen tilasta tekee keskelle rakennettu avoin workshop- boksi, joka on kuin avoin leijuva kuutio tilan keskellä. Heillä korostettiin ensisijaisesti tilojen ja toimintojen avoimuutta, sillä käytännössä mitään tilaa ei saa suljettua täysin katseilta. Skissi nro. 3.

Kööpenhamina DTU, skissi 3.

4 MÄÄRITTÄVÄT TEKIJÄT

Opinnäytetyöni lopputuotteena suunnittelen tilan, jota kutsun Metropolia-ikkunaksi. Tämä tila avaa mahdollisuuden ulkopuolisille vierailijoille, uusille opiskelijoille ja oppilaitoksessa jo työskenteleville nähdä otos tehdyistä konsepteista, projekteista ja keksinnöistä ja korkeakoulun toiminnasta tämän konkreettisen ja virtuaalisen ikkunan läpi. Tila tulee toimimaan tietyn pienen ihmisryhmän koordinoimana, mutta niin, että tilassa esitetyt teemat vaihtuvat tiheään luoden vieraille vaihtuvaa aktiivista sisältöä. Tila tulee toimimaan aktiivisesti myös varattavana työ- ja presentatio-tilana Metropolian henkilökunnalle ja opiskelijoille. Tarkoituksena on nostaa Metropolian koulutusorganisaation profilia merkittävänä tekijänä pääkaupunkiseudulla ja muualla Suomessa.

4.1 TILALLISET FUNKTIOT

Opinnäytetyöni tilallinen suunnitelma Metropolia-ikkuna tarjoaa tilat erityisesti sille henkilöstölle, joiden toiminta on ensisijaisen tärkeää keskittää Helsingin keskustaan. Tulevaisuudessa suurin osa Metropolian toiminnasta siirtyy pois keskusta-alueelta, jolloin tila toimii myös luonnollisena kohtaamispaikkana eri alojen tekijöille, opiskelijoille ja hallinnolle.

Ikkuna tarjoaa myös mahdollisuuksia erilaisiin tapahtumiin, workshoppeihin ja vuokrattaviin työ- ja luentotiloihin. Erityispiirteenä tilassa tulee olla muunneltava yleistila, joka toimii niin presentatio, luento- kuin työtilana-kin joustavasti. Osallistavat workshopit ja erilaiset luennot tai presentatio-tilaisuudet luovat poikkeuksellisen mahdollisuuden aktiiviseen vuorovaikutukseen uudenlaisten tekijöiden ja yleisön välillä. Tilan avoimuus ja jatkuva aktiivisuus ovat myös tekijöitä, joita haluan korostaa lopullisessa tilasuunnitelmassa.

Tavoitteena on luoda tila, joka kutsuu myös satunnaiset ohikulkijat sisään ilman sen erityisempää motiivia. Tässä suhteessa pidän erittäin tärkeänä ruoan, juoman ja yleisen mukavuuden merkitystä. Tilaan tulisi luoda kaikki tarvittavat fasilitetit niin mukavaan oleskeluun kuin aktiiviseen työnteokoonkin. Miellyttävä ja kutsuva oleskelutila tuo uusia ihmisiä ja uudenlaista yleisöä tilaan, joka taas kertoo Metropolian tarinaa tilassa olevan sisällön avulla. Nämä vieraat ovat juuri niitä henkilöitä, jotka halutaan saada tietoiseksi ensisijaisesti Metropoliaa ja toiseksi ymmärtämään tutkimukset ja isot projektit, joita korkeakoulun sisällä työstetään. He voivat olla tulevien motivoituneiden opiskelijoiden vanhempia, sijoittajia, elintärkeitä yhteistyökumppaneita tai vain ohikulkevia ihmisiä, joille jää takaraivoon edes ajatus siitä, että me olemme olemassa, teemme asioita ja saamme asioita tapahtumaan.

Lähden rakentamaan tilallista kokonaisuutta ensin määrittämällä tarvittavien tilojen määrän, koon ja niiden tarkat funktiot.

”Osallistavat workshopit ja erilaiset luennot tai presentatio-tilaisuudet luovat poikkeuksellisen mahdollisuuden aktiiviseen vuorovaikutukseen uudenlaisten tekijöiden ja yleisön välillä.”

4.2 SUUNNITTELUHAASTEET

Haastetta suunnitteluun luo tilan monisäikeisyys, sillä tilan on oltava muuntautuva ja aktiivinen. Tilan on tarkoitus muuttaa aktiivisesti muotoaan usean kerran vuodessa, joskus myös useamman kerran kuukaudessa. Näin tila näyttää aktiiviselta ja kiinnostavalta ulospäin. Yksi päätavoitteistani onkin luoda mahdollisimman mielenkiintoinen ja toiminnallinen tila. Muuntautuvien tilojen on siis teknisesti oltava helposti käsiteltäviä ja ymmärrettäviä. Tilan muunneltavuus, siihen suunnitellut kalusteet ja tilan aktiivinen käyttö luovat oman haasteensa tilan kestävyydelle ja sen puhdistukselle. Valittujen materiaalien on näin oltava kestäviä ja helposti puhdistettavissa. Samalla niiden on täytettävä myös julkitiloihin vaadittavat laatumääreet.

Pyrin suunnitelmallani ohjaamaan ihmisiä kohtaamaan toiminnallisten ja tilallisten keinojen avulla. Tässä suhteessa tilan pohjaratkaisu on suuressa osassa. Myös toimintojen sijoittelu, kalusteet ja niiden muoto pelaavat omaa tärkeää rooliaan. Haluanko ohjata ihmiset yhteen ison pöydän ympärille? Vai luonko mahdollisesti enemmän pesämaisia vetäytymispaikkoja?

Lopullisen suunnitelman tulee olla sisäänkutsuva, houkutteleva, toiminnallinen ja edustava. Tilan on kyettävä yllättämään olematta luotaantyöntävä ja luomaan uudenlaista ilmapiiriä. Pyrin toteuttamaan nämä osa-alueet valaistuksen ja tunnelmanluonnin keinoin. Pohdin, mitkä ovat ne eri tekijät, jotka ohjaavat ihmisiä valitsemaan tilat, joihin astuvat. Onko suurin tekijä se, mitä ihminen lukee tilan ulkopuolelta ihmisten eleistä, valaistuksesta tai yleistunnelmasta? Vai onko kaikki vain sattumaa?

Kun ihminen on saatu astumaan sisään, on tehtävä vaikutus. On saatava tämä ihminen jäämään ja tuntemaan olonsa mukavaksi ja tervetulleeksi. Tämän jälkeen vierailija on altis uusille asioille ja avaa silmänsä uudelle ympäröivälle informaatiolle.

4.3 TOIMINNALLISET TAVOITTEET

Tilan tulee koostua kutsuvasta oleskelutilasta, siihen yhdistyvästä näyttelytilasta, joka johdattaa avoimeen luentotilaan ja sitä myöten muihin aktiivisiin toimitiloihin. Kaikki toiminnot tulevat sijoittumaan avoimesti liukuen toisiinsa. Tila tulee olemaan yhtenäinen ja jatkuva, eikä sitä tule erottelemaan yksikään umpinainen kiinteä seinä.

Kahvila tulee toimimaan tämän tilan pesänä, luonnollisena helposti lähestyttävänä kokouspaikkana, johon kävijät kerääntyvät juoman ja ruoan ääreen. Tästä tilasta tulee olla näkyvyys kaikkiin ympärillä tapahtuvaan toimintaan olematta kuitenkaan hälyisä ja hektinen. Kahvilan puolella tulee myös olla mahdollisuus aktiiviseen työntekoon.

Haluan johdattaa ihmiset yhteen myös toiminnallisuuden avulla ja tässä suhteessa läpinäkyvyyden elementti on tärkeässä osassa. Ihmisten on fyysisesti nähtävä käynnissä oleva toiminta, jotta he voivat olla siitä tietoisia ja sitä myöten osoittaa kiinnostusta. Läpinäkyvyyden ansiosta annan mahdollisuuden spontaaneille keskusteluille projektien äärellä.

Pyrin rohkaisemaan yhteisöllisyyteen myös yksittäisten elementtien ja kalusteiden kautta. Esimerkiksi keräämällä yksittäiset ihmiset yhteen isoon pöytää luodaan joukko, jotka ovat yhdessä, mutta erikseen, kuten alla vie-reisessä kuvassa nr. 15. Heille luodaan mahdollisuus spontaaniin kontaktiin läheisyyden avulla, sen sijaan että kaikki istuisivat omissa erillisissä pöydissään. Myös portaikot ja erilaiset tasovaihtelut antavat mahdollisuuden vapaaseen ja helppoon kontaktiin (KUVA. 13). Pyrin siis rikkomään jäykkiä perinteisiä pöytäjärjestelyitä ja luomaan erilaisia työnteon muotoja.

Muunneltavuus on iso osa tilan luonnetta. Erityisesti ulos näkyvä tila tulisi olla helposti muokattavissa. Kalusteiden on siis oltava pitkälti modulaarisia ja monikäyttöisiä. Näiden kalusteiden tulee toimia projektien ja tuotteiden esittely-alustoina, pöytinä ja tilaa jakavina seinäkkeinä.

Erityisesti ulospäin näkyvät workshop-tila ja näyttelytila ovat aktiivisen muutoksen tiloja. Sen sijaan kahvila ja sitä ympäröivä alue on stabiilimpi, jota harvemmin muokataan.

Alla esitetty toimintakaavio kuvaa tilaan sijoitettavia toimintoja, niiden kokoa ja suhdetta toisiinsa. Eri toimintojen tulisi siis liukua luonnollisesti toisiinsa ja olla eri tilanteisiin muuntautuvia.

Esimerkki monitasoisuuden luomasta rentoudesta.

Yhteisöllinen iso pöytä ACE-hotelli Lontoo.

Joustavaa tilankäyttöä DUKE-yliopiston kirjotossa.

Läpinäkyvyyden ansiosta annan mahdollisuuden spontaaneille keskusteluille projektien äärellä.

4.5 TOIMINTA JA SEN YLLÄPITO

Tilaa koordinoi projektikoordinaattori, jonka tehtävänä on hallinnoida tilan toimintaa, tapahtumia ja informaation kulkua. Tämä henkilö toimii linkkinä eri alojen opiskelijoiden, toimipisteiden ja opettajakunnan välillä. Tilassa järjestettäviä tapahtumia voisivat olla projektien julkaisupäivät, avoimet ovet, näyttelypäivä, workshop-tapahtumat, teemapäivät tai -viikot tai startup viikko, joka kokoaa yhteen eri alojen osajia. Toiminta perustuu siis paljolti tilassa työskentelevien henkilöiden ja opettajakunnan aktiivisuuteen, spontaaniin toimintaan, tarpeiden tulkitsemiseen ja aktiiviseen ideointikykyyn.

Kaikkia tilassa järjestettäviä tapahtumia ja toimintoja ei tarvitse laskea projektituottajan harteille. Aktiivinen toimintoja ylläpitävä opiskelijaryhmä olisi edullinen tapa jakaa tilasta kannettavaa vastuuta. Mallia voisi ottaa esimerkiksi Rotterdamin ammattikorkeakoulun innovaation-pajan toiminnasta. Heillä tilaa hallinnoi projektikoordinaattori ja hänen lisäkseen tilaan on palkattu kymmenen opiskelijaa eri aloilta. Tämä opiskelijaryhmä toimii itsenäisesti halliten keskinäiset aikataulunsa ja työvuorojen jaon. Näiden eri alojen opiskelijoiden vahvuudet tuovat lisä-arvoa koko tilan toiminnalle ja siellä projektiaan kehitteleville muille opiskelijoille.

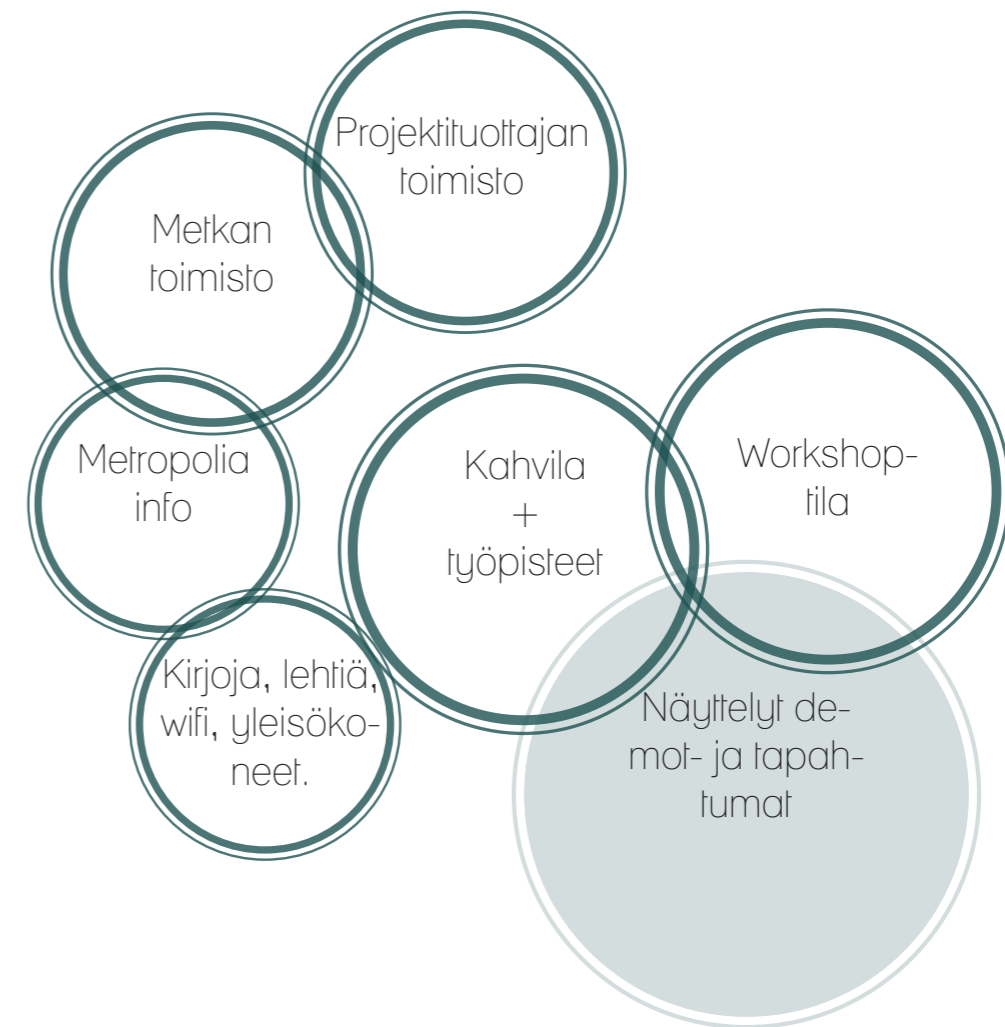
Metropolian tapauksessa projektikoordinaattorin lisäksi tilassa voisi hallinnoida ja toimia Metropolian opiskelijajärjestö Metka. Näin myös Metkan aktiivinen toiminta saadaan keskitettyä järkevästi keskustaan sen sijaan, että se siirtyisi muuttavien kampusten mukana keskustasta pois. Keskeinen sijainti voi osaltaan edistää myös Metkan näkyvyyttä, aktiivisuutta ja toiminnan vaikuttavuutta.

Tilan tarkoituksena on myös antaa mahdollisuus helppoon kontaktien luomiseen yritysten ja opiskelijoiden välillä. Miksei tila toimisi myöskin jo valmistuneiden opiskelijoiden, aloittelevien yrittäjien tukipaikkana. Keskeinen sijainti luo mahdollisuuden helppoon lähestymiseen

Toiminta ja erilaiset teemapäivät rakennetaan opintosuunnitelmia tukeviksi ja tasapuolisesti eri alojen ja osastojen välille. Myös monialaisesta aktiivisesta yhteistyöstä on puhuttu paljon viime aikoina, ja nyt tuleva tila luo erilaisen ja uudenlaisen puolueettoman alustan poikkitieteelliselle yhteistyölle.

Tilan aikataulutuksen lisäksi osastoille tarjotaan myös mahdollisuus spontaaniin tilan käyttöön, kuten esimerkiksi kurssin presentaatioiden julkiseen esittämiseen. Näin ollen voidaan osallistaa myös kiinnostuneita ohikulkijoita presentaatioiden arviointiin ja kommentointiin. Jokainen tämän tyyppinen aktiivinen kiinnostava toiminta ajaa Ikkunan tärkeää sanomaa aktiivisesta, avoimesta ja keskustelelevasta toiminnasta.

4.4 TOIMINTAKAAVIO

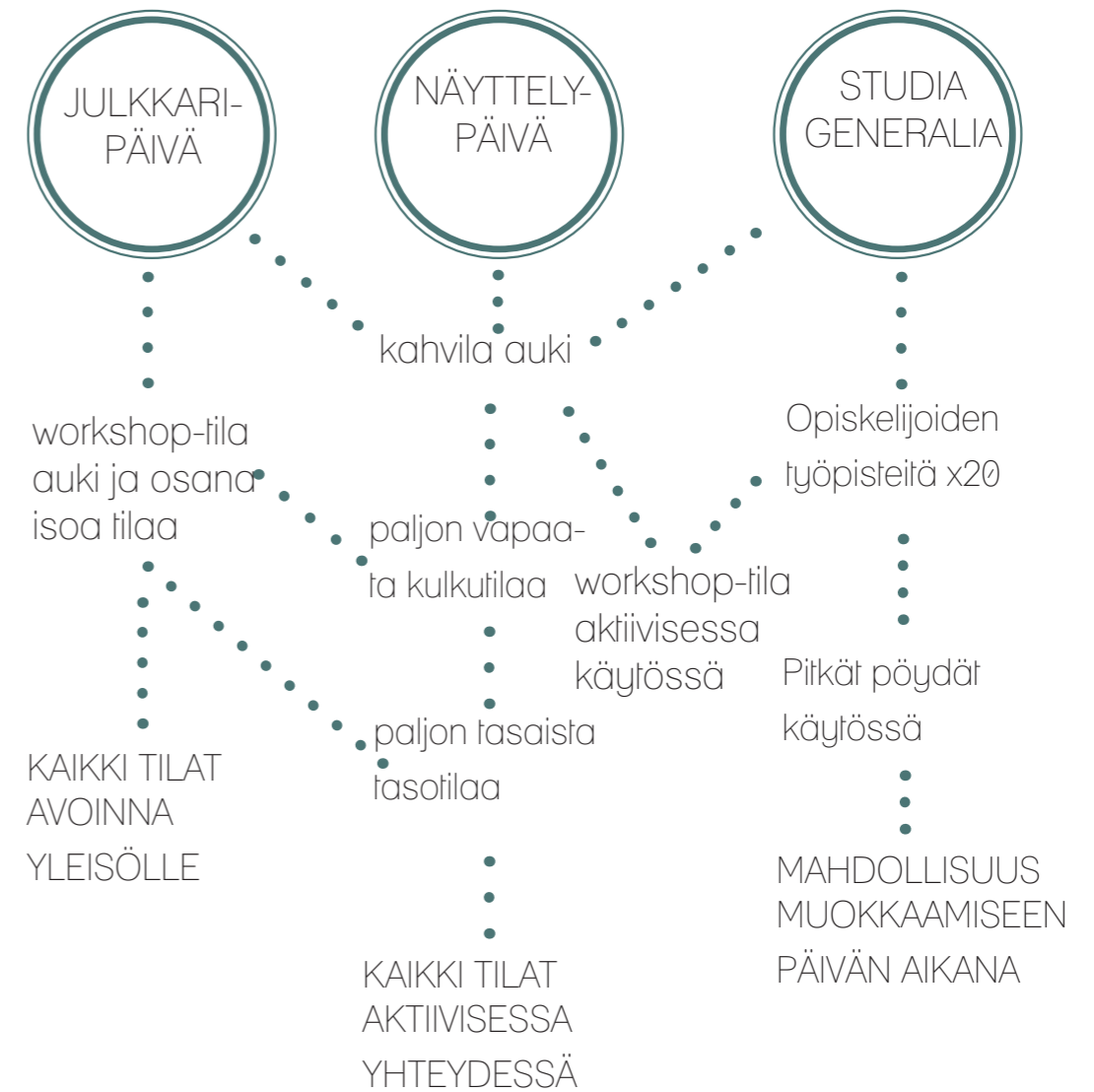

4.6 ERI SKENAARIOT TILASSA

Ennen varsinaisten kalusteiden ja materiaallisen suunnittelua on määriteltävä tilassa tapahtuvat erilaiset skenaariot. Jälleen on pohdittava tilan luonnetta muuntuvana tilana. Paljonko erilaiset funktiot tarvitsevat esim. istumatilaa, pöytätilaa tai vapaata kulkutilaa? Onko joissain tilanteissa hyvä pystyä luomaan enemmän yksityisiä ja suljettuja tiloja, vai pyritäänkö koko ajan esteettömään läpinäkyvyyteen?

Tilanteet voidaan jakaa alla esitetyn kaavion mukaisesti erilaisiin päätilanteisiin. Voidaan ajatella, että ne jakautuvat julkistamispäiviin, näyttelypäiviin, yleisiin opiskelupäiviin tai studia generaliaan. Erityisesti pöytätila, istumapaikat ja kulkuväylät ovat tärkeässä osassa eri tilanteissa.

Näiden eri osa-alueiden mitoitus määrittää paljolti tilaa ja sitä, miten toiminnot saadaan sinne sijoitettua.

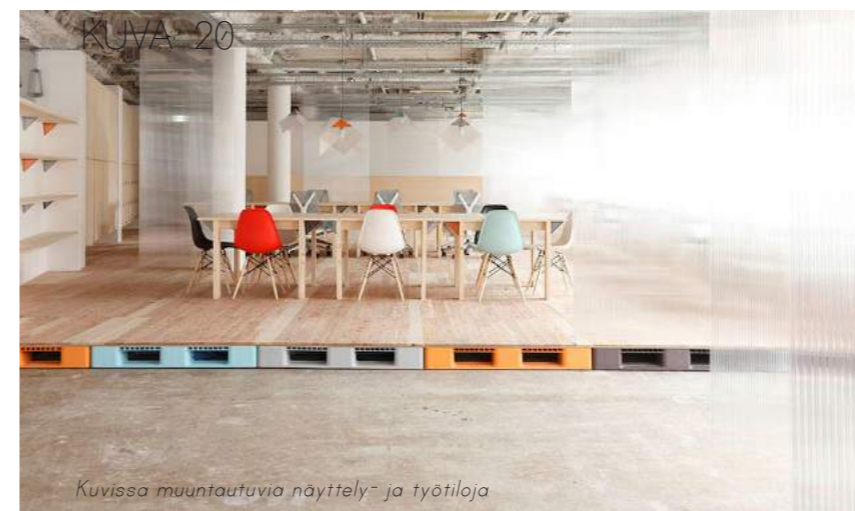
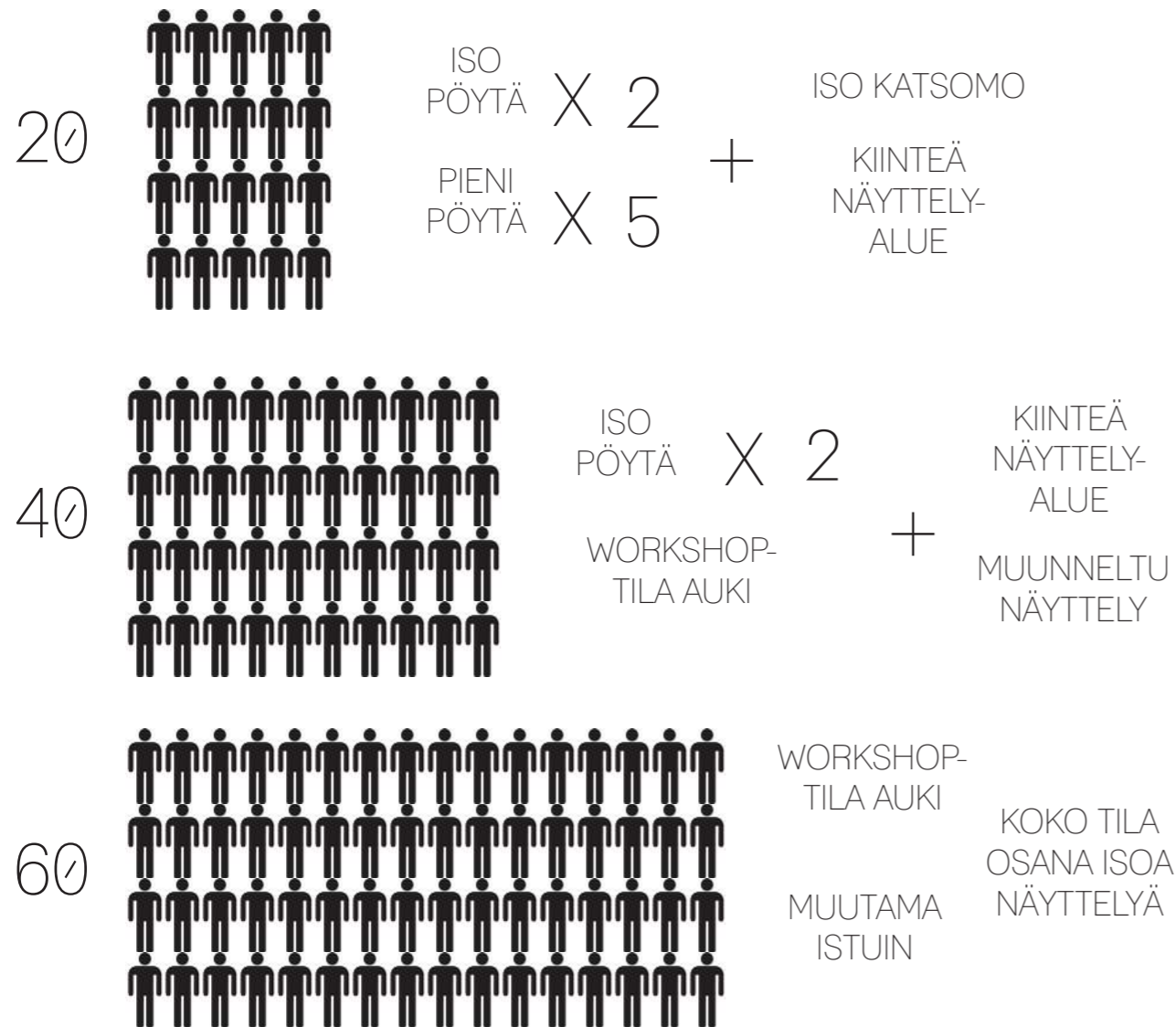
4.7 ELEMENTTEJÄ

Eri skenaarioiden jälkeen on arvioitava eri tilanteiden ihmismassat ja eri toimintojen vaatimat kalustetarpeet. Esitetyt tilanteet ovat esimerkkejä ja arvioita ihmismäärästä tietyissä tilanteissa. Kalustetarve toki vaihtelee riippuen esitettävistä projekteista ja näyttelykokonaisuuksien luonteesta.

Normaalina päivänä opiskelijoita mahtuu olemaan tilassa n. 20-30, jolloin workshop-tilan lisäksi pöytätilan tarve on kahden pidemmän pöytäryhmän jälkeen noin kaksi-kolme pienempää työpistettä. Näiden lisäksi pysyvä näyttely-alue on oltava käytössä ja nähtävillä samanaikaisesti.

Isomman näyttelyn ollessa käynnissä kahvilan puolen iso yhtenäinen pöytä on käytettävissä, mutta muutoin aktiivinen näyttelytila on muokattu niin, että näyttelyä varten varattuja tasoja, ripustustilaa ja myös kulkutilaa on riittävästi. Poikkeuksellisessa julkistamistamis- tai muussa isossa yleisötilanteessa otetaan kaikki tila aktiiviseen käyttöön. Tällöin siis pyritään jättämään vain muutama istuskelualue, ja kaikkea muuta tilaa käytetään näyttely-elementtien sijoitteluun, ripustuksiin ja tilassa kulkemiseen.

Määritän työssäni kaluste-elementtien tarvittavat koot ja niiden lukumäärän, eri tilanteiden vaatimat kombinaatiot ja ehdotuksen kalustemallista.

Kuvissa muuntautuvia näyttely- ja työtiloja

4.8 KÄYTTÄJÄPROFIILIT

Tilaa käyttävät henkilöt voidaan jakaa kahteen pääryhmään: vierailijoihin ja korkeakoulun sisäisiin henkilöihin. Tilaan sisältöä tuottavien opiskelijoiden ja opettajakunnan lisäksi Ikkuna toimii myös yleisenä kohtaamispaikkana myös muille opiskelijoille ja satunnaisille vierailijoille.

Vierailijoita voivat yhtä hyvin olla tulevan opiskelijan vanhempi, yritysjohtaja, joka etsii tietynlaista osaamista tai vaikka toisen korkeakoulun tai yliopiston opiskelija, joka etsii yhteistyökumppania.

Seuraavalla sivulla esitän muutaman esimerkkipolun erilaisista kohtaamisista ja näiden kohtaamisten aikaansaamista tuloksista.

TOIMITUS-
JOHTAJA

Ohikulkiessaan näkee ikkunassa korkeakoulun robotiikka-osaamista.

Keskustelee projekti-koordinaattorin kanssa, joka tunnistaa tarpeen ja kontakti eteenpäin oikealle osastolle.

JUURI VALMISTUNUT,
HETI TYÖLLISTYNYT
ALAN OSAAJA.

TURISTI"
HELSINGISSÄ

Kiinnostuu avoimen tilan aktiivisuudesta ja päättää selvittää, mistä tilassa on kyse.

Jää kuuntelemaan käynnissä olevan ryhmän esityksiä kahvikupin ääressä.

Kotiin palattuaan esittää ehdotuksen abiturienttipojalleen, josko tämä hakisikin aktiiviseen toiminnalliseen korkeakouluun, joka panostaa yhteistyöhön ja työllistymiseen.

MOTIVOITUNUT
UUSI OPISKELIJA

TOISEN
KORKEAKOULUN
OPISKELIJA

Kuullut ikkunan toiminnasta ja osallistuu näyttelytilaisuuteen.

Kiinnostuu projektista, joka tukisi opiskelijan yritysidea.

Opiskelijat lyövät viisaat päänsä yhteen ja päättävät perustaa yrityksen.

MENESTYVÄ
STARTUP-YRITYS

5 TILALLISEN KONSEPTIN IDEOINTI

Määrittelen tässä osiossa tilan ilmeen ja muunneltavan näyttelykaluste-kokonaisuuden. Esitettävä konseptisuunnitelma on siis muokattavissa ja skaalattavissa eri tiloihin. Ideaalitalanteessa konseptin ilmettä, kalusteita ja toimintojen sijoittelutapaa voisi hyödyntää myös suurempiin kokonaisuuksiin.

5.1 TILAN HOUKUTTELEVUUS JA ILME

Lopullisen tilan tulisi toimia aktiivisena ja miellyttävänä työ- ja kohtaamispaikkana opiskelijoille mutta samalla houkuttaa myös toiminnan ulkopuolisia kaupunkilaisia astumaan tilaan. Tilan ilme ja sen henkivä tunnelma ovat näin ollen iso ja tärkeä osa suunnitelmaa. Osaltaan tila toimii myös profilinnostona korkeakoululle ja luo positiivista viestiä opiskelijoille ja tilassa vierailijoille koulun aktiivisuudesta. Myös työpaikoilla on ymmärretty, että tilojen imago ja houkuttelevuus ovat tärkeitä myös siksi, että siellä työskentelevät voivat olla ylpeitä ja iloisia työpaikastaan (Tukiainen 2010, s. 23).

Aiemmin mainitun läpinäkyvyyden lisäksi tilassa tulisi olla hyvä ja miellyttävä valaistus, joka kutsuu sisään jo tilan ulkopuolelta. Tämä korostuu erityisesti pitkän ja pimeän talvikauden aikana, jolloin sisätiloilta haetaan ennen kaikkea lämpöä ja miellyttävyyttä. Toisaalta vehreys, ilmekkyys, raakuus ja toiminnallisuus ovat myös elementtejä, joita haluan suunnitelman ilmentävän. Lämmön ja mukavuuden lisäksi tietynlainen keskeneräisyys ja prosessien kehityksen näkyminen ovat vain positiivisia asioita.

Myös San Franciscon Piilaaksossa korostetaan, että keskeneräisyys ei ole haitta, vaan hyve. Siellä hyväksytään myös se, että työtilojenkin pitää muuttua koko ajan (Jokinen 2016.) Näin ollen tasapaino raakojen keskeneräisten pintojen ja mukavuuden välillä on oltava tasapainossa.

Avoimen ja raa'an tilan ongelmaksi koituu usein kuitenkin heikko akustiikka, jolloin yleinen ilmapiiri on vaarassa muuttua hektiseksi ja epämiellyttäväksi. Akustiikka onkin yksi suurista tilan ilmapiiriin vaikuttavista tekijöistä. Raakojen pintojen tasapainoksi tulen käyttämään tilassa erilaisia kangaspintoja, jotka pehmentävät ylimääräisiä häiritseviä ääniä. Tilan värimaailma tulee rakentumaan raikkaasta korkeakoulun brändiä tukevasta väriskaaloista. Haluan myös, että värimaailman ilmentää aktiivisuutta ja innokkuutta.

Tilan toiminnallisuutta korostavat helposti liikuteltavat ja muokattavat elementit. Lasipinnat luovat läpinäkyvyyttä ja kommunikaatiota, pehmeät pinnat akustiikkaa, ja valaistuksella luodaan eri tunnelmia. Tämän kokonaisuuden sitovat yhteen tarkoin mietitty värimaailma ja materiaalit.

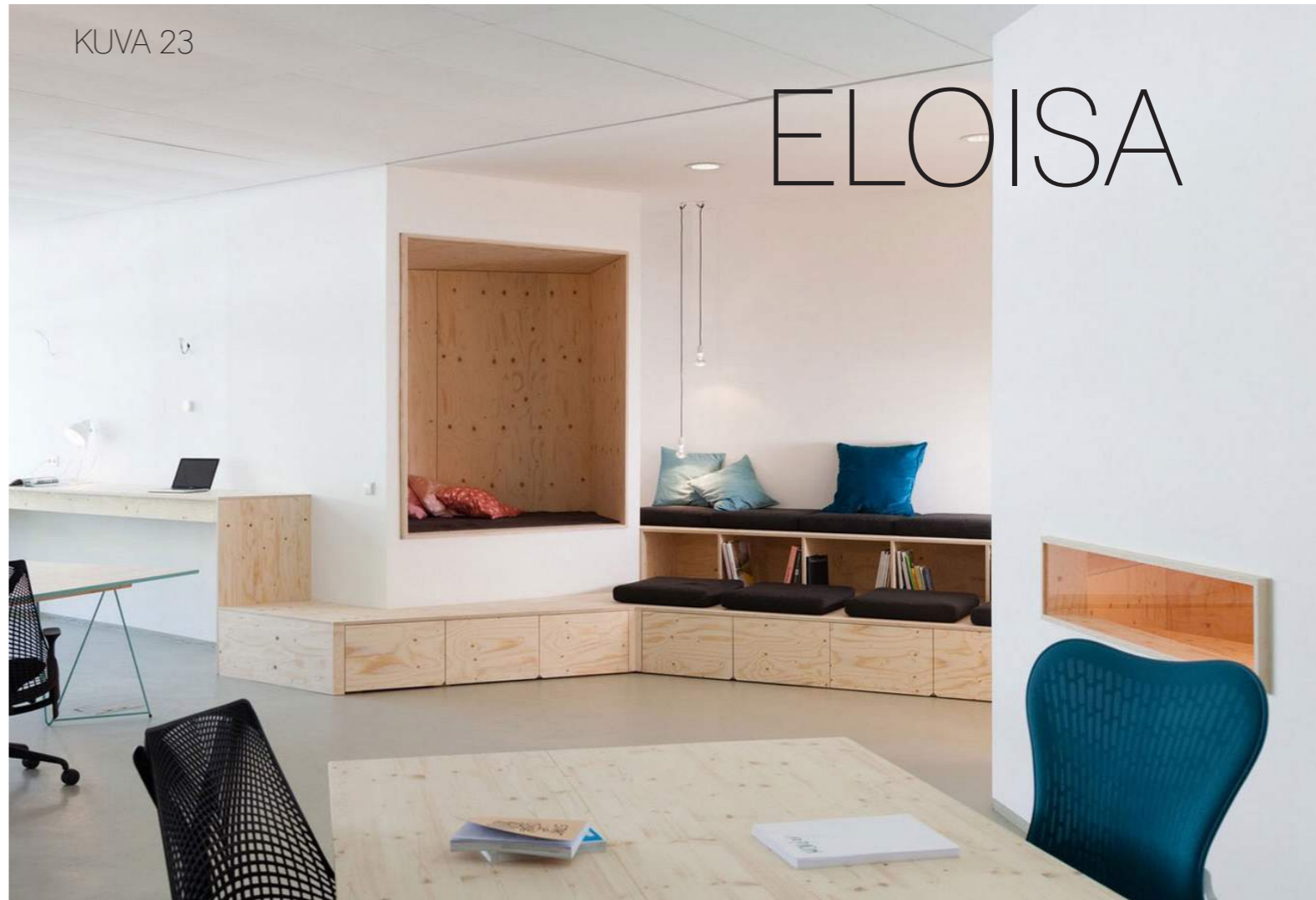
KUVA 21

Raaka, avoin ja monitasoinen toimisto.

KUVA 22

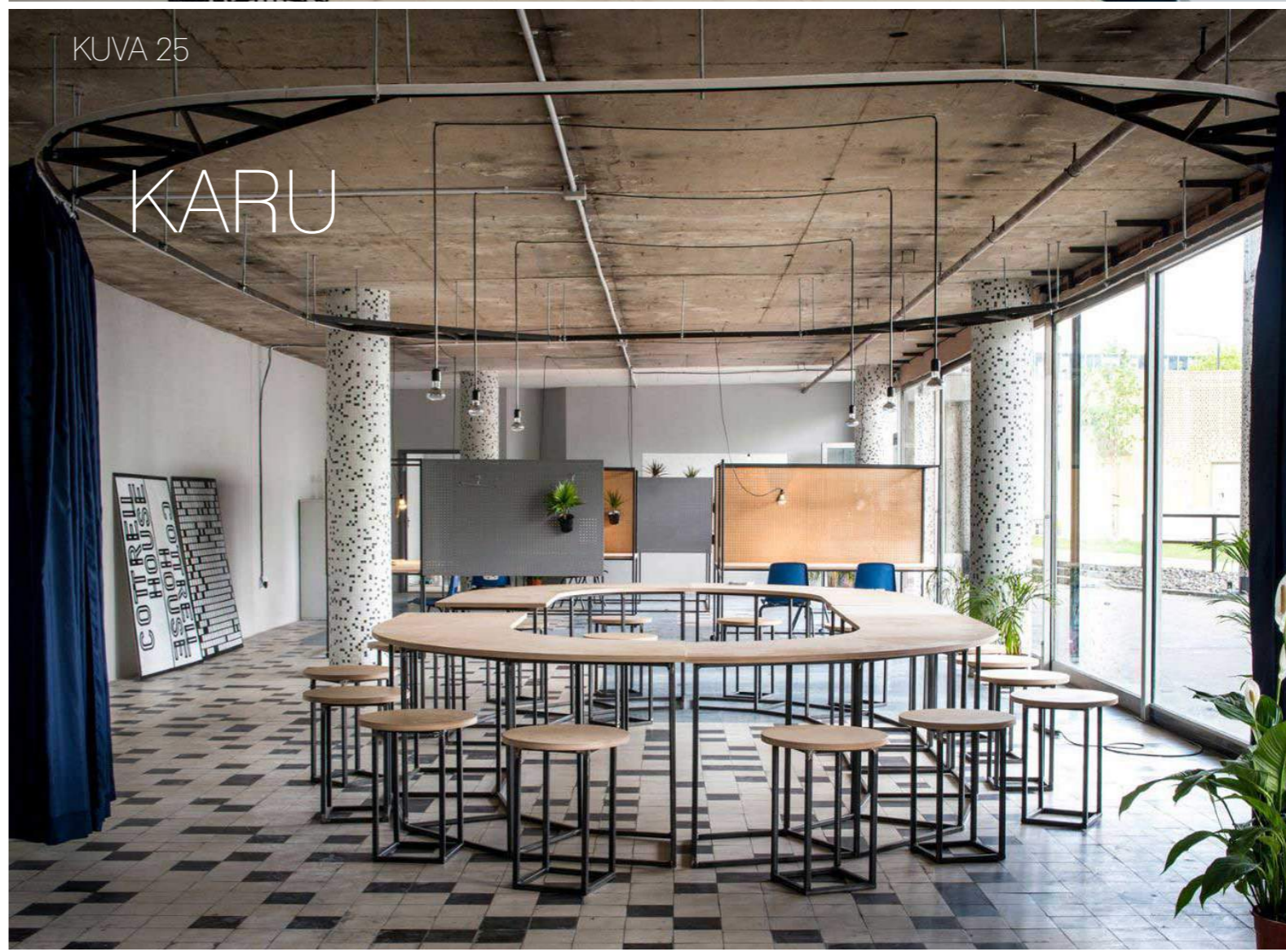
KUVA 23

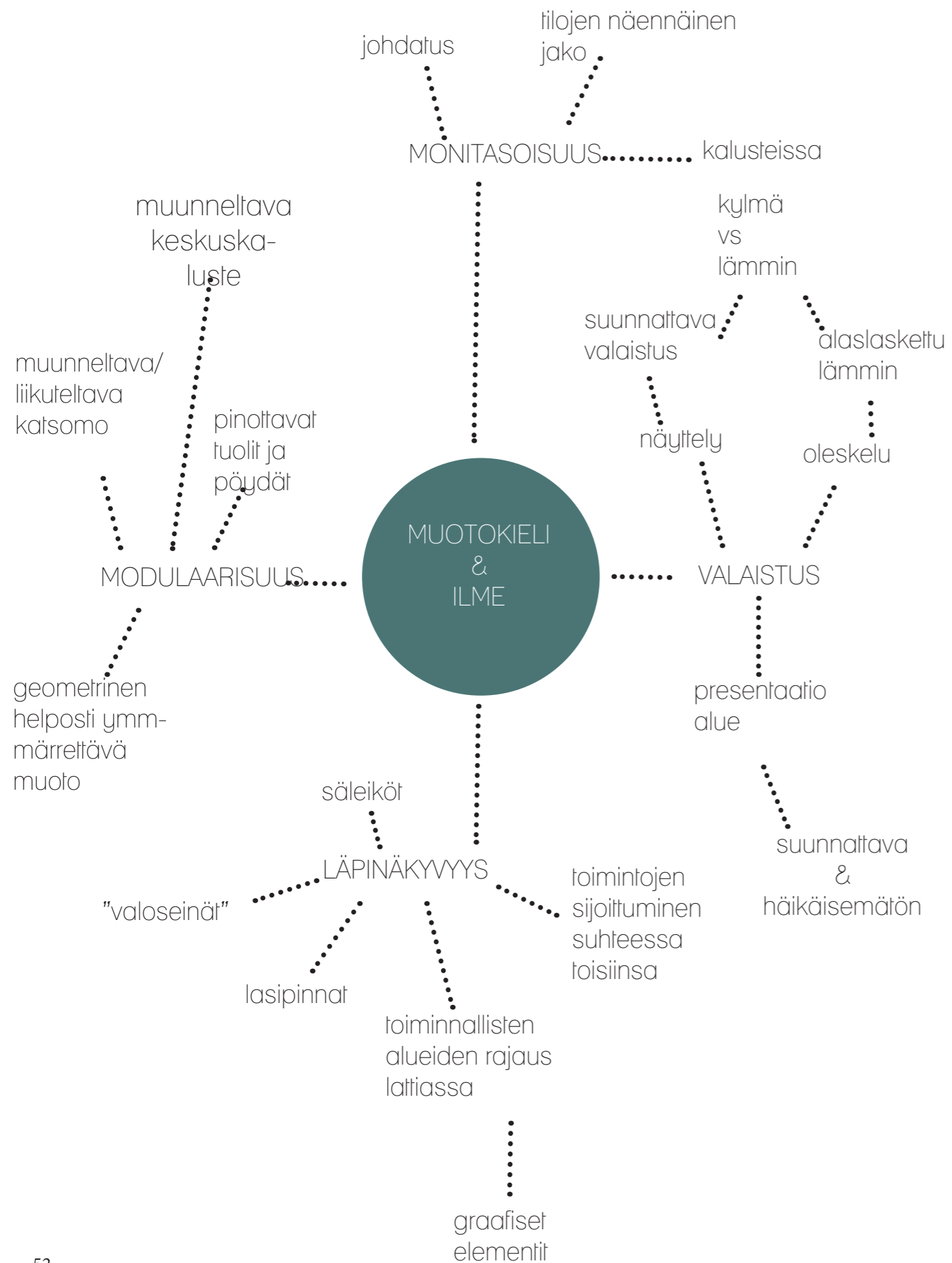

KUVA 24

KUVA 25

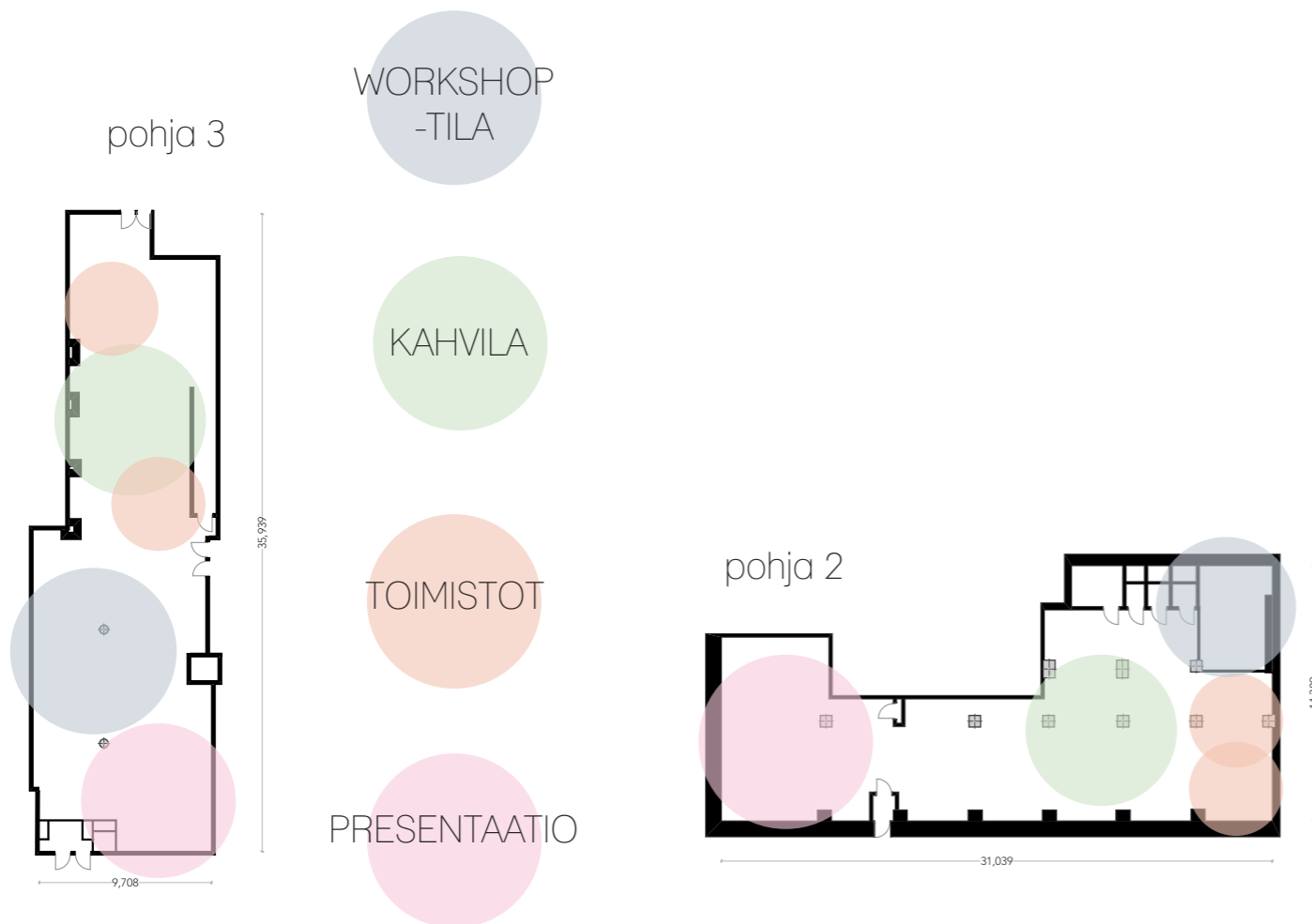

5.2 SOVELTUVAN POHJAN ETSINTÄ

Demoan työssäni tilallisen konseptin olemassa olevaan liiketilaan, joka sijainniltaan ja ominaisuuksiltaan sopii konseptin luonteeseen. Olen määritellyt tarvittavan tilan kooksi n. 300 m², jonka tulisi olla katutasossa keskeisen kulkuväylän varrella. Tämän tilan tärkeitä ominaisuuksia ovat: suuret ikkunapinnat, avoin pohja, joka ei sisällä liikaa kiinteitä seiniä tai pilareita ja sen on mahdollistettava kahvila, ja muu keittiö-toiminta.

Aloitin etsintäni senhetkisistä vapaista liiketiloista keskustan alueelta. Alun perin tavoitteena oli löytää pitkulainen tila, joka avaisi vierailijalle tilan toimintoja ensin ikkunasta läpi ja sitten näkymä näkymältä tilan läpi kulkiesaa. Ongelmaksi kuitenkin muodostui se, että ulkoapäin näkymä tilaan tulisi olemaan liian suppea ja rajattu. (pohja nr. 3)

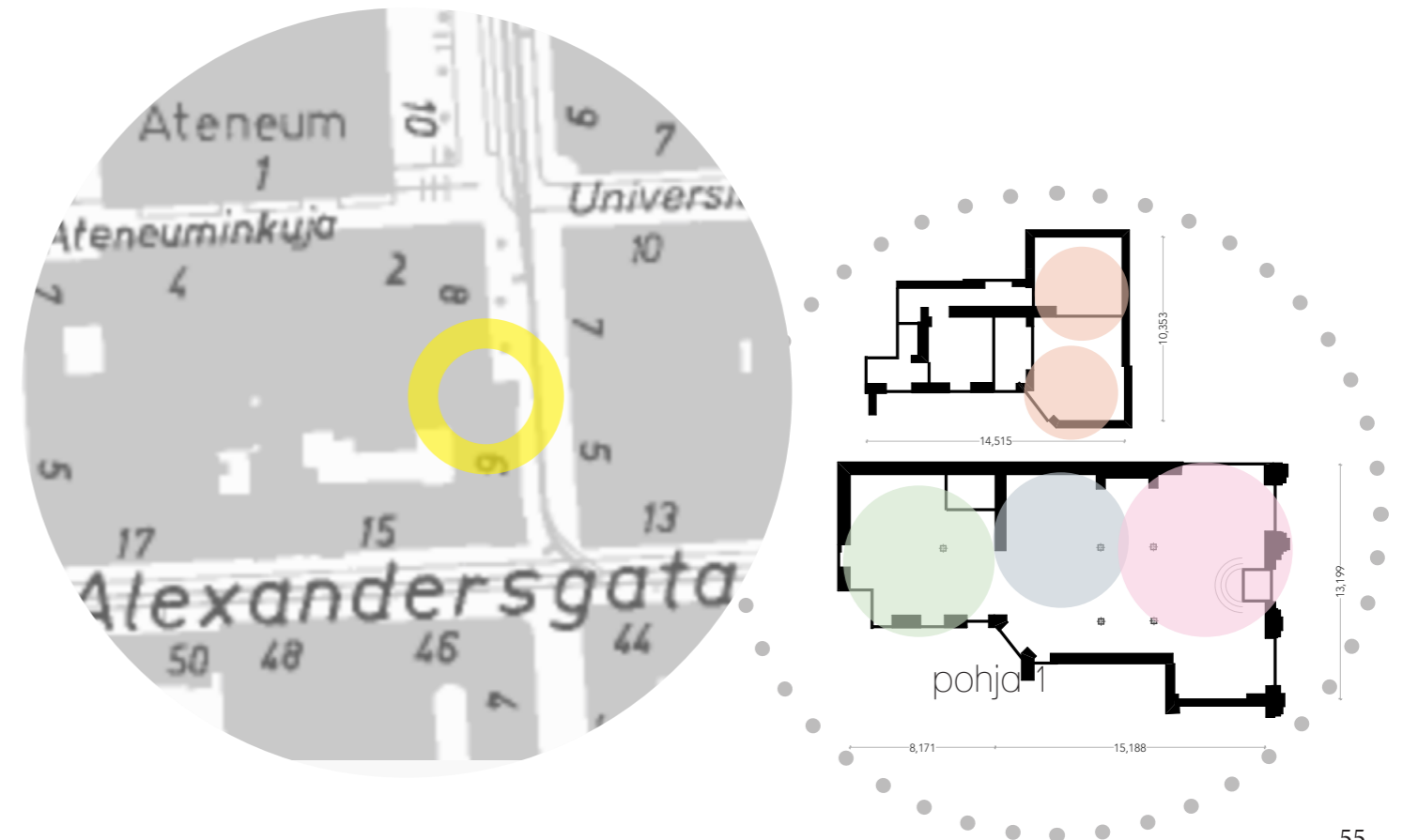
Jatkoin etsintöjäni, ja keskityin erityisesti ikkuna- pinta-alan määrään ja siihen, että tila sijaitsisi keskeisellä kulkuväylällä. Tämän kaltaisia tiloja löysin kaksi kappaletta (pohjat nr.1 ja nr.2). Toisessa tilassa ikkunat olivat käytännössä katutasossa, jolloin näkyvyys tilaan oli huono ja myös itse tila oli hyvin matala ja katkonainen.

Lopulta päädyin tilaan (Pohja nr. 1), joka sijaitsee hyvin vilkkaan kulkuväylän varrella; Aleksanterinkadun ja Mikonkadun kulmassa. Ikkunat sijaitsevat hieman katutason yläpuolella, ja myös tila itsessään nousee hieman katutason yläpuolelle. Tilan hyviä puolia ovat juuri avoimuus ulospäin, pohjan muokattavuus ja muoto. Myös olemassa olevat fasiliteetit kuten keittiö ja asiakas-wc:t ovat tärkeässä asemansa. Huomioitavaa on myös ikkunoiden suunta (pohjoinen), joka mahdollistaa sen, että sisään näkyy myös silloin, kun sää on kirkas.

Toimintakaavioista näkyy kuinka sovittelin erilaisia toimintoja pohjiin ja yritin hahmottaa tilojen tärkeitä toimintoja ja niiden väleihin muodostuvia kulkuväyliä. Toivottavin ratkaisu olisi, että workshop-tila ja yleinen presentaatio-tila saataisiin sijoitettua vierekkäin. Ulospäin on tärkeää näyttää aktiivista vaihtuvuutta ja toisaalta myös mukavaa houkuttelevaa oleskelua. Valitsemani tila on kaksikerroksinen vaikka alunperin olin ajatellut tilan olevan vain yhdessä tasossa. Päätin kuitenkin, että tämä toimii hyvänä esimerkkinä konseptin ja toimintojen joustavuudesta. Valitussa tilassa yläkertaan sijoittuvat yleisö-wc:t, toimistot ja mahdollinen ylimääräinen yksityisempi kokoustila. Molemmat kerrokset tulevat siis kuitenkin olemaan kaikkien kävijöiden aktiivisessa käytössä.

Valitsemani tila on suhteellisen pieni suhteutettuna toimintojen määrään. Päädyin kuitenkin siihen, että keskustan hyvät avoimet katutason liiketilat ovat juuri tämän tilan kokoluokkaa, ja valittua tilaa suurempia paikkoja on erittäin haastavaa ja epätodennäköistä löytää. Tilan napakka koko asettaakin yhä suuremman vastuun tilaan sijoitettaville kalusteille ja niiden muuntautumiselle.

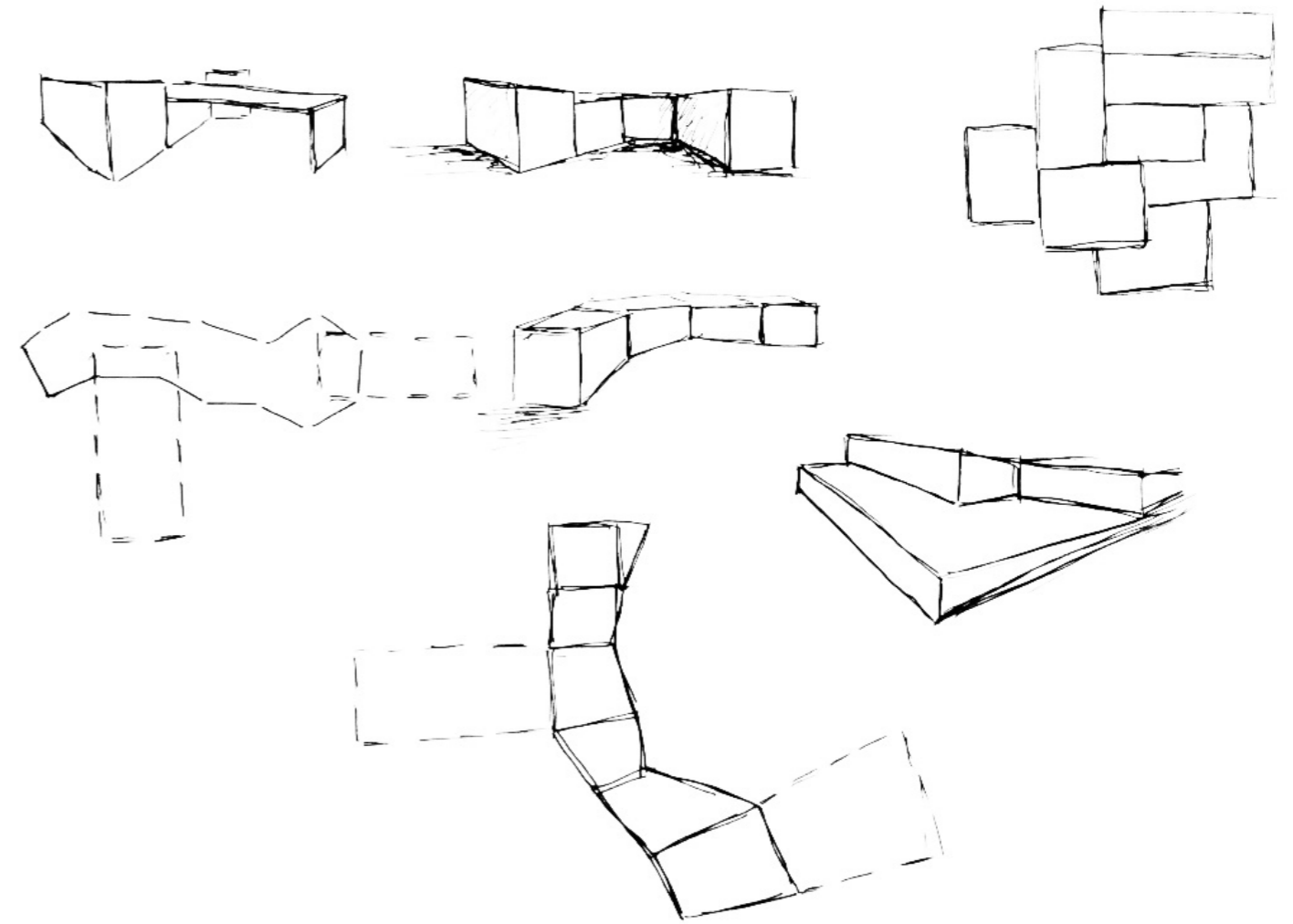
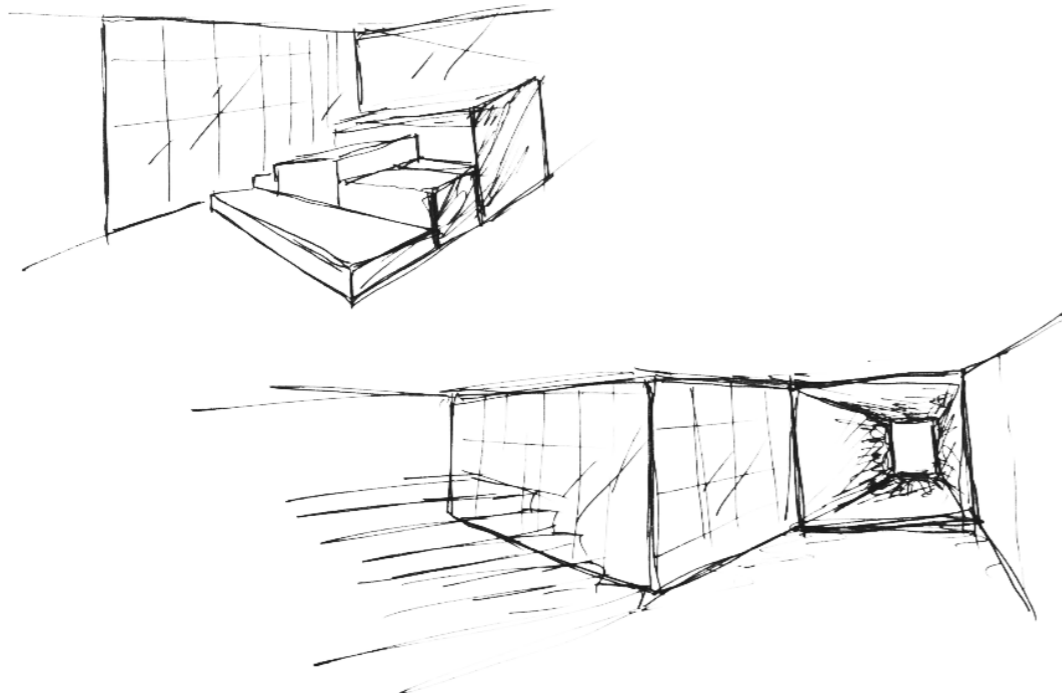
5.3 MUOTOKIELEN HAKU

Monitasoisuus on yksi päälähtökohdistani, ja haluankin niin istuinkalusteiden kuin erilaisten näyttökalusteiden muodostavat monitasoisia mielenkiintoisia kalusteryhmiä. Monet elementit tulevat koostumaan erikokoisista yhteensopivista palikoista, jotka voidaan laittaa kasaan, kokoon ja sitä myöten ne saadaan myös varastoitua pieneen tilaan. Nämä erikokoiset palikat muodostavat erilaisia monitasoisia yhdistelmiä.

Lähdin hakemaan vapaata graafista muotoa eri kalustekokonaisuuksiin. Pyrin luomaan yhtenäisen graafisen ilmeen erilaisten geometrinen muotojen avulla. Tila vaatii paljon kalusteiden tekniseltä toteutukselta, mutta pyrin ensisijaisesti esittämään työssäni halutun muotokielen ja mahdolliset tilaan soveltuvat kalusteyhdistelmät.

Vuorovaikutteisuus ja siihen rohkaisu ovat kulkeneet matkassa myös koko kalustesuunnitteluprosessin aikana. Pohdin paljon erilaisia ratkaisuja, joissa tuodaan ihmiset konkreettisesti lähelle toisiaan. Tästä syntyi mm. ajatus yhdestä pitkästä yhteen saattavasta pöydästä, johdattavista käytävistä ja rajaavista tunneleista. Kävin paljon läpi myös muita erilaisia yksin istumisen muotoja kuten baaripöydän ääressä korkeampaa istumista, rennompia istuinryhmiä jne.

Kalusteiden lisäksi haluan tuoda tilaan erilaisia tilaa jakavia irtonaisia seinäkkeitä, jotka luovat näennäisiä tiloja itse tilan sisällä. Tilalliset rajat huomioon ottaessa päätin luopua ajatuksesta rakentaa kiinteitä elementtejä tilaan ja pitää ajatusmaailman liikuteltavissa modulaarisissa elementeissä. Näiden seinäkkeiden tulisi toimia samalla myös mahdollisesti pöytätasoina ja penkeinä. Seinäkkeiden tulee olla osin läpinäkyviä, joten säleiköt, rei'itykset ja lasipinnat voisivat toimia tilassa hyvin. Läpinäkyvyyden elementin ei tarvitse kuitenkaan toimia joka suunnasta, vaan tärkeintä on se, ettei näkyvyys täysin peity.

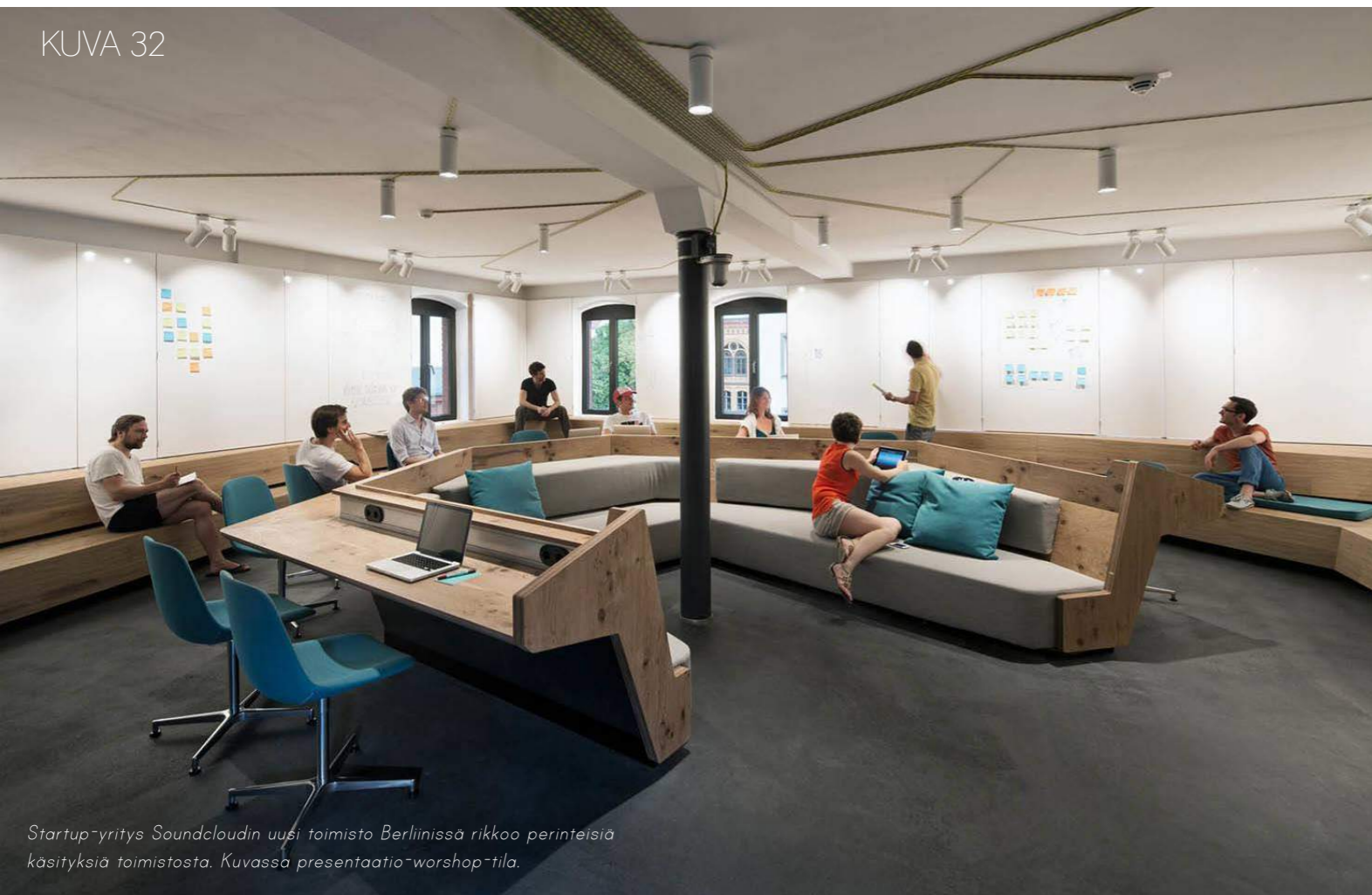
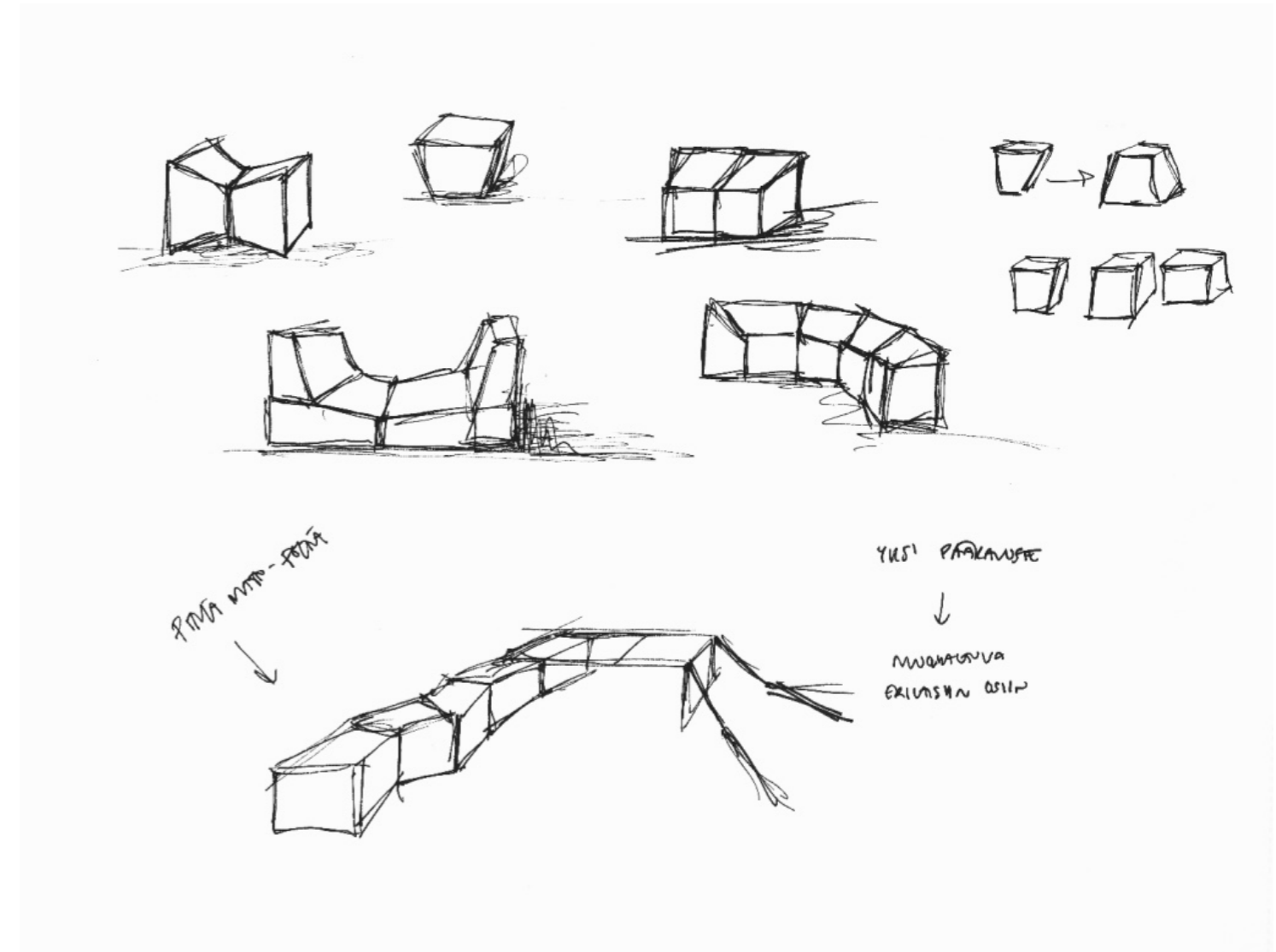
5.3.1 MODULAARISET KALUSTEET

Luonnosteluprosessi alkoi kalustekokonaisuudesta. Alusta lähtien työstin mielikuvaa erilaisista laatikkomaisista muodoista, ja niiden luomista orgaanisen oloisista yhdistelmistä. Erilaisten legomaisten kasojen, jonojen ja pyramidien jälkeen sain ajatuksen pitkästä yhtenäisestä pöydästä ja sen palapelimaisesta olemuksesta. Koin kuitenkin pelkät kuutiot liian raskaiksi elementeiksi, sillä haen suunnitelmaan keveyttä ja ilmavuutta.

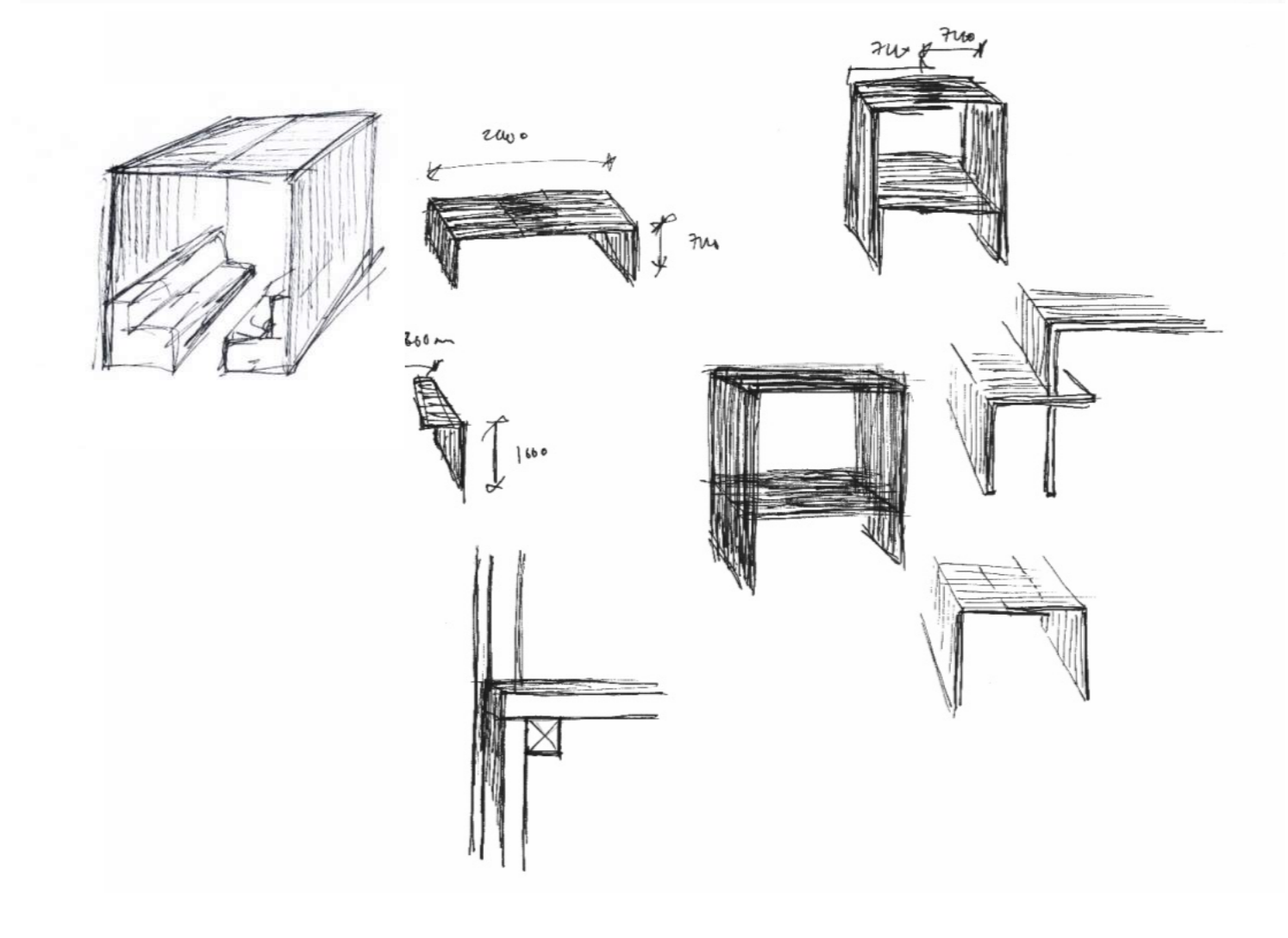
Luonnokseni liikkuvat kevyemmän rakenteen suuntaan, ja päädyin pyörittelemään erilaisia L-muotoisia säleikköjä luonnoksissa ja 3D-mallissa. Määrittelin L-muodoille erilaisia vakiokokoja, joiden yhdistelmistä saataisiin muodostettua pöytäryhmiä, seinäkkeitä, tunneleita ja korkeampia baarimaisia tasoja.

Kalusteiden on oltava helposti liikuteltavia ja myös suhteellisen yksinkertaisesti kasattavia ja säilytettäviä. L-muodon ongelmaksi muodostui juuri vaikea siirrettävyys, sillä korkeimmat elementit tulisivat olemaan n. 2m korkeita.

Siirryin takaisin kasattavien ja pinottavien kalusteiden suuntaan. Lattiapinnan vapauttaminen on tärkeää erityisesti silloin, kun yleisöä on paljon. Syntyi ajatus rei'itetyistä levyistä, joiden kasaus onnistuisi yksinkertaisesti eripituisin sorvatuin puutapein. Näin kalusteiden kasaus ja helppo pinottavuus toteutuisivat. Koin tilan mallinnuksen jälkeen liian monimutkaisena ja päätinkin jatkaa suunnittelua vieläkin yksinkertaisempaan suuntaan.

KUVA 32

Startup-yritys Soundcloudin uusi toimisto Berlinissä rikkoo perinteisiä käsityksiä toimistosta. Kuvassa presentaatio-worshop-tila.

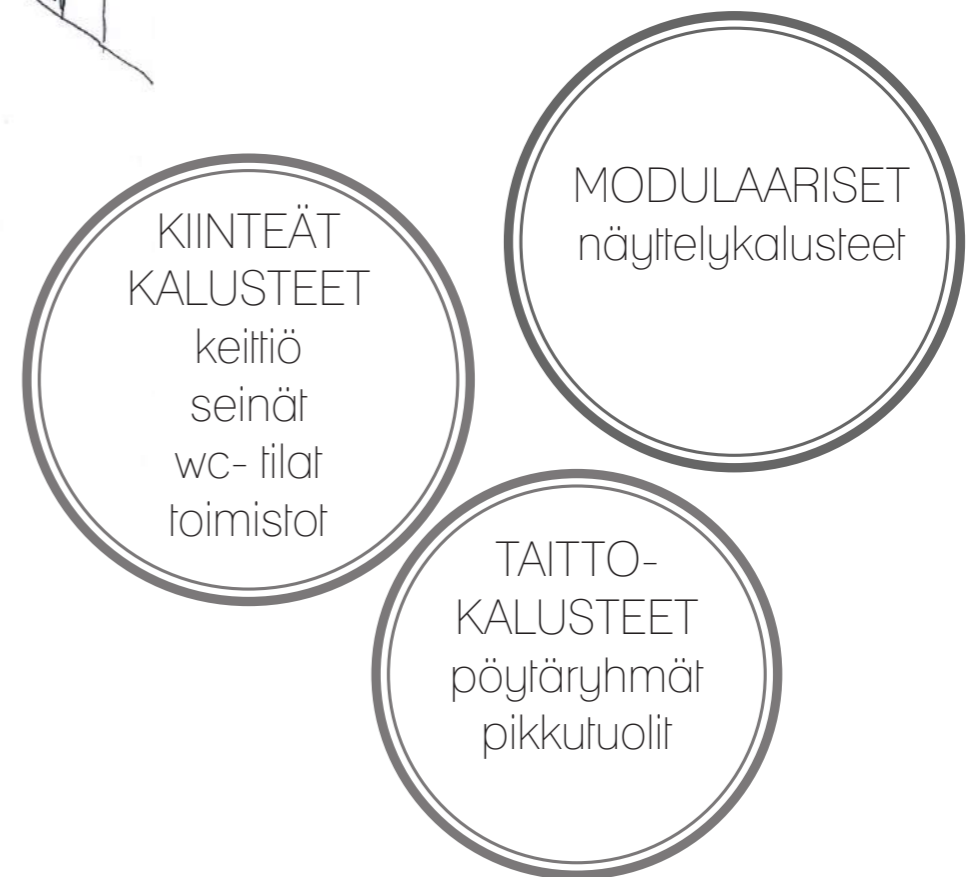
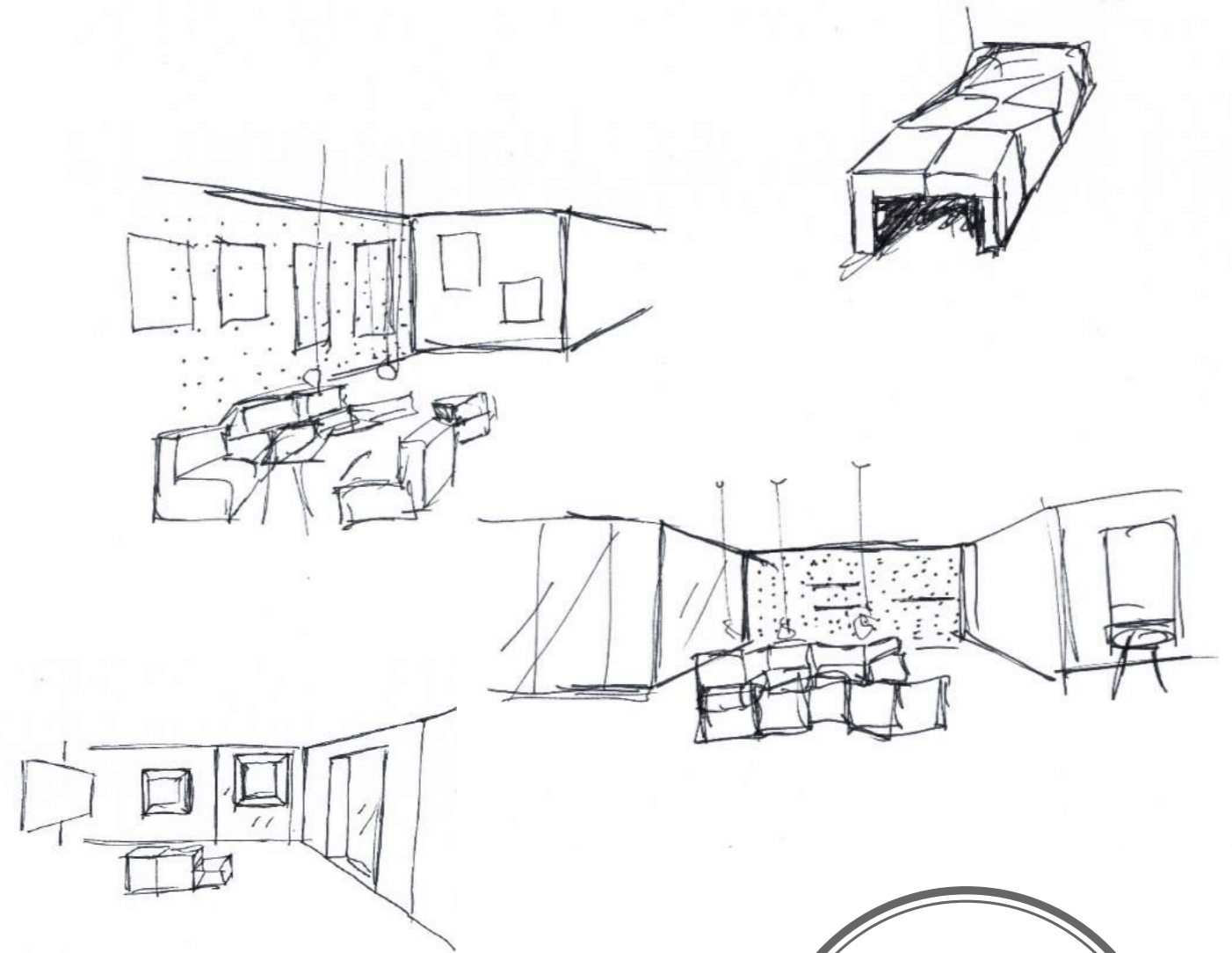
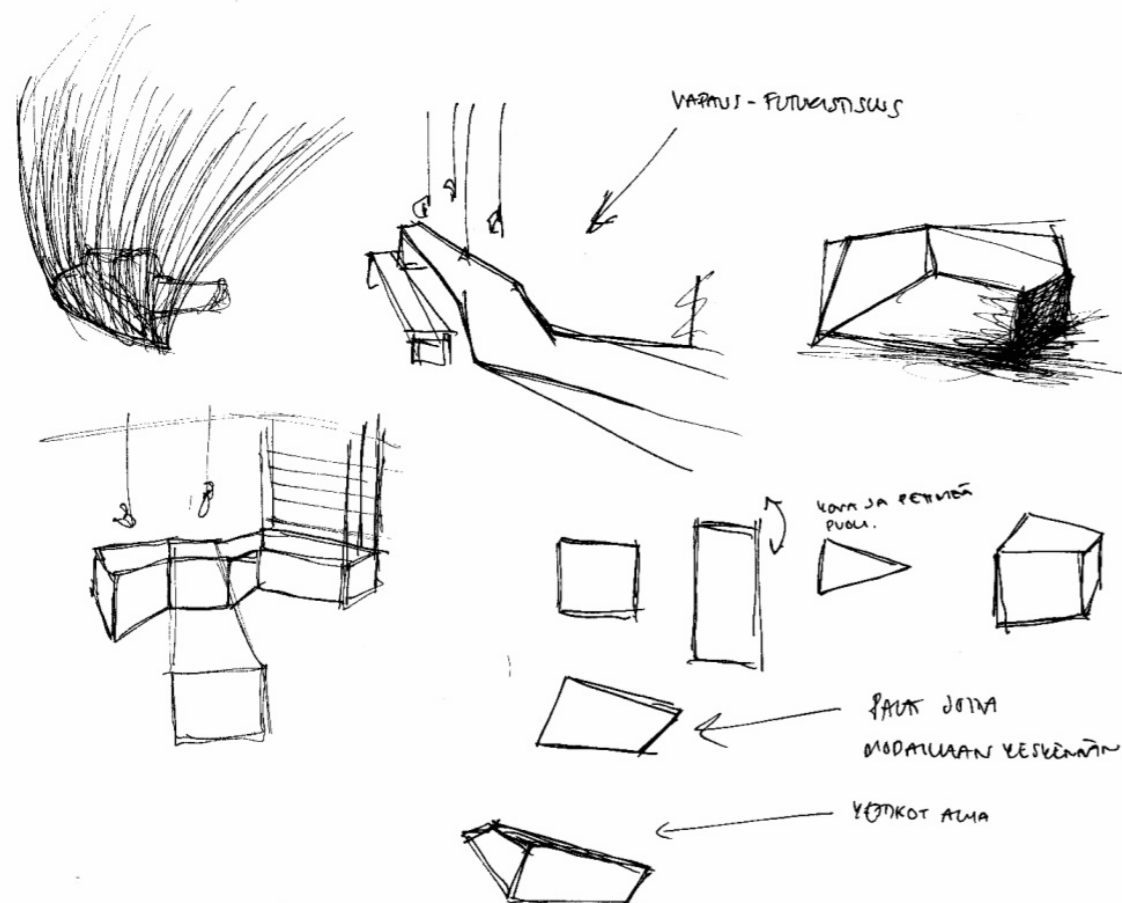
5.3.2 KALUSTERYHMÄT

Alunperin ajatuksenani oli rakentaa muuntautuva kalusteratkaisu tilan kaikkiin tarpeisiin. Suunnitteluprosessin aikana tajusin kuitenkin, että aika ei riittäisi niin mittavan kalustesuunnitelman läpiviemiseen. Päädyinkin jaottelemaan kalusteet erilaisiin ryhmiin. Ryhmiä on kolme; kiinteät liikkumattomat kalusteet, taittokalusteet ja modulaariset kalusteet. Nämä pääryhmät selkeyttivät suunnitteluprosessiani merkittävästi, sillä pystyin määrittelemään näille eri kalusteryhmille myös alueet, jossa niitä käytettäisiin.

Erilaisten levyjen ja koottavien kalusteiden jälkeen keskityin siis lähinnä näyttelykalusteen muotoilemiseen. Olennaista näyttelykalusteessa on, että sen on oltava siirreltävä ja helposti ymmärrettävä.

Ajatus pinottavasta kuutiosta on kulkenut koko suunnitteluprosessin läpi, sillä helposti ymmärrettävä ja tuttu muoto rohkaisee käyttäjiä niiden vapaaseen siirtelyyn ja muokkaamiseen. Kuution hyviä puolia on myös se, että se luo ikään kuin kehykset aina esitetyn projektin ympärille. Ajatus kehyksien luomista miniatyyrinäyttelyistä syntyi Lontoon RCA:ssa, jossa esiteltiin opiskelijoiden projekteja pienillä rajatuilla pöydillä

Määrittelin ensin materiaaliksi koivuvanerin, mutta kuution rakenteellisen heikkouden vuoksi siirryin teräsrakenteeseen. Teräskuutioiden suurin haaste on kuitenkin paino, jota tulee kevyenkin näköisestä rakenteesta paljon. Kuutiota pitää siis pystyä nostelemaan ja siirtelemään myös ongelmitta. Näiden teräskuutioiden kasauksen ratkaisin niiden väliin istutettavalla vanerilevyllä, joka toimii myös pöytälevyn tavoin.

5.3.3 NÄYTTELYKALUSTEET

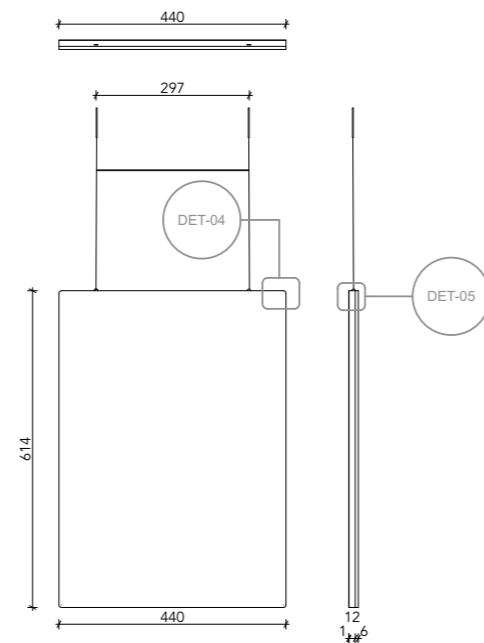
Näyttelykalusteeksi muotoutui teräsrakenteinen kasattava kuutio. Pohdin edelleen, ennen symmetrisen kuution lukkoon lyömistä vaihtoehtoisia organisoitavia muotoja. Päädyin kuitenkin yksinkertaiseen kuutioon, sillä se mahdollistaa yksinkertaisen ja helposti ymmärrettävän kalustekokonaisuuksien variaation.

Teräskuutioita on kahta kokoa. Koottaessa väliin jää aina vanerikansi, jonka jyrkät sivut istuttavat kuutiot toisiinsa. Vanerikansi mahdollistaa myös tasan pöytäpinnan rakentamisen esimerkiksi kahdeksan ison kuution avulla saadaan rakennettua 6720mmx 1680mm pöytä- tai näyttelytaso. Kuutioita voidaan käyttää myös ilman vaneritasoja, jolloin niistä saadaan tehtyä näennäiset kehykset esitettävälle asiaille.

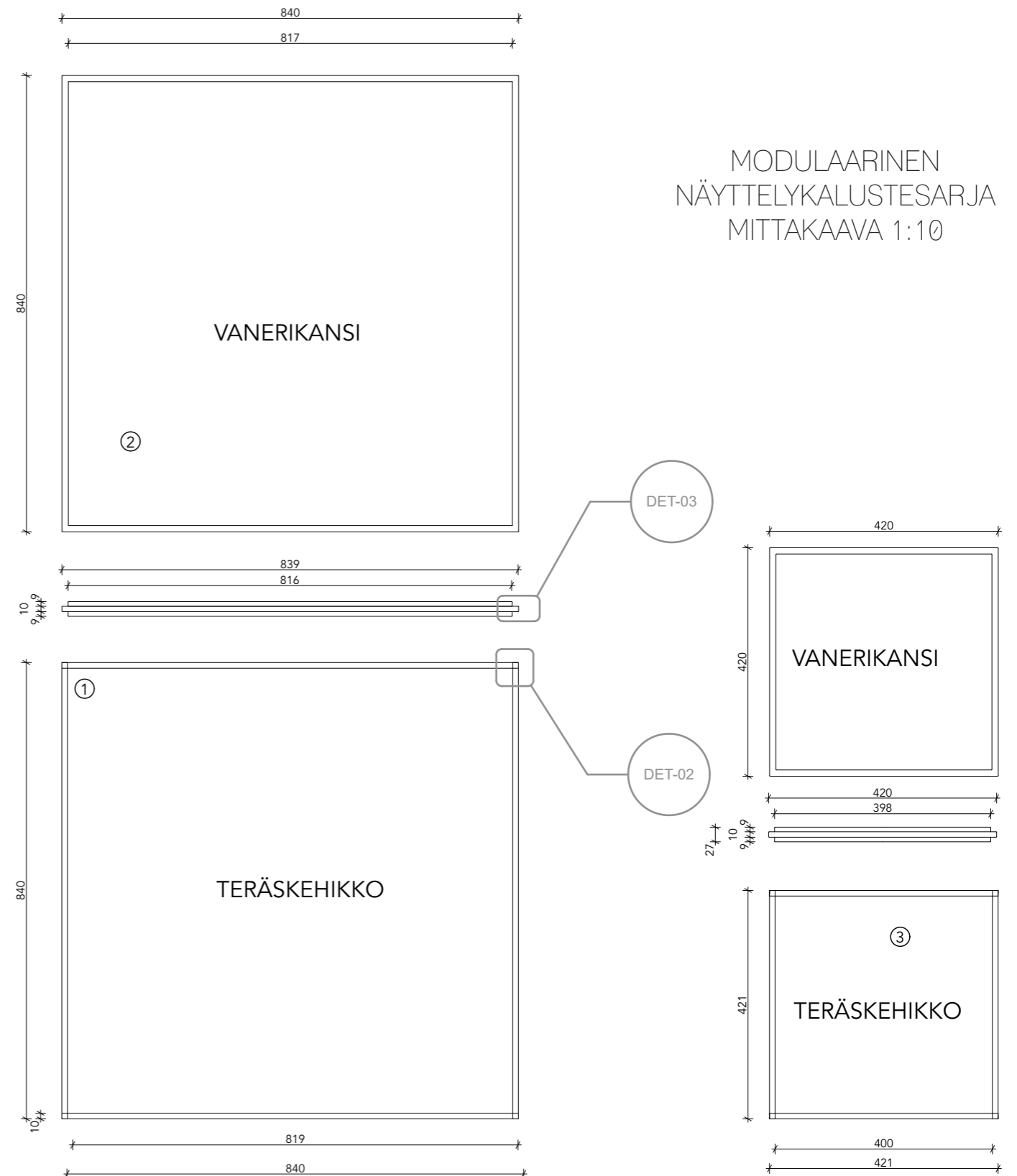
Suunnittelin kuutioista kahden kokoisia: Näyttelyalustoiksi sopivia ja siitä 1/4 istuinkorkuisia kuutioita. Pienet kuutiot mahdollistavat erittäin nopeasyklisen vaihtelun ja tuovat tilaan uudenlaista ilmettä. Kuutiot toteuttavat näin ollen ajatusta monitasaisuudesta ja leikkisästä yleisilmeestä.

Esittelyplanssien ja muiden julisteiden ripustaminen ratkaistaan ripustettavalla suorakulmaisella alustalla. Nämä alustat voidaan ripustaa alakatosta vapaasti roikkuviksi elementeiksi. Planssit kiinnitetään joko pehmeälle puolelle nastojen avulla tai kovalle puolelle magneetein. Tällöin planssien ripustamiseen ei tarvita erinäisiä erikseen kiinnitettäviä listoja ym. Planssit toimivat myös valkotauluina opiskelijoille, jolloin niitä voidaan käyttää ryhmätöissä siirrettävinä valkotauluina. Planssialustat on helppo säilyttää tiiviissä nipussa siirtoseinien takana.

PLANSSIKALUSTE
MITTAKAAVA 1:10

MODULAARINEN
NÄYTTELYKALUSTESARJA
MITTAKAAVA 1:10

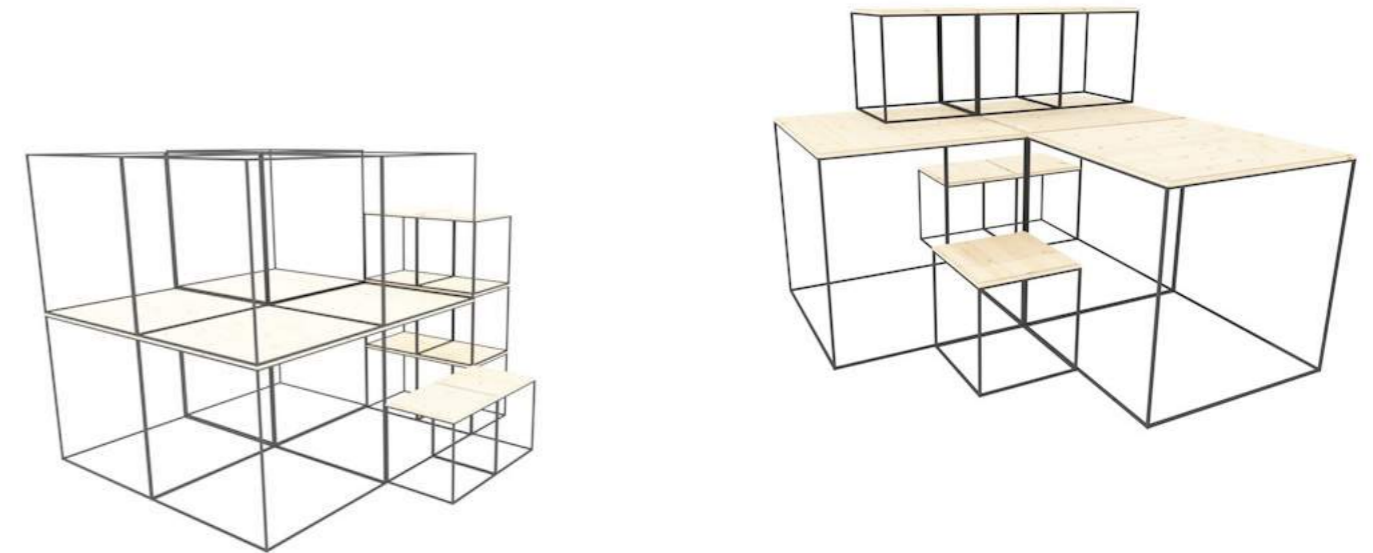
5.3.4 NÄYTTELYKALUSTEIDEN MUUNTAUTUVUUS

Suunnitellut näyttelykuutiot muodostavat erilaisia kasoja ja rykelmiä, ja yksinkertaisempia symmetrisiä esittelytasoja. Kuutiot tulevat aina olemaan tilassa, joten niiden muotoilu vaikuttaa paljon tilan yleiseen ilmeeseen.

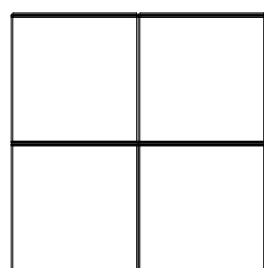
Normaalitilanteessa isot kuutiot on kasattu näyttelyalueelle yhdeksi isoksi kuutioksi. Tämä elementti sisältää kahdeksan 840x840mm kuutiota, joten kokonaismitoituksi muodostuu 1680x1680mm. Pienet kuutiot puolestaan kasataan tarvittaessa päätyseinälle, johon niitä mahtuu yhteensä 32 kappaletta ja toiselle päätyseinälle vielä 16. Yhteensä pieniä kuutioita mahtuu tilaan 48 kappaletta.

Usein myös pienistä kuutioista osa on jatkuvassa käytössä, kuten esimerkiksi ikkunalla. Pienien kuutioiden säilytysasento toimii myös käytännöllisenä hyllynä, jota voidaan soveltaa moneen. Pienien kuutioiden etuna on se, että niiden liikuteltavuus on helppoa ja erilaisten kombinaatioiden rakentaminen on yksinkertaista. Pienet kuutiot mahdollistavat myös erilaisten seinäkkeiden tai lyhyempien hyllykompleksien rakentamisen. Hyllyistä ja planssialustoista voidaan siis toteuttaa erilaisia miniatyyri-näyttelykokonaisuuksia.

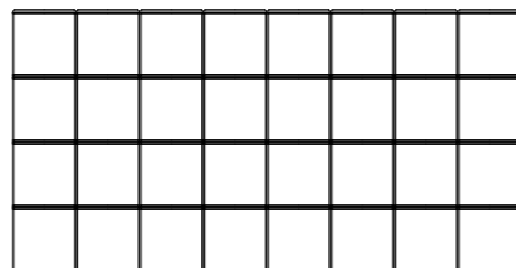
Viereisissä mallinnuksissa esitän muutamia vaihtoehtoisia malleja, millä tavoin kuutioita voidaan hyödyntää suhteessa toisiinsa.

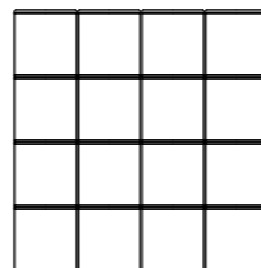
8kpl

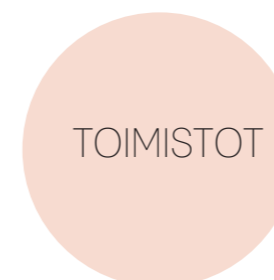
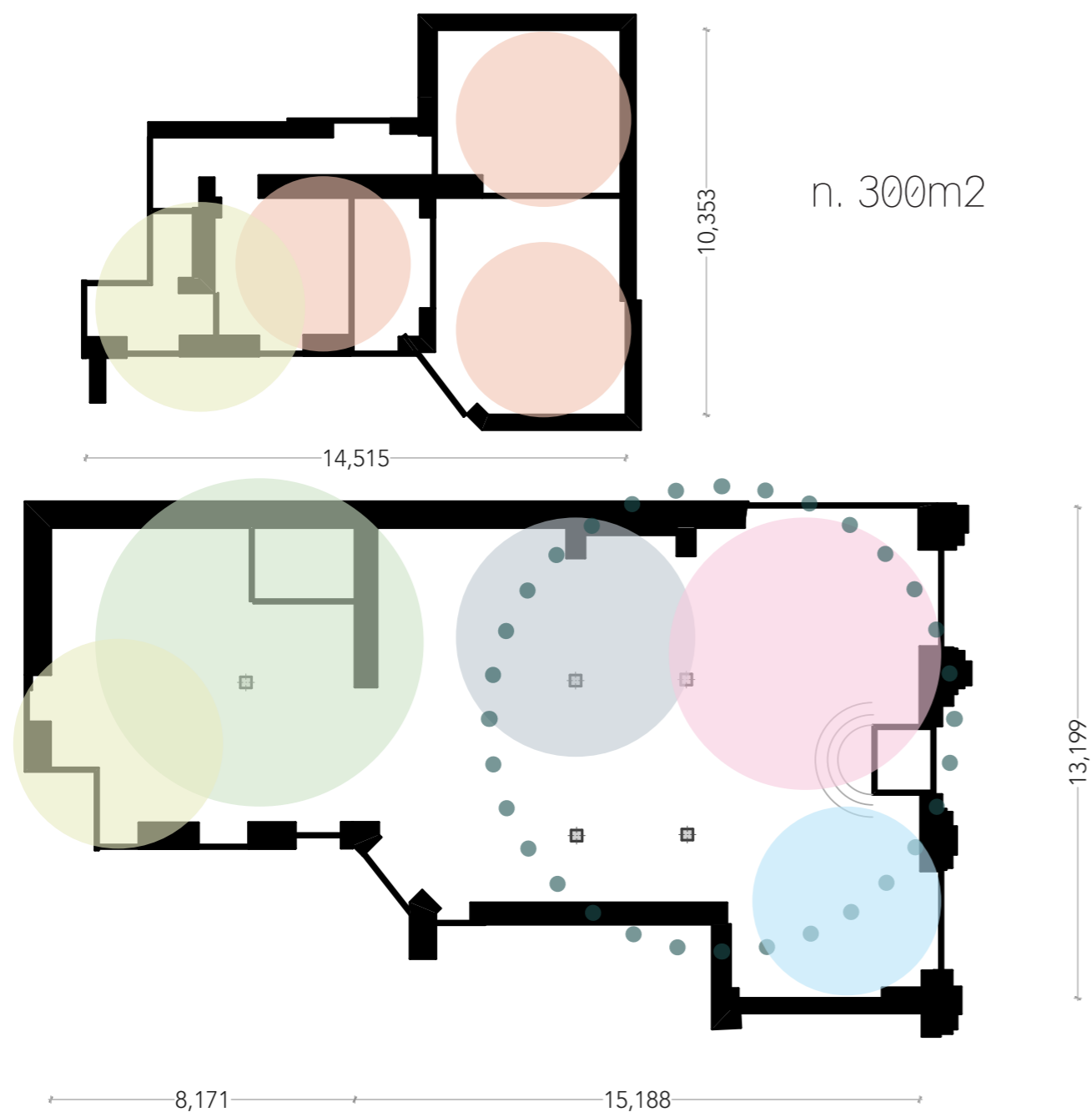
36kpl +

16kpl

5.4 TOIMINTOJEN SJOITTELU

6 SUUNNITELMA VALITTUUN TILAAN

Tässä osiossa esittelen määrittelyn konseptin pohjalta tehdyn suunnitelman olemassa olevaan tilaan Helsingin keskustassa. Demostroin kuinka määritellyt elementit, materiaalit, toiminnot ja valaistus toimivat yhdessä konkreettisesti tilassa. Esitän tilan pohjan, materiaalit, muokattavat skenariot ja 3D-visualisointeja tiloista.

6.1 TILAN POHJAN SUUNNITTELU

Tarvittavien toimintojen sijoittelun jälkeen suunnittelin ja mitotin pohjaan kaikki tärkeimmät tavoitteissa määrittelemäni toiminnot. Koin suunnittelun alkuvaiheessa valitun tilan liian pieneksi kaikille haluamilleni elementeille, mutta lopulta rajauksen ja priorisoinnin jälkeen sain kaikki tärkeimmät toiminnot mitoitettua tilaan.

Alusta asti oli selkeää, että pysyvä esittelyalue tulisi olla paraatipaikalla ja sitä tasapainottaisi toinen samankokoinen aktiivialue. Toisaalta vaikeus tulikin seuraavaksi tärkeän toiminnan osalta. Mikä olisi oleellisin näkymä ulospäin juuri mielenkiinnon herättämisen ja sisään heiton kannalta? Päädyin lopulta sijoittamaan presentaatio-alueen ja sen etualalle sijoittuvan rennomman oleskelualueen tilan ulospäin näkyvimpään kulmaan. Sisään heiton kannalta tärkein elementti on juuri kutsuva rentous.

Tilan toinen haastava kohta oli käytävämäinen tila, jonka olisi oltava myös aktiivisesti muokkautuva, mutta toisaalta toimittava normaalisti helppona ja joustavana työnteokoalueena. Esitin monitasoisuuden yhdeksi pääelementeistä, ja päädyinkin suunnittelemaan sitä edustavan portaikon pitkän käytävän suuntaisesti. Portaikko ei kuitenkaan toimi ainoastaan istuimina vaan sitä voidaan käyttää myös näytteille asettelun yhtenä elementtinä.

3D-visualisointi suunnitellusta tilasta julkaisupäivänä laajemman näyttelyn ollessa käynnissä.

Yleisesti pohjan suunnittelu ja sen tärkeimmät elementit ovat muokkautuneet luonnollisesti, mutta kuitenkin hitaasti pala palalta suunnittelun edetessä. Pohjan suunnittelu veikin eniten aikaa koko suunnitteluprosessissa. Erilaisten toimintojen laajuus ja niiden yhteensovittaminen liukuvasti yhteen suhteellisen pieneen tilaan toivat lisähaastetta suunnitteluun.

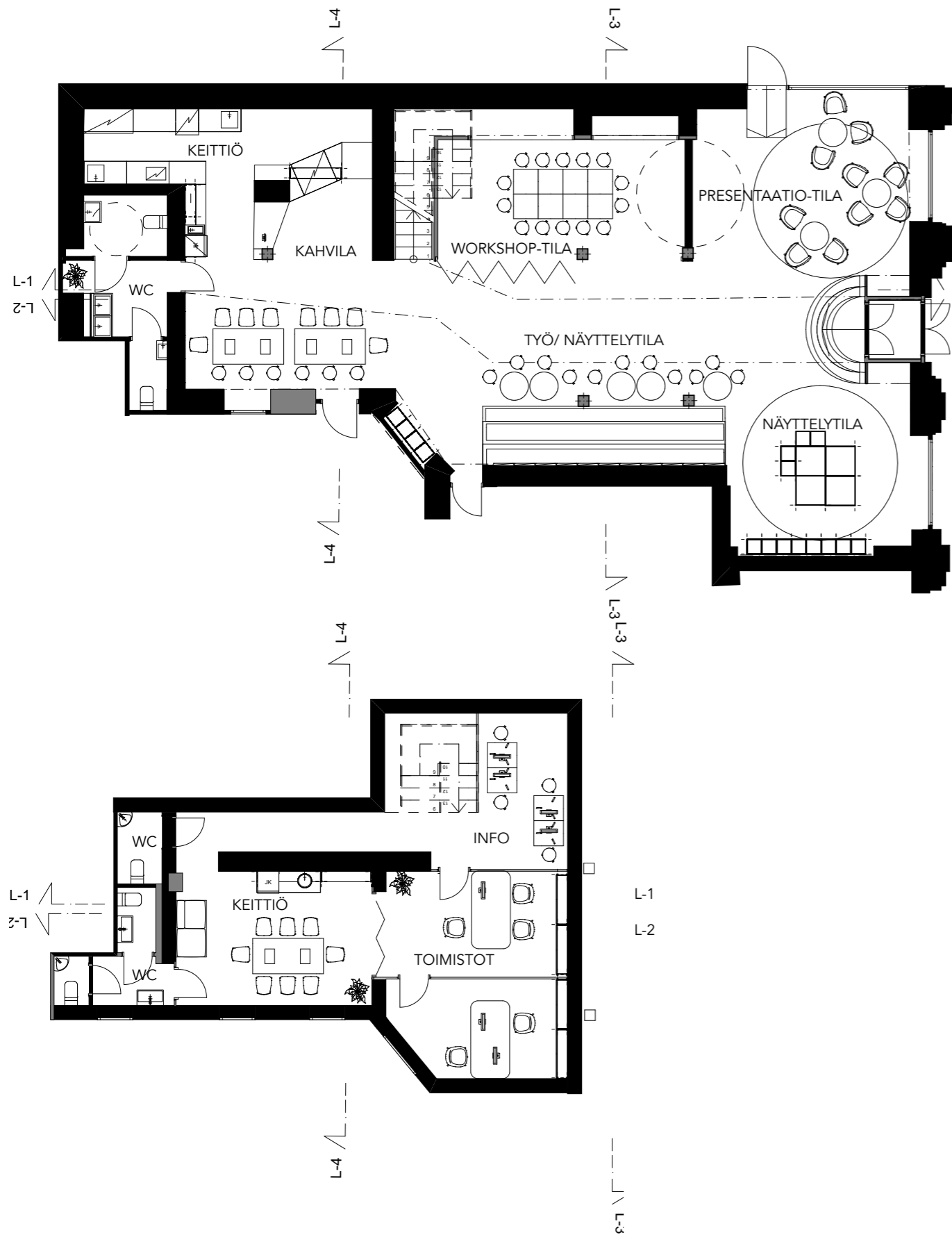
Tilassa olevat taitettavat ja pinottavat kalusteet sijoittuvat tilan keskiosaan. Nämä kalusteet ovat kaikki pinottavissa ja taitettavissa workshop-tilan taittoseinien taakse. Muut kalusteet muuttavat paikkaa ja muotoa tilanteiden mukaan.

Yllä olevassa visualisoinnissa esitän, kuinka tila muokkautuu avoimeksi myös laajaa näyttelykokonaisuutta varten. Visualisoinnissa workshop-tilan lasiseinä on avattu ja tila on näyttelykäytössä. Näin tilan ilme muuttuu täysin.

Eri toiminta-alueiden määrittelyt, kulkuväylät ja niiden viemät tilamäärät esittelen tämän osion jälkeen.

6.2 POHJAPIIRROKSET

1:100

Visualisoinnit kalustetuista pohjista.

6.3 MATERIAALIT

6.3.1 KALUSTEVALINNAT

Tilan luonteen vuoksi kalusteratkaisut ovat tärkeässä asemassa tilan toiminnallisuuden saavuttamiseksi. Kalustevalintoja tehdessä keskityin pääasiassa helposti liikuteltaviin, pinottaviin ja taiteltaviin kalusteisiin. Toisaalta tilan näyttelyosuus vaatii muuntautuvan ja liikuteltavan näyttelykaluston, josta esitänkin erikseen tarkemmat kalustepiirroksat.

Kalusteiden materiaalien on kestävä kulutusta ja myös aktiivista siirtelyä ja kasaamista. Pyrinkin kaluste-valinnoissa pääosin laadukkaisiin materiaaleihin, jotka kestävätkä aktiivista käyttöä, mutta toisaalta sallivat myös elämisen jäljet.

Kalusteiden materiaalit koostuvat pääosin puhallusmaalattusta metallista, massiivikoivusta, paloturvallisista verhoilukankaista ja vanerista eri käsittelyin. Kalusteiden on oltava laadukkaita ja helposti ymmärrettäviä, toisaalta ne luovat myös tilan tunnelmaa omalta osaltaan.

Tila muodostuu pääosin siirreltävästä ja helposti pois-laitettavista kalusteista. Toisaalta tilassa on myös kiinteitä ohjailevia elementtejä, kuten iso portaikko-katsomo. Katsomo toimii niin pöytäryhmän yhteydessä niin rennompana istuma-alueena kuin myös esittelyalustana.

Kalusteiden hallitsevista materiaaleista; puusta, lasista ja erilaisista kangaspinoista. Kalusteet tulevat pääosin olemaan rakennettu erilaisista puu-puriste ja vanerilevyistä, joita pehmittävät erilaiset kangasverhoilut.

2.

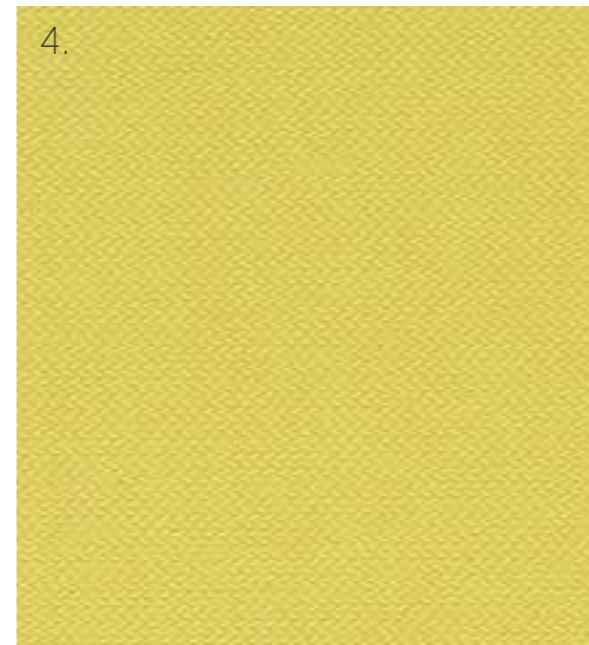
3.

1.

4.

5.

6.

1. PLANK MIURA O 80CM
2. ARTEK JAKKARA
3. WILMER O55, OFFECT
4. KVADRAT STEELCUT TRIO 2, 453
5. MUSTA JAUHEMAALATTU TERÄS
6. LUONNOSÄVYINEN KOIVUVANERI

6.3.2 PINNAT

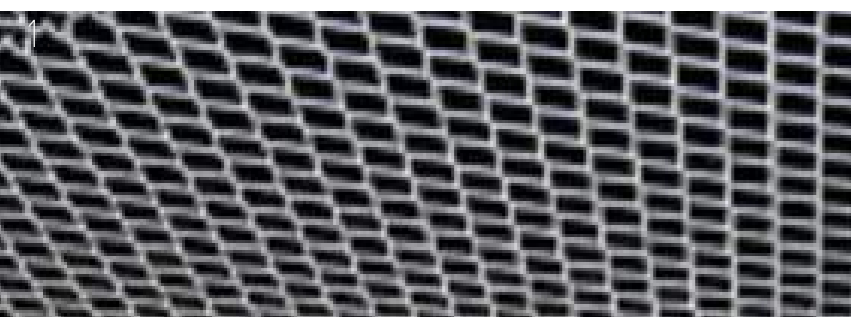
Tilan materiaalikirjo rakentuu eri materiaalien luomien kontrastien ympärille. Haen kontrastia lämpimästä puusta ja siihen yhdistetyistä kylmemmistä sävyistä ja kovista materiaaleista. Kaikki materiaalit tulevat olemaan paloturvallisia ja aikaa ja kulutusta kestäviä.

Tilan päämateriaalipinnat tulevat koostumaan betonilattiasta, alas lasketusta teräskatosta ja huomiota herättävästä värikkästä lasiseinästä. Toiminnallisten muuntuvien alueiden alle laitetaan isot matot, jotka tuovat akustiikkaa tilaa ja vähentävät siirreltävästä kalusteista aiheutuvaa melua. Suuria kovia pintoja tasapainottavat myös akustiset seinäpaneelit

Vanhoja pintoja ja rakenteita jätetään näkyville mahdollisuuksien mukaan, sillä juuri ne jätetään korostamaan rakennuksen historiaa ja työn keskeneräisyyttä (Jokinen 2016, luettu 8.2.2016). Nämä vanhat rakenteet voivat olla esim. vanhaa esiintuotua tiiliseinää tai näkyville jätettyjä ilmastointiputkia. Näillä elementeillä ilmennetään toimintaa, kehitystä ja keskeneräisyyttä. Läpinäkyvyyden elementti lasi kovana materiaalina tuo tilaan uskottavuutta ja luo ryhtiä tilan muutoin leikkiseen ja rentoon olemukseen.

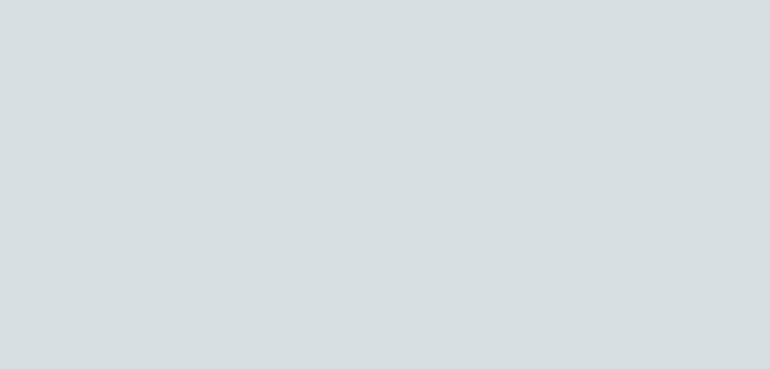
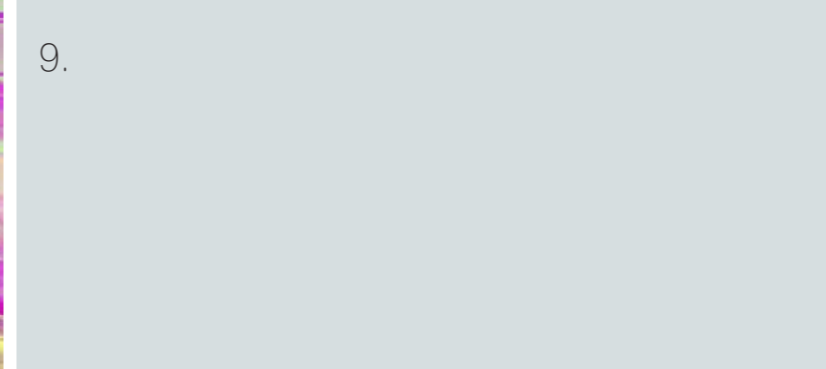
Tilan värimaailma muodostuu niin ikään kylmän ja lämpimän kontrastista. Taitettu syvä turkoosi tasapainottaa rohkeaa ja raikasta keltaista. Molemmat sävyt toimivat myös Metropolian olemassa olevan logon kanssa. Myös kylmien pintamateriaalien ja kotoisten lämpimien kalusteiden luoma kontrasti tuo mielenkiintoisuutta ja leikkisyyttä tilaan.

Muutoin raa'an ja keskeneräisen oloinen tila saa vastapainokseen lämpimän ja houkuttelevan kahvilan. Kahvila- aluetta rajaa erityisesti lämpimämpi alas laskettu valaistus ja kotoisampi materiaalikirjo. Haluan tuoda tilaan myös vehreyttä ja raikkautta, joten tuon kahvilan päätyyn jäkälöistä ja sammaleesta tehdyn viherseinän.

1. INLOOK ALASLASKETTU METALLIVERKKO- KATTO
2. SOUNDWAVE BELLA AKUSTIIKKAPANEELIT, OFFECCT
3. MATTO KASTHALL MORGAN, KELTAINEN
4. LUONNONSÄVYINEN KOIVUVANERI
5. NCS S 3020- B10G (vaalea turkoosi/ vedensävyinen)

6. NCS 5020-B30G (tumman turkoosi)
7. BETONI
8. VALOA HEIJASTAVA TEIPPIKALVO
9. NCS S 1005-R90B (kylmä vihertävä harmaa)

6.4 POHJAT ERI SKENARIOISSA

Suunnitelman monimuotoisuus kulminoituu tilan muuntautuvuuteen ja muunneltavien elementtien erilaisiin kombinaatioihin. Erityisen huomioitavaa eri pohjaratkaisuissa on vapaan lattiatilan määrä ja kulkuväylät.

Tila toimii joustavasti irtokalusteita siirrettäessä normaalina työpäivänä, jolloin erityistä tapahtumaa tai muuta ei ole ohjelmassa. Taittokalusteet pinotaan ja siirretään workshop-tilan takaseinällä olevien ovien taakse tarvittaessa.

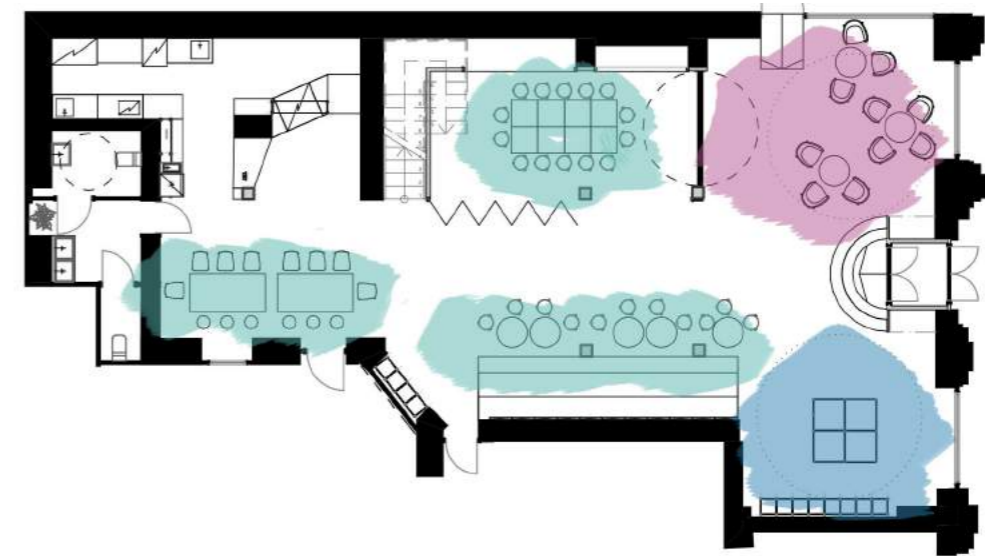
Yleisessä muuntautuvassa presentaatio-tilassa isolla näytöllä voidaan esimerkiksi pitää luokkaryhmän kesken presentaatio ja kevyitä jakkaroita voidaan hankkia muista tiloista tarpeen mukaan. Normaalina päivänä siis kaikki tilat voivat olla aktiivisesti toiminnassa samanaikaisesti toisistaan riippumatta.

Presentaatiotilan näyttö on myös käännettävä, jonka toinen puoli on isotöseinä ja toisella puolella lasinen piirtopinta. Elementin kierto mahdollistaa sen, että piirtoseinänpuolta voidaan käyttää ikkunoiden puolella ja näyttöä puolestaan käyttää workshop-tilassa esimerkiksi pienempiin presentaatioihin. Julkaisupäivänä tarvitaan kaikki mahdollinen näyttelytila ja vapaa kulkutila käyttöön. Tällöin workshop-tila avataan ja ylimääräiset irtokalusteet kasataan ja laitetaan säilöön. Tilaan jäävät mahdollisesti vain presentaatiotilan kalusteet, ja olemassa olevat näyttelykalusteet levitetään tilaan tarpeen mukaan. Ripustusalueita voidaan myös hyödyntää näyttelyn luonteen mukaan. Julkaisupäivinä myös katosta ripustaminen on mahdollista metallisen alakaton kohdilla, jolloin kuitenkin pääkulkuväylä jätetään vapaaksi.

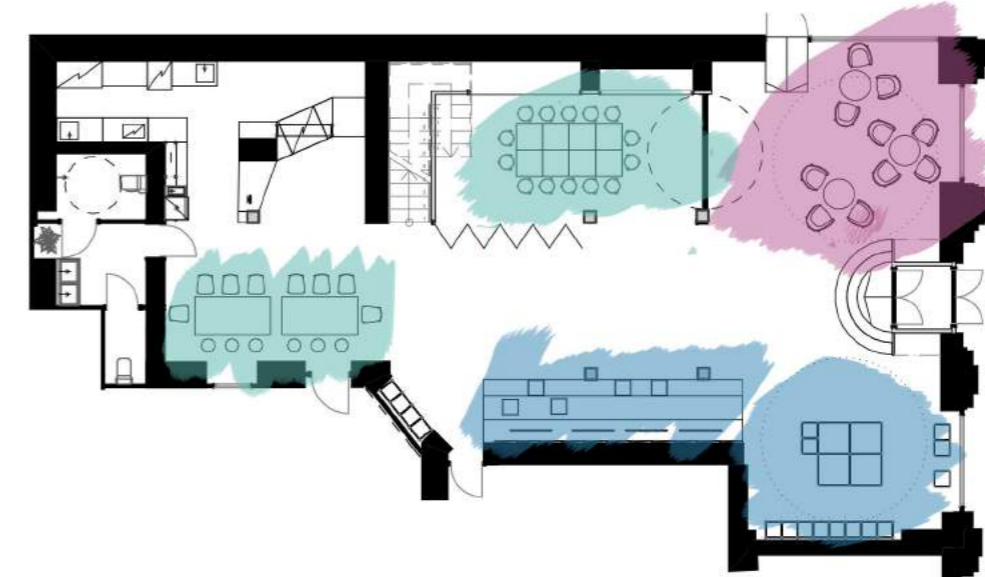
Näyttelypäivän järjestely voi olla joustavampi. Tilanteesta riippuen näyttelypäivä on jotakin normaalin työpäivän ja julkistamispäivien välistä. Tällöin näyttelystä riippuen pinta-alaa otetaan käyttöön tilanteen mukaan.

Viereisellä sivulla esitän eri skenaariot pohjakuvien avulla. Vihreä väri määrittää työnteko-alueen, sininen näyttelyaluetta ja vaaleanpunainen puolestaan presentaatiotaluetta.

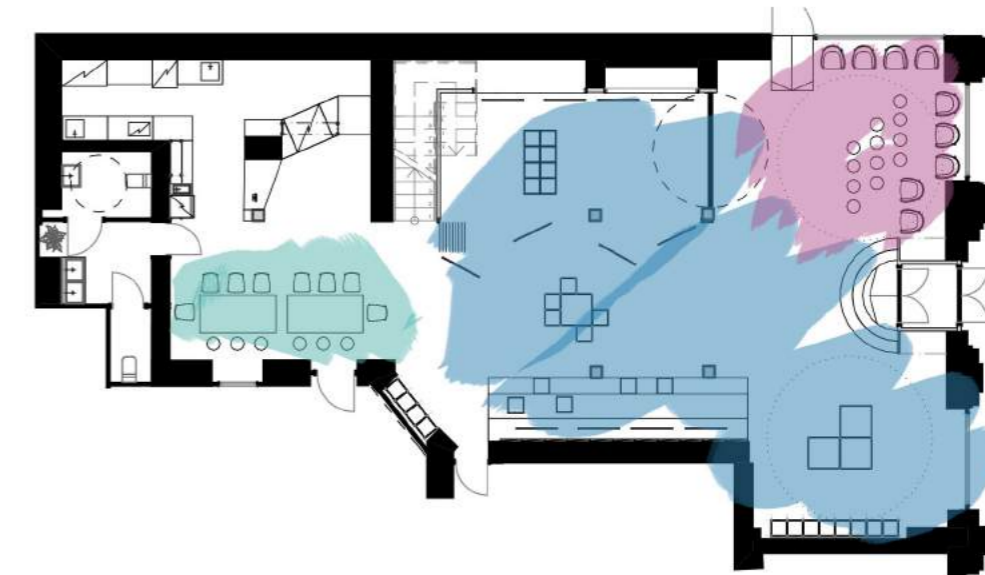
NORMAALITILANNE

JATKUVA NÄYTTELY

JULKISTAMISPÄIVÄ/
ISO NÄYTTELY

6.5 KULKUVÄYLÄT JA MUUNTAUTUVAT ALUEET

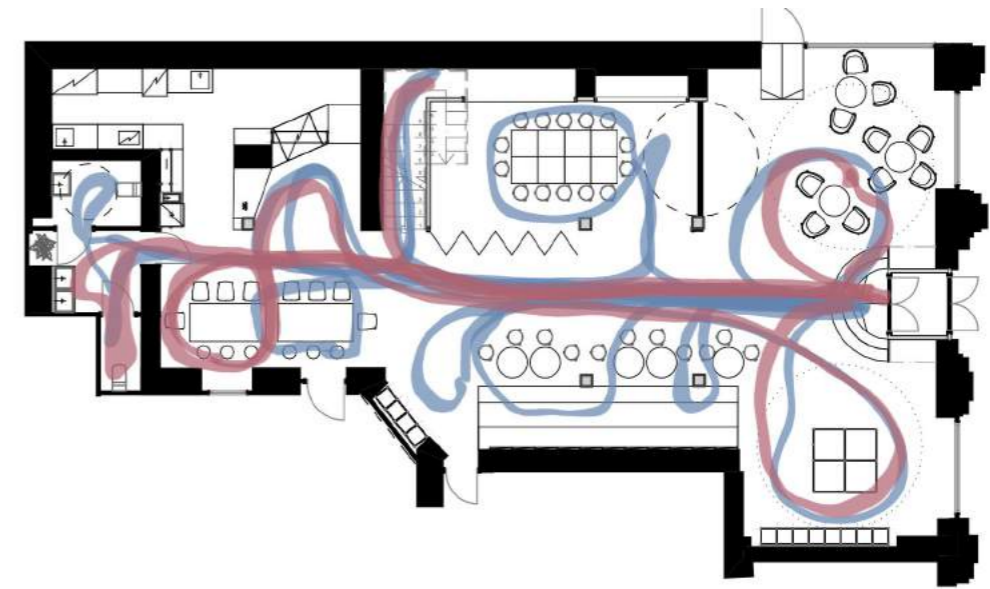
Suunnitteluun lisähaastetta toi jo mainittu muuntautuvuus, mutta sitä myöten myös vapaaksi jätettävät kulkuväylät, ja se miten tilat rajataan toisistaan. Normaalitilanteessa (tilanne nr.1) kulku on helppo määrittellä kalusteiden avulla. Tällöin pääväylä kulkee luonnollisesti keskellä tilaa ja aktiivialueet jäävät tilan reunoille ja taakse.

Näyttelypäivänä pääväylä hieman rikkoutuu, kun kalustemäärä tilassa vähennee ja kulkuväylät eivät enää ole niin selkeitä. Toki myös näyttely-tilanteessa kulkuväylä voi rajautua kapeammaksi esimerkiksi käytävän varrelle ripustettujen planssien takia. Kulkuväylän leveys on määritetty niin leveäksi, että sen tulisi riittää isommallekin ihmismassalle.

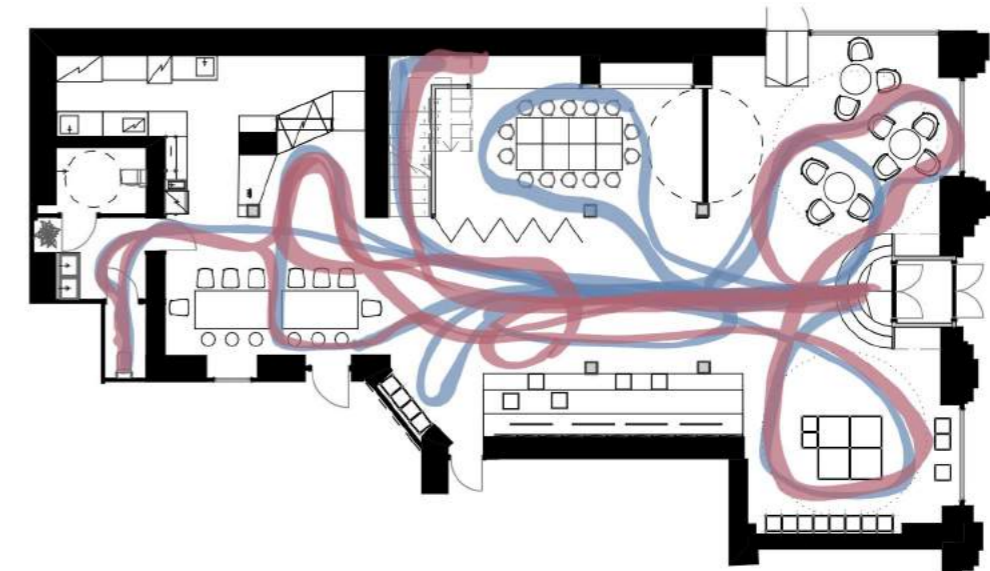
Julkaisupäivänä (tilanne nr. 3) näkee, miten erilaisten näyttelyasettelujen avulla pääväylää ei käytännössä enää ole ja kulku on täysin sattumanvaraista. Tilassa oleva alakatto sijoittuu vain niin sanottujen aktiivialueiden yläpuolelle, jolloin pääväylä pidetään näin luonnostaan vapaana ripustuksilta. Tällöin myös julkaisupäivänä ja isommissa näyttelyissä pääväylän voi edelleen tunnistaa ja se ohjailee vierailijaa myös peremmälle tilaan.

Suurimmat kulkuväylät muodostuvat oletettavimmin kahvilaan ja WC-tiloihin kulkevasta joukosta. Myös yläkertaan kulku tapahtuu tilan takaosasta.

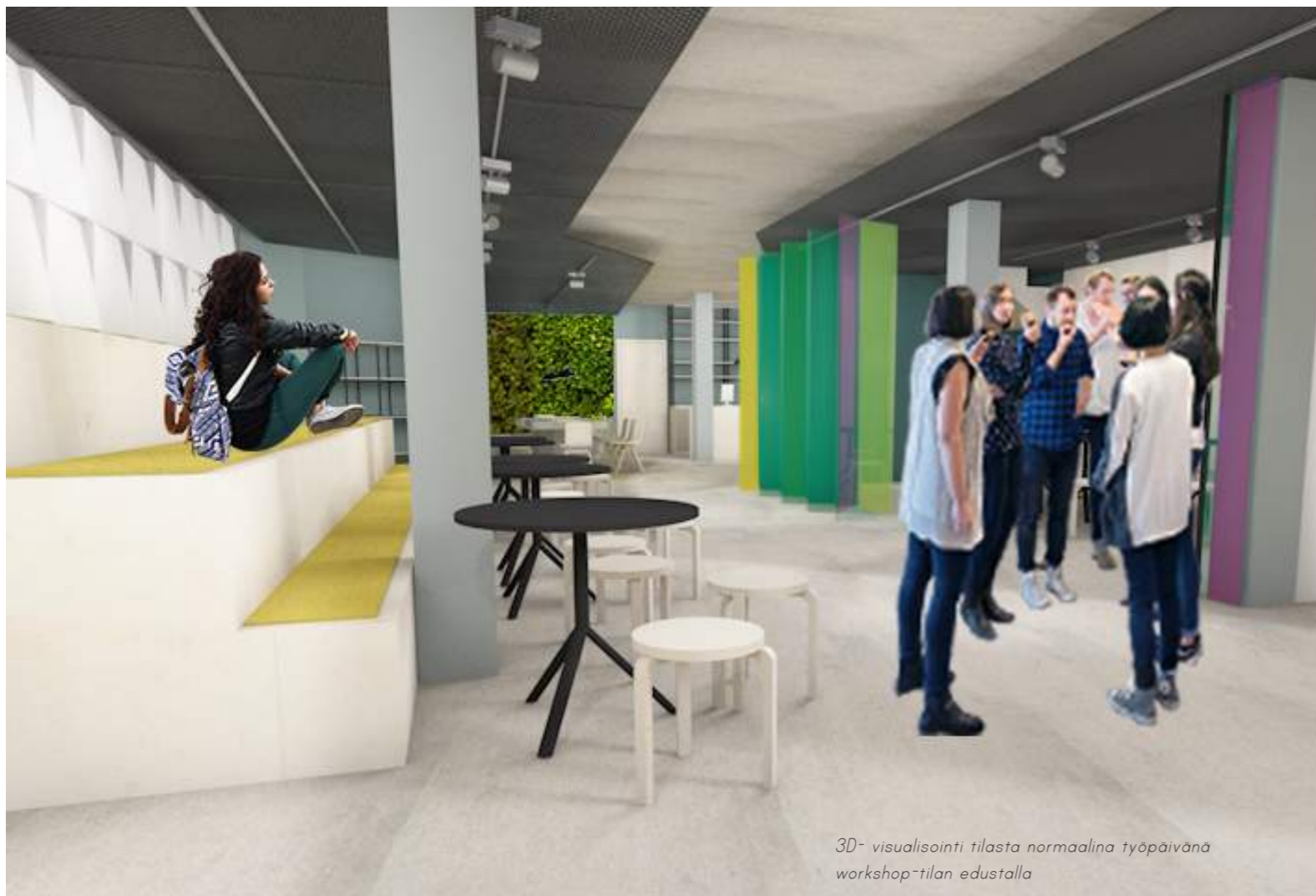
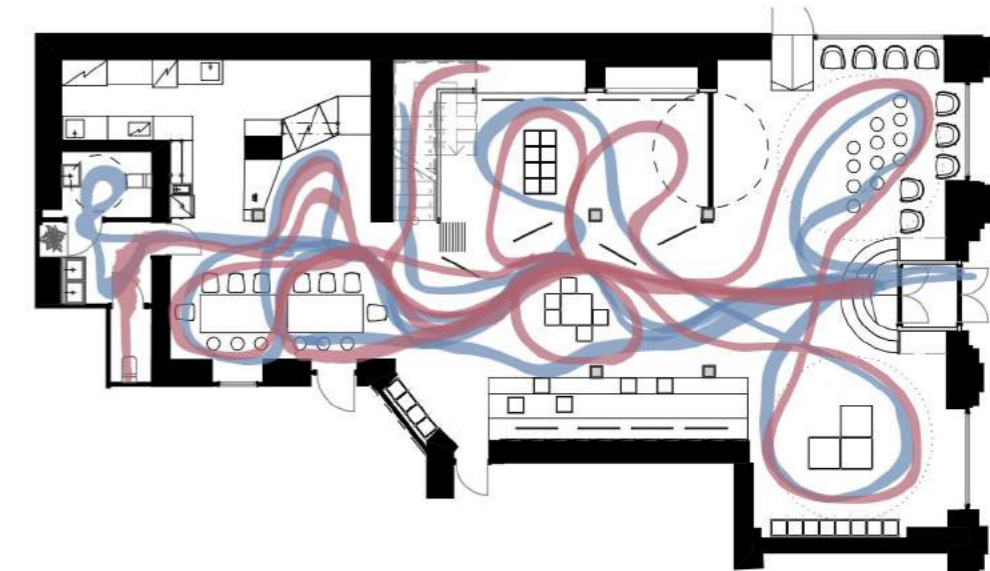
TILANNE 1

TILANNE 2

TILANNE 3

3D-visualisointi tilasta normaalina työpäivänä workshop-tilan edustalla

6.5.1 TILAN ARKINEN TOIMINNALLISUUS

Tilan arkista toimintaa pyörittää tilassa toimiva henkilökunta, joka vastaa pääosin tilavarauksista ja tapahtumakalenterista. Tilojen käytöstä tulisi tehdä virtuaalinen kalenteri, jolloin käytännössä kuka tahansa talon sisällä toimiva henkilö voisi varata tiloja tilanteen mukaan. Tilan varaamista vaativia tilanteita voisivat olla erilaiset workshopit, presentaatio tilanteet tai isomman porukan ryhmätyöt.

Tilojen tulisi kuitenkin pysyä avoinna ja käytettävissä koko organisaatiolle, jolloin myös tilavarauksia ja muita olisi jaettava tasaisesti osastojen kesken. Vaikka osa tiloista olisikin niin sanotussa varatussa käytössä, on niiden kuitenkin oltava avoimia. Käytännössä siis mitään erityisen salaista tai luottamuksellista ei tiloissa työstettäisi. Koko avoimuuden ajatus perustuu siihen, että kuka tahansa voisi jollain tavalla osallistua käytyihin keskusteluihin.

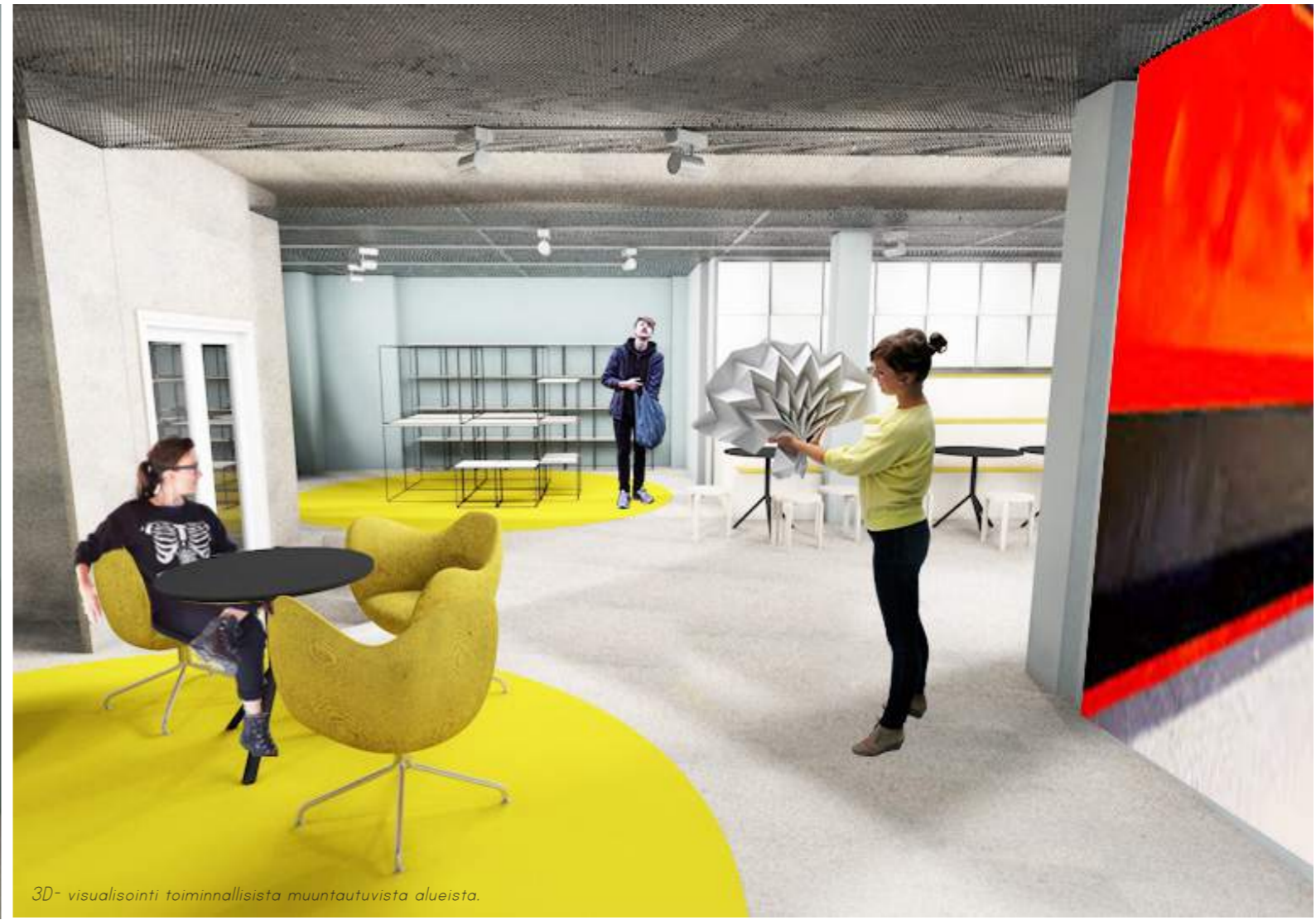
Aikataulutuksesta huolimatta ideaalitulanteessa tila toimisi luontevasti ja joustavasti tilanteiden mukaan ja aikataulussa jäisi varaa myös spontaaneille ohjelma-numeroille. Toki tilan toivoisi myös kasvattavan ja luovan erilaista toimintaa itsestään erilaisten kohtaamisten, keskusteluiden ja niiden kautta syntyneiden ideoiden kautta. Ikkunan arki tulisi olla yhteisöllistä, avointa, kommunikatiivista ja toiminnallista.

3D-visualisointi presentaatioalueesta.

3D-visualisointi yläkerran yhteisöllisestä keittiöstä.

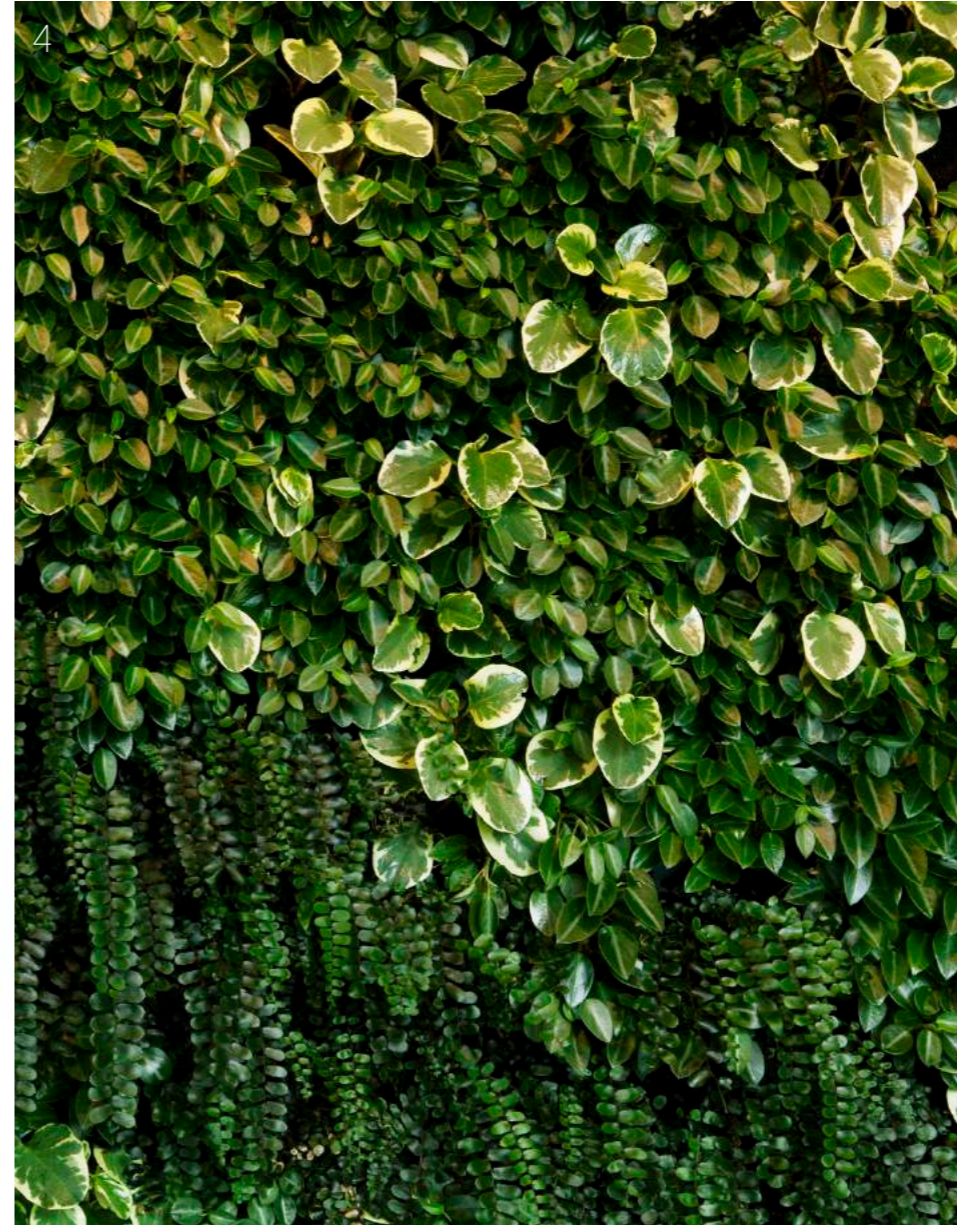
3D-visualisointi toiminnallisista muuntautuvista alueista.

6.6 KAHVILA- ALUEEN SUUNNITELMA

Kahvilan ja keittiön alueen suunnittelin stabiilimmaksi ja sen myötä rauhallisemman oloiseksi alueeksi. Kahvilan ollessa suunnitelman lähes ainoa kiinteä liikkumaton alue- henkii sen kalustus myös tilan luonnetta. Ennen kaikkea tilan tuli olla houkutteleva ja miellyttävä. Halusin myös korostaa kontrastia aktiivisen muuntautuvan ja stabiilin kahvilan välillä.

Käytännössä kahvilaan sijoittuva tiski on kiinteän katsomon lisäksi ainoa kiinteä muuntautumaton kalustekokonaisuus. Halusin suunnitella myös tiskistä tietyllä tavalla raa'an oloisen, toki tinkimättä toimivuudesta tai kalusteen kestävydestä. Tiski toistaa muiden tilojen geometrista muotoa ja samoja materiaaleja: koivuvaneria, metallia ja lasia.

1. VALAISIN LAMPEGRAS No. 324 BL-YELLOW
2. VANERITAVUTETUOLI, KALI EFFECT
3. ARTEK 60, JAKKARA
4. VIHHERSEINÄ, GREENHOUSE EFFECT
5. BETONI- PÖYTÄ, BETA
6. LUONNONSÄVYINEN VANERI

2.

3.

5.

6.

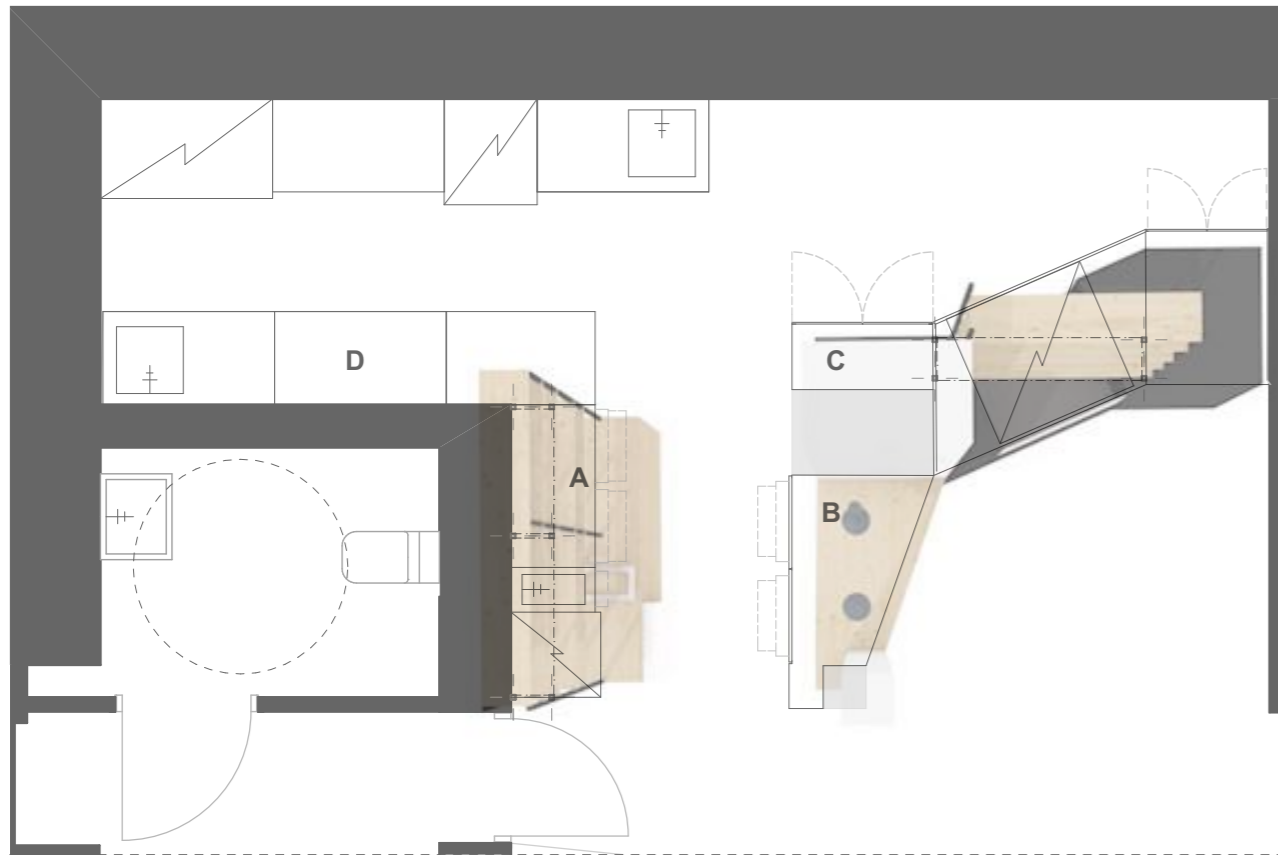

6.6.1 KAHVILAN POHJA

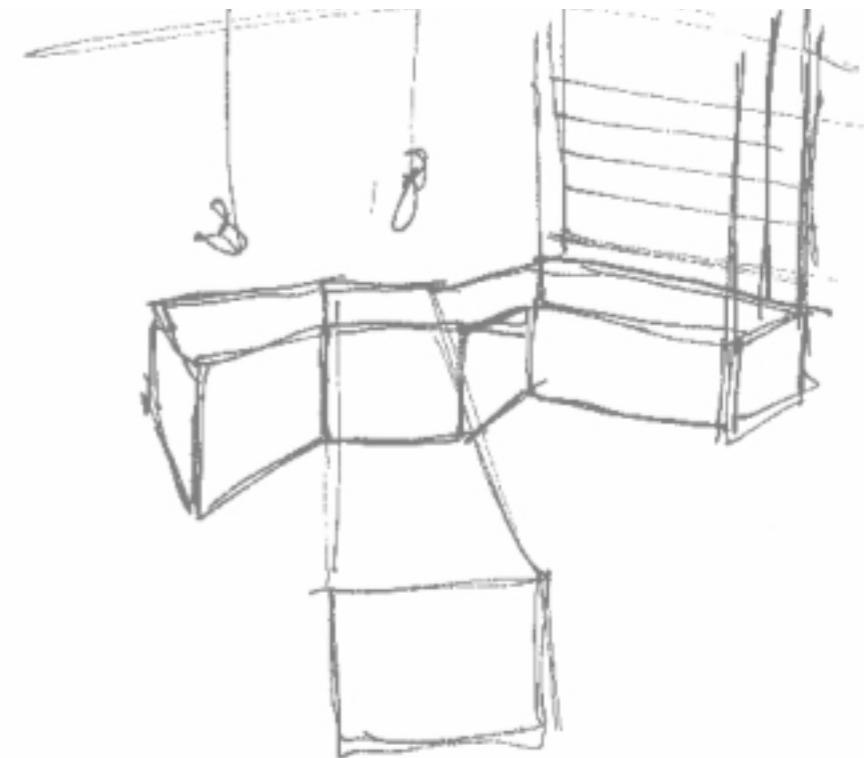
Normaalitilanteessa kahvilan olemusta voisi lähinnä verrata kioskimaiseen, pienimuotoiseen kahvilatoimintaan. Keittiö-kalusteeseen on sijoitettu pieni jääkaappi ja tasoon upotettu lasikko vitriinituotteille, kuten smoothieille ja leiville. Tiskin tasotilaa on varattu suunnitellussa kalusteessa myyntipisteelle, kahvitermokselle ja pienille oheistuotteille, kuten servieteille, aterimille, kuppeille ja muulle tarpeelliselle pientavaralle.

Kahvilan taakse sijoittuva keittiö mahdollistaa toiminnoiltaan laajemman keittiötoiminnan tarvittaessa. Keittiön puolelle mitoitin iso tiskikoneen ja paljon tasotilaa ja kahdet vesipisteet. Tasotila tulee käyttöön esimerkiksi mahdollisissa julkistamistilaisuuksissa, joista tulee paljon tiskiä esim. kuohuviinilaseista.

Kahvilan ja keittiön pohja

3D-visualisointi kahvilasta.

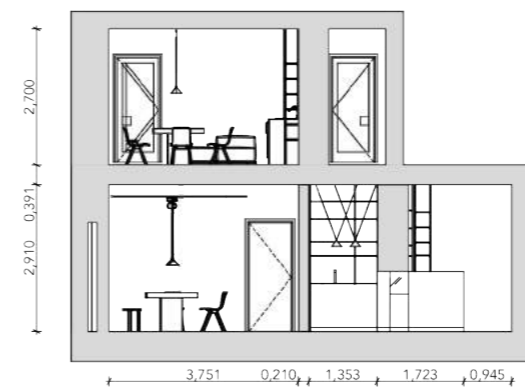
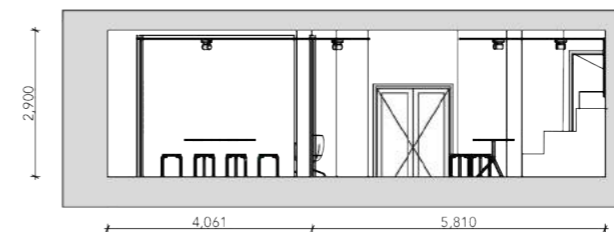
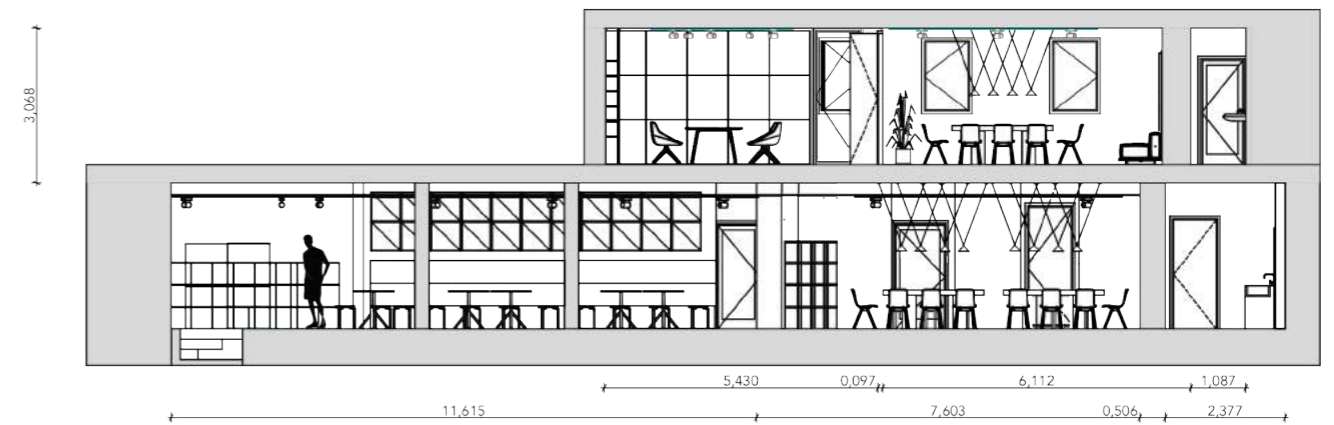
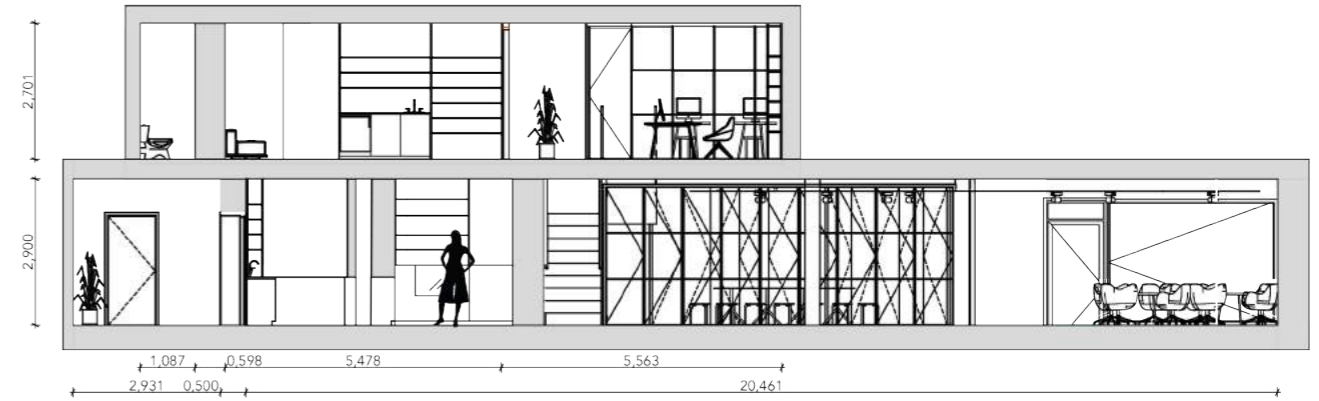

Ensimmäisiä skissejä kahvilan ilmeestä.

6.7 TILAN POIKKILEIKKAUKSET

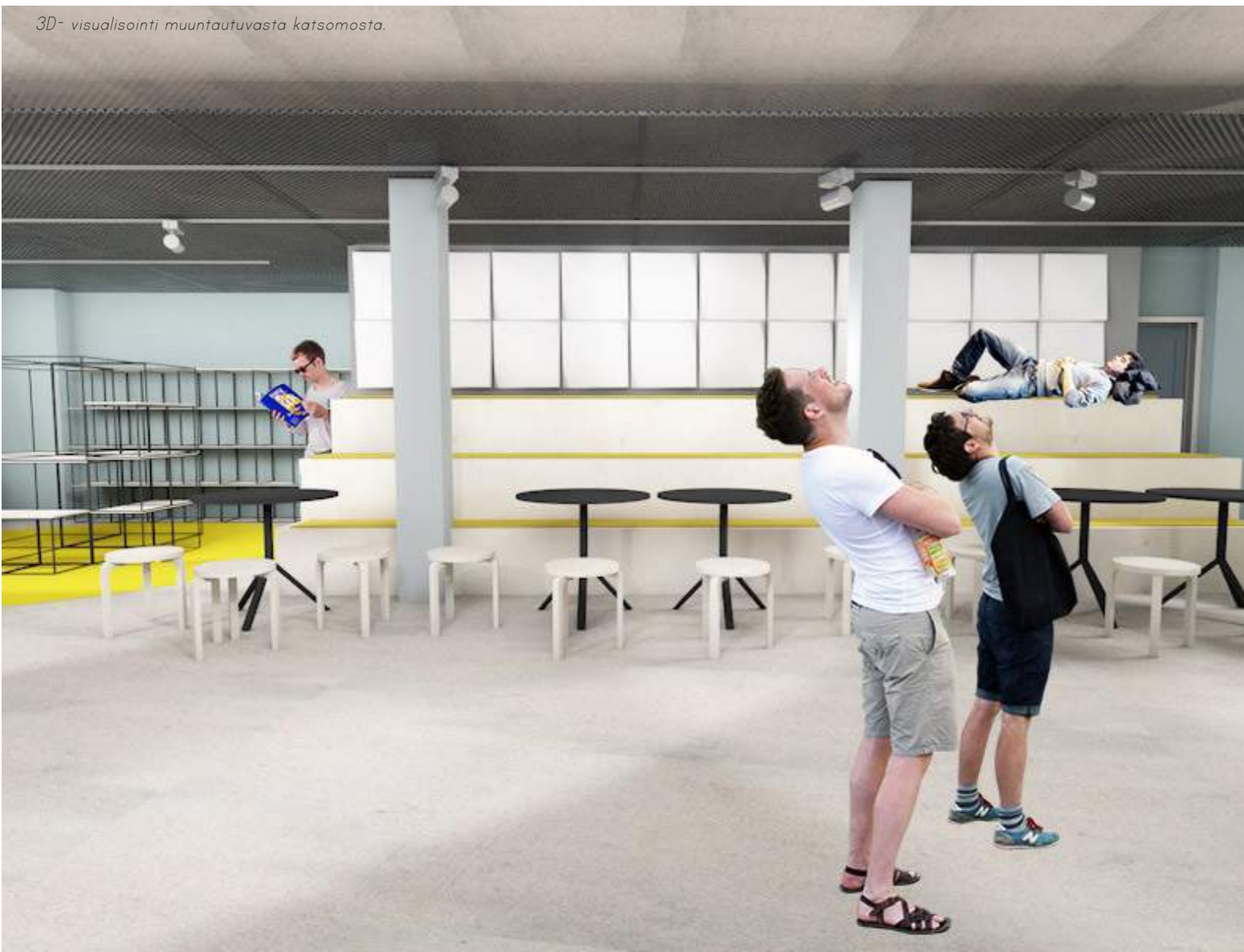
Viereisen sivun poikkileikkauksista näkee, kuinka pitkänomainen tila johdattaa muuntautuvasta ja aktiivisesta etuosasta rauhallisempaan kahvila-tilaan. Kaikki toiminnot sijoittuvat avoimesti liukuen toisiinsa. Luonnollisesti jatkuvaa tilaa ei erittele yksikään kiinteä läpinäkymätön seinä, vaan funktiot erotellaan toisistaan valaistuksen ja kalusteratkaisujen avulla.

Tilan pääkulkuväylät kulkevat pitkät sivun suuntaisesti. Oletettavasti suurin kulku tulee tapahtumaan tilan perällä olevaan kahvilaan ja wc-tiloihin. Yläkerta toimii lähinnä henkilökunnan ja korkeakoulun omien opiskelijoiden toimitiloina. Toki nämä tilat ovat myös auki kaikelle yleisölle, mutta pyrin siihen, että toimistot voitaisiin rauhoittaa tarvittaessa. Yläkerran toimistoihin yhdistyy myös yhteisöllinen avoin keittiö ja lisää wc-tiloja. Wc-tiloihin kulku tapahtuu käytävän kautta, joka jakaa yhteisöllisen alueen ja henkilökunnan toimitilat. Nämäkin seinät ei kuitenkaan ole täysin umpinaisia, vaan sielläkin tilaa on jaettu lasi- ja taittoseinin avoimuuden korostamiseksi.

LEIKKAUKSET
YLHÄÄLTÄ ALAS:

LEIKKAUS L-1
LEIKKAUS L-2
LEIKKAUS L-3
LEIKKAUS L-4

6.8 WC- KALUSTEET JA MATERIAALIT

Wc-tilossa jatkuu sama rouhea tyylininja kuin muissakin tiloissa. Kaikki pinnat pinnoitetaan betoni-pinnoitteella, joka käsitellään vesitiiviiksi. Tilan väriskaala on tummanpuhuva ja valaistus tehdään Flood-suunnattavin valaisimin suunnaten valoa seiniin ja luoden näin epäsuoraa valoa. Tilan takaseinä maalataan tilassakin toistuvalla vedensinisellä puolihimmeällä maalilla.

Tilojen wc-kalusteet ja altaat ovat myös yksinkertaisia ja näin mahdollisimman tyylikkään eleettömiä. Alakerran wc-koppeihin tuodaan myös pienet seinään kiinnitettävät altaat. Jaettu pieni käsienvesutila avarretaan suurella peilillä. Myös esteetön inva- wc on mitotettu kahvilan taakse.

1. VESIERISTETTY BETONIPINNOITE
2. AUTOMAATTIHANA VOLA 4321, KROMI,
3. LAUFEN 811434, VALKOINEN
4. KARTELL BY LAUFEN 82331
6. NCS 5020-B30G (tumman turkoosi)

6.9 VALAISTUSSUUNNITELMA

Tilan yleinen valaistus toteutetaan valaisinkiskoin, jolloin valaistuksen määrää, suuntaa ja keulaa voidaan muunnella vapaasti. Valaisinkiskot asennetaan metallisen alakaton alapintaan pitkän tilan suuntaisesti. Valitsin tilaan päävalaisimeksi Ercon Optec- valaisinsarjan, jossa linsejä ja niiden valokeilan muotoa voidaan helposti muokata. Valaisinsarjan kaikki valaisimet ovat myös himmennettävissä tarpeen mukaan.

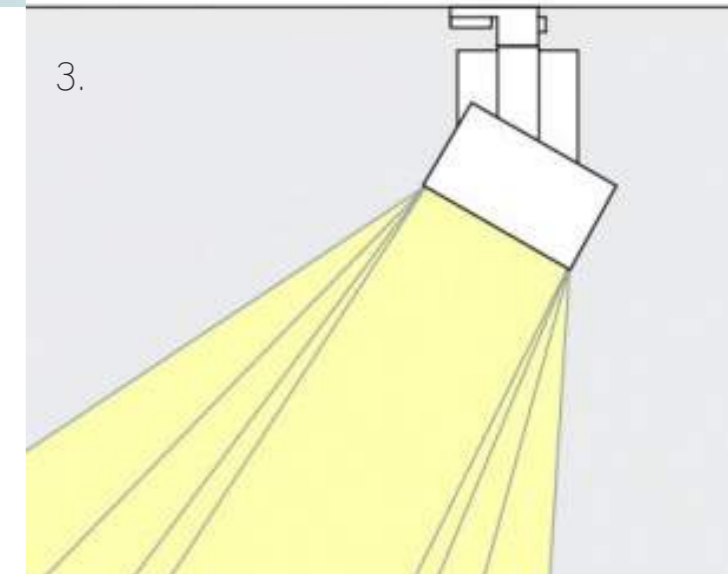
Yleisvalaistus tehdään Optec valaisinten Flood- linssillä, joka antaa sopivan leveän keilan esimerkiksi käytävä- ja muille yleisalueille. Spottimaiset, kapea kiilaiset mallit sijoitetaan näyttely-alueen ja sitä sivuavan seinän viereen. Eniten spotteja tulee näyttely- alueen yläpuolelle, sillä juuri siellä valoa tarvitaan paljon ja myös valokeilan muoto on oltava hyvin muunneltava.

Valon lämpötila tulee kaikilla muilla paitsi kahvila- alueella olemaan 4000 Kelviniä, joka vastaa neutraalia valkoista valoa. Kahvilan puolella alas laskettujen valaisinten lämpötila on 3000 Kelviniä, joka on neutraalin lämmintä valoa. Kahvilan puolella seinäpintoja nostetaan esiin 4000 Kelvinin suunnattavilla spoteilla.

Workshop-tilaan asennetaan yksi valaisinkisko, josta spotit suunnataan sei-niin luomalla epäsuoraa, mahdollisimman häikäisemätöntä valoa. Myös yläkerran valaistus rakennetaan samaan tapaan, mutta kapeat kiilamaiset spotit jätetään sieltä pois.

1. LAMPEGRAS N°323
2. ERCO OPTEC
3. ERVO OPTEC VALOKEILAT

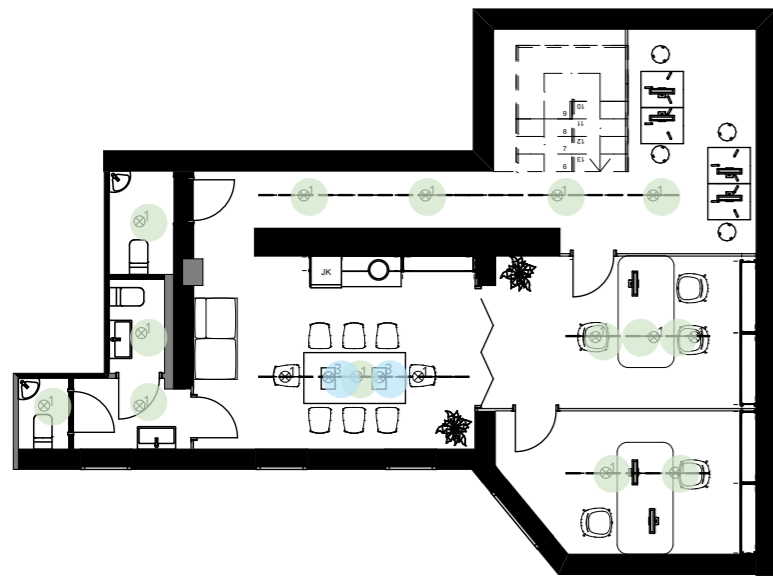
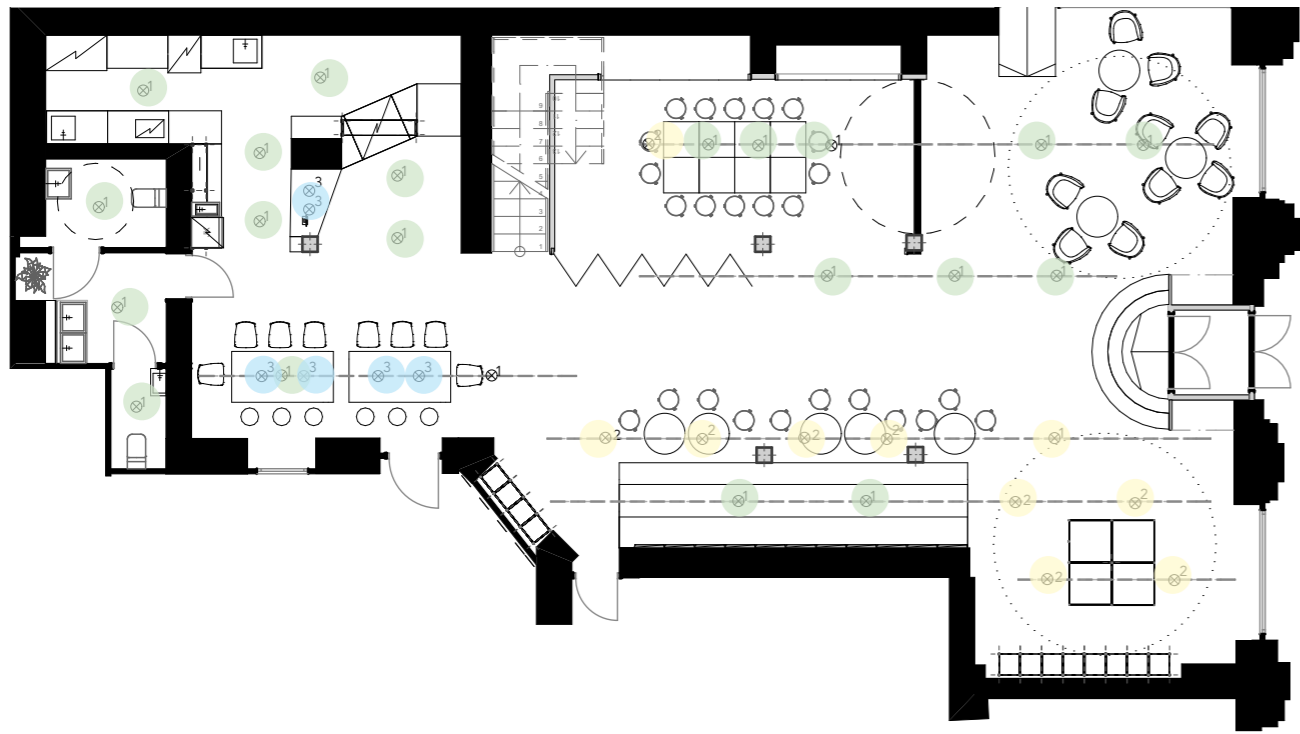

KAHVILA

lämmin laslaskettu valaistus + suunnattavat spotit tiskin päälle.

NÄYTTELYALUE
Suunnattavat ja muunneltavat spotit.

AKTIIVALUEET
Suunnattavat ja muunneltavat spotit.

ERCO OPTEC, FLOOD
LEVEÄ VALOKEILA
4000K

ERCO OPTEC, SPOT
KAPEA VALOKEILA
4000K

LAMPEGRAS
N°323 CONIC L
2700K

7 TOIMINTA JATKUU KAMPUKSILLA

Metropolia-Ikkunan ollessa vain rajattu näkymä korkeakoulun toimintaan - jatkuu ikkunan aktiivisuus ja kommunikaatio suuremmissa mittakaavassa varsinaisilla kampuksilla ympäri pääkaupunkiseutua. Siinä missä Ikkuna toimii linkkinä ja keskeisenä kohtaamispaikkana, itse kampuksilla tehdään varsinaisen konkreettinen projektien työstö. Tämä osio käsittelee kampusten roolia osana isompaa monisäikeisempää kokonaisuutta.

7.1 IKKUNA AVAUTUU KAMPUKSILLE

Ikkuna voisi ideaalitulanteessa toimia projektien lähtöpisteenä, jossa oikeat ihmiset tapaavat ensimmäistä kertaa. Tämä projekti työstettäisiin kampuksilla, jonka jälkeen Ikkuna voisi toimia taas alustana seuraavan kontaktin etsintään. Projektin ympyrä siis alkaa Ikkunasta ja sulkeutuu lopuksi Ikkunaan. Voidaan ajatella, että Ikkuna toimii lähtöalustana ja kampusten yhteisenä kiintopisteenä.

Ikkunan tilallinen suunnitelma toimii lähtökohtana kampuksille suunniteltaviin opiskelijoiden aktiivisiin tiloihin. Tilalliset osa-alueet ovatkin integroitavissa esimerkiksi kampusten paja-tilojen yhteyteen. Käytännössä suunnitelman lähtöidea läpinäkyvyydestä ja ihmisten kohtaamisesta on helposti skaalattavissa ja sovellettavissa suurempiin ja monimuotoisempiin kokonaisuuksiin.

Kampuksilla olisi oltava tiloja, joissa vapaa innostus ja mielenkiinto pääsisivät valloilleen. Tilojen helppo lähestyttävyyden on ensisijainen tärkeä niin Metropolia-Ikkunassa kuin kampuksillekin suunnitelluissa tiloissakin. Tärkeä osa avointa vuorovaikutteista työtilaa on myös se, että sinne on pääsy ympäri vuorokauden. Korkeakoulun olisi siis mahdollistettava tilassa oleskelu myös normaalien aukioloaikojen ulkopuolella.

Työni alussa tutkin erilaisia tuotteistamistapoja, prosesseja ja tuotteistamiseen johtavia keinoja. Haasteeksi Metropolian tyypisessä organisaatiossa nousi erilaisten alojen laajuus ja vaikeus yhdistää näiden kaikkien alojen konseptien tuotteistaminen yhden ainoan prosessitavan ja käytännön alle.

Hienojen systeemien, kaavioiden ja polkujen sijaan koin varsinaisten tarjottujen tytilojen roolin entistä tärkeimmäksi. Ei siis välttämättä ole edes tarvetta määrittellä yhtä oikeaa mallia, jos kaikki tarvittavat tilat ja toiminnot, ja niissä toimiva henkilökunta toimivat joustavasti aktiivisessa yhteistyössä.

Ensin olisi kerättävä joukko, joka haluaa viedä asiaa eteenpäin, ja tarjota heille alusta, eli varsinaiset tilat. Jokaisen kampuksen osastoista voitaisiin valita vastaavat tutor-opettajat, joihin opiskelijat voisivat tukeutua. Ideaalitulanteessa opiskelijoille annettu vapaus, vastuu ja tarjotut fasilitteetit edistävät projekteja luonnollisesti, omalla painollaan lähemmäs päämäärää, markkinoille vietävää tuotetta tai palvelua.

Parantamalla kampusten välistä yhteistyötä ja tarjoamalla joustavampia opintokokonaisuuksia annetaan enemmän vapautta ja sitä myöten myös vastuuta opiskelijoille.

Muuntautuviin ja vaativiin tarpeisiin suunniteltu matalan budjetin toimistotila näyttää siltä miltä kampusten yhteisölliset projektitilat voisivat mahdollisesti tulevaisuudessa näyttää. Factoria Cultural in Matadero, Madrid by Office for Strategic Spaces.

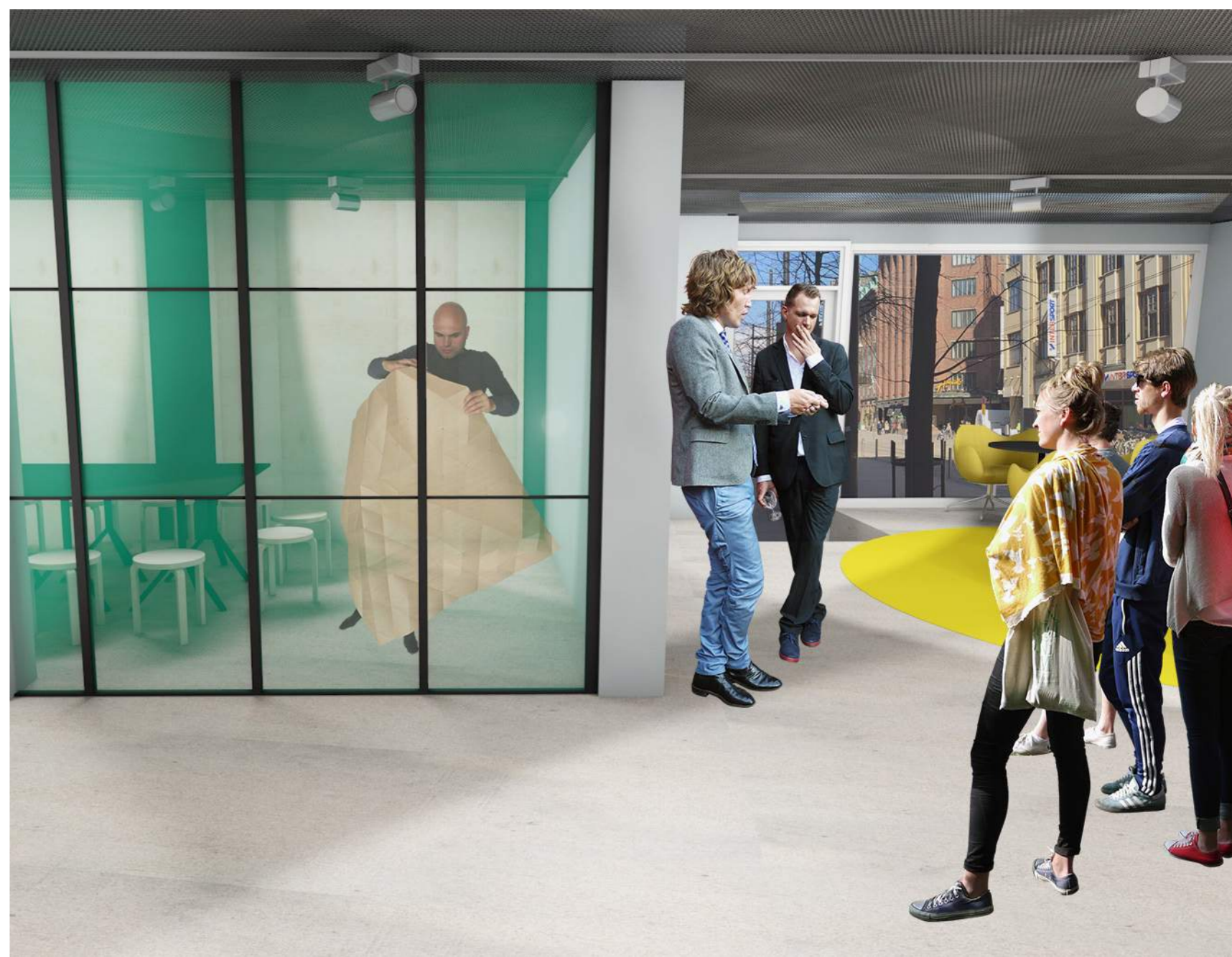
8 TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Opinnäytetyöni koostui karkeasti esittäen laajasta ja haastavasta aiheesta, matkalla tehdyistä havainnoista ja matkaa seuranneesta suunnitelman kokoamisesta. Työni monisäikeisyys ja näkökulmien laajuus aiheutti erityisesti alussa vaikeutta aiheen rajauksessa. Tavoitteiden määrittely ja rajaus tarkentuivat kuitenkin selkeästi tekemäni matkan jälkeen, sillä silloin minulle avautui kokonaisvaltainen ymmärrys siitä mitä kohden olin matkalla. Asetin suunnitelman tavoitteikseni muuntautuvan, aktiivisen ja avoimen läpinäkyvän tilan. Kuten aihe niin myös suunnitelman lähtökohdat olivat monimuotoiset. Iso ja vielä suunnittelun alkuvaiheessa hämärä palapelimäinen kokonaisuus oli saatava kasaan ja hallittavaksi kokonaisuudeksi. Kokosinkin erilaisia kombinaatioita, joita rikoin ja kokosin uudestaan yksi toisensa jälkeen.

Koen pääosin päässeeni asettamiini tavoitteisiin. Minulla oli prosessin alusta lähtien selkeä kuva siitä minkä tyyppistä tilaa lähdin tavoittelemaan, vaan tapa jolla se tehdä oli vielä hukassa. Loppujen lopuksi onnistuin kuitenkin luomaan haluamani ilmeen ja sitä tukevat elementit realistiseen ja toteutuskelpoiseen tilaan.

Opin työssäni tarkastelemaan työni aihetta monesta perspektiivistä. Huomasin, kuinka häilyvä startup-yritysten ja kehiteltävien konseptien raja on, ja kuinka erilaisia toimintatapoja eri korkeakouluorganisaatioilla oli. Olisin toivonut voivani perehtyä vielä syvemmin tuotteistamiseen ja sitä edistäviin teki-
jöihin, mutta laaja ja ajankohtainen aihe oli valitettavasti rajattava aika pinnalta. Työssäni erittäin tärkeäksi osaksi nousi kuitenkin kohtaamisten merkitys, ja kohtaamisten mahdollisuuksien luominen.

Työni näyttää konkreettisen esimerkin siitä, millä tavalla korkeakoulun oman opiskelijan näkökulmasta nykyistä lähes olematonta tuotteistamisprosessia tai sen osaa voitaisiin kehittää. Toki työni on vain yksi pieni osa isompaa kokonaisuutta, mutta uskon työni antavan pienen tönäisyn kohti aktiivisempaa, joustavaa ja kommunikatiivisempaa korkeakoulukompleksia.

LÄHDELUETTELO

Havusto, Hannu 2016. Helsingin Sanomat. Mieliä. Tuotteen on oltava kiinnostava myydäkseen. <<http://www.hs.fi/mielipide/a1454123540537>> (luettu 8.2.2016)

Jokinen, Liisa 2016. Helsinki Designweek. 2000-luvun toimisto on avoin, keskeneräinen ja kannustaa yhteistyöhön. <<http://www.helsinkidesignweek.com/weekly/2000-luvun-toimisto-on-avoin-keskenerainen-ja-kannustaa-yhteistyohon/?lang=fi>> (luettu 8.2.2016)

Lieki, Tiina-Raakel 2013. Onko Helsinki tietämättämme yksi Euroopan parhaita startup-kaupunkeja? <http://yle.fi/uutiset/onko_helsinki_tietamattamme_yksi_euroopan_parhaita_startup-kaupunkeja/6867133> (luettu 5.2.2016)

Mantere, Markus 2014. Mteropolitan Strategia <<https://tuubi.metropolia.fi/portal/fi/group/tuubi/henkilokunnalle/strategia>> (luettu 25.4.2016)

Tekes 2011. Käyttäjälähtöiset tilat. Uutta ajattelua tilojen suunnitteluun. Helsinki: <http://www.tekes.fi/globalassets/julkaisut/kayttajalahtoiset_tilat.pdf> (luettu.4.3.2016)

Tukiainen, Maaret& Rakennustieto Oy 2010. Luova tila, tulevaisuuden työpaikka. Helsinki, Rakennustieto Oy, s. 98, s. 17, ... SIVUT!?!?

BENCHMARKING KOHTEET

Duke University, USA

The Royal College of Art, Lontoo

Univerity of arts London, Lontoo

École nationale supérieure Des Arts Décoratifs, Pariisi

Epitech, Pariisi

Rotterdam Univeristy of Apllied sciences Delft Univeristy, Hollanti

Tecnical Univerity of Denmark, Tanska

Design Factory & Start- up Sauna, Otaniemi

KUVALÄHTEET

S. 7

KUVA 1 IT- aikakauslehti 10/ 2014, s. 110

S. 13

KUVA 2 A Metropolia-kaavio <https://tuubi.metropolia.fi/portal/fi/group/tuubi/henkilokunnalle/strategia/-/journal_content/56_INST>

KUVA 2 B Metropolian Atrategia 2020 <<http://www.metropolia.fi/tietoa-metropoliasta/strategia-2017-2020/>>

S. 17

KUVA 3 DTU Skylab, Technical University of Denmark

S. 22

KUVA 4 Erasmus University, Rotterdam- Sofia Frantsi

S. 25

KUVA 5 RCA, Lontoo- Sofia Frantsi

KUVA 6 Delf, Hollanti- Sofia Frantsi

S. 27

KUVA 7 RCA, Lontoo- Sofia Frantsi

KUVA 8 Delf, Hollanti- Sofia Frantsi

S. 29

KUVA 9 DUKE, Yhdysvallat. Sofia Fransti

KUVA 10 École nationale supérieure Des Arts Décoratifs, Pariisi- Sofia Frantsi

KUVA 11 DTU Skylab, Technical University of Denmark

S. 36

KUVA 12 RCA, Lontoo- Sofia Frantsi

s. 39

KUVA 13 Dezeen- sivusto <<http://www.dezeen.com/2014/11/24/fold-7-office-refurbishment-london-paul-crofts-studio-sunken-seating/>>

KUVA 14 DUKE- Sofia Frantsi

KUVA 15 <<http://www.yellowtrace.com.au/ace-hotels-around-the-world/>>

s. 42

KUVA 16 <<http://www.wijzijknees.nl/salone-del-mobile-2012/> 2>

KUVA 17 <<http://www.designboom.com/architecture/matt-office-coworking-space-beijing-11-30-2015/> >

S. 45

KUVA 18 Dezeen- sivusto <<http://www.dezeen.com/2015/07/21/triptyque-tog-first-flagship-showroom-customisable-furniture-sao-paulo-brazil/>>

KUVA 19 DELF- Sofia Frantsi

KUVA 20 <<http://www.yellowtrace.com.au/coworking-spaces/> 11>

KUVA 21 <<http://www.core77.com/gallery/22420/salone-milan-2012-ventura-lambrate/#image=50> >

S. 49
KUVA 22 Dezeen- sivusto <<http://www.dezeen.com/2015/05/04/torafu-architects-akqa-tokyo-office-interior-concrete-wood-white-gravel/> >

S. 50-51
KUVA 23 Dezeen- sivusto <AKQA-Tokyo-offices-by-Torafu-Architects_dezeen_784_1.jpg>
KUVA 24 YELLOWTRACE <<http://www.yellowtrace.com.au/coworking-spaces/> >
KUVA 25 YELLOWTRACE <<http://www.yellowtrace.com.au/coworking-spaces/> >
KUVA 26 YELLOWTRACE <<http://www.yellowtrace.com.au/coworking-spaces/> >

S. 53
KUVA 27 Betahouse by Danique van Kesteren, 2015 <<http://www.yellowtrace.com.au/coworking-spaces/> >
KUVA 28 YELLOWTRACE <<http://www.yellowtrace.com.au/coworking-spaces/> >
KUVA 29 Jasper Sanidad <Uber2credit_Jasper_Sanidad>

S. 57
KUVA 30 <<http://officesnapshots.com/2014/03/17/alterra-headquarters-office-design/> >
KUVA 31 < 2 <http://www.knstrct.com/interior-design-blog/2014/5/30/brand-new-case-meallin-offices-by-mim-design> >

S. 58
KUVA 32 S. 6, AIT- aikakauslehti 10/ 2014, s. 110

S. 95
KUVA 33 YELLOWTRACE <<http://www.yellowtrace.com.au/coworking-spaces/> >
Valokuvaaja Simona Rota.

MATERIAALIEN KUVAT KOLLAASEIHIN:

AKUSTIIKKAPANEELIT <<http://www.offecct.se/en/products/acoustic-panels/soundwaver-bella>>
LANKAVERKKOKATTO <<http://www.inlook.fi/files/2300/Lankaverkot.pdf>>

KAHVILA LINKIT KUVIIN:

JAKKARA <<http://www.artek.fi/fi/products/chairs/128>>
TUOLI <<http://www.offecct.se/en/products/chairs/kali>>
VALAISIMET <<http://lampegras.fr/en>>
BETONIPÖYTÄ <<http://www.vepsalainen.com/fi/tuotteet/ruokapoydat/ennis-ruokapoyta>>
VIHERSEINÄ <<https://innogreen.fi/fi/referenssit/>>

WC LINKIT KUVIIN:

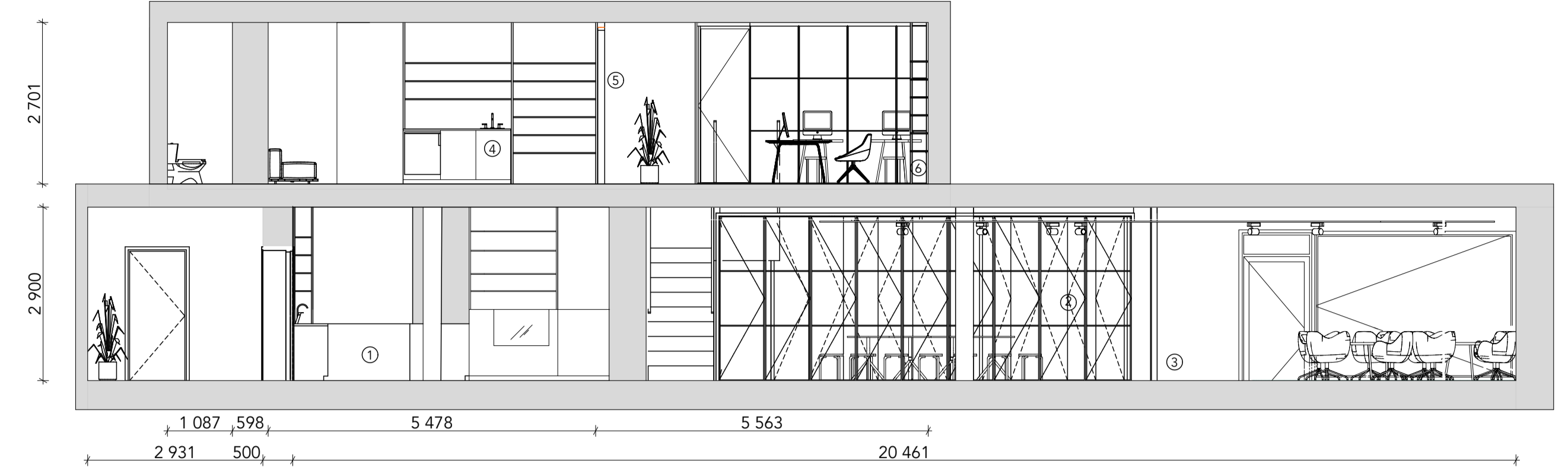
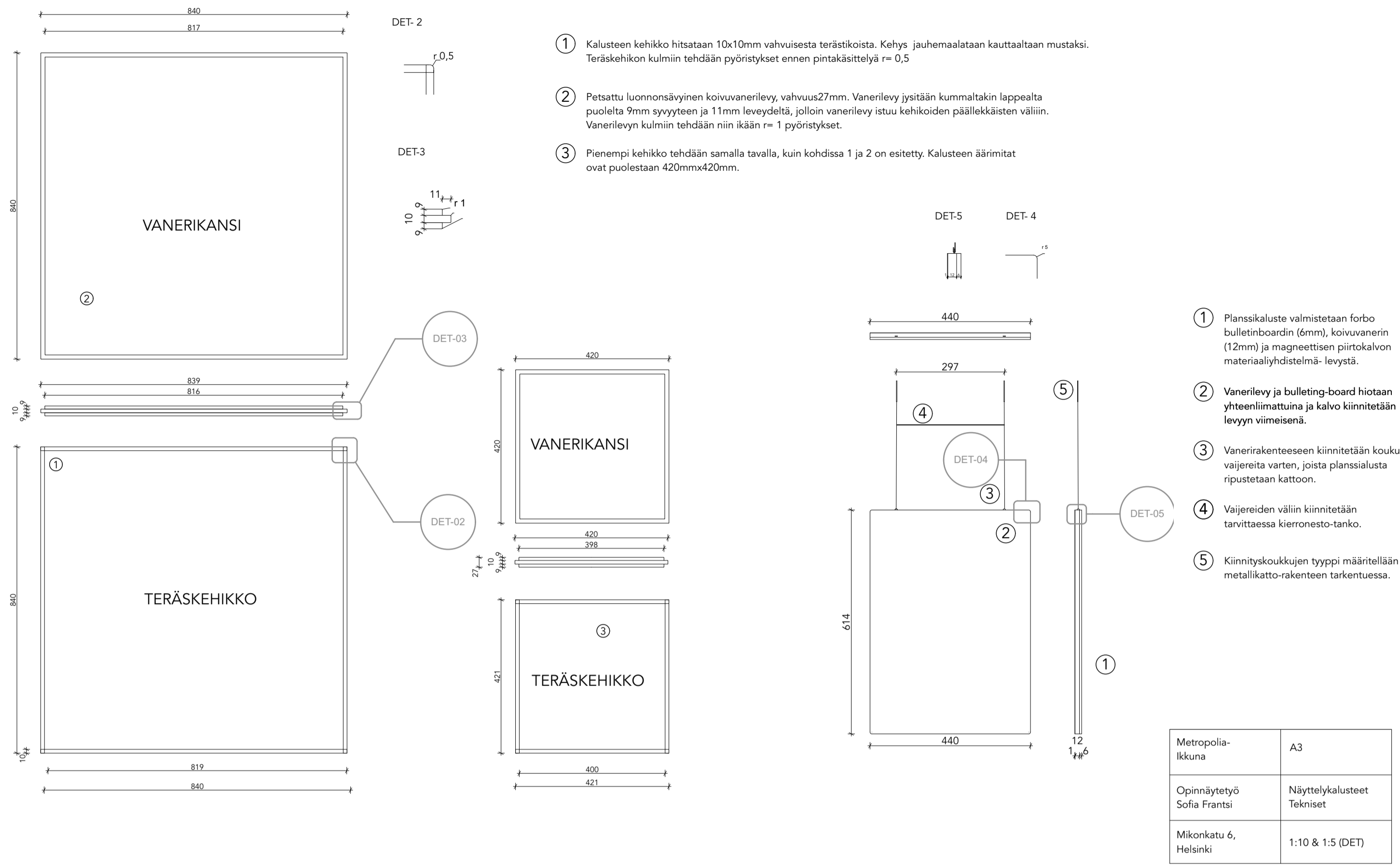
PYTTY <<http://www.nordics.laufen.com/en/products/product-finder/toilets/floorstanding-wc/kartell-by-laufen/823331>>
HANA <<http://en.vola.com/catalog/hands-free/4321/c-24/c-387/p-457>>
ALLAS: <<http://www.nordics.laufen.com/en/products/product-finder/washbasins/washbasin-bowl/living/811434>>

VALAISTUSSUUNNITELMA

ERCON VALAISIMET <http://www.erco.com/products/indoor/swf-3circuit/optec-125/en_us/>

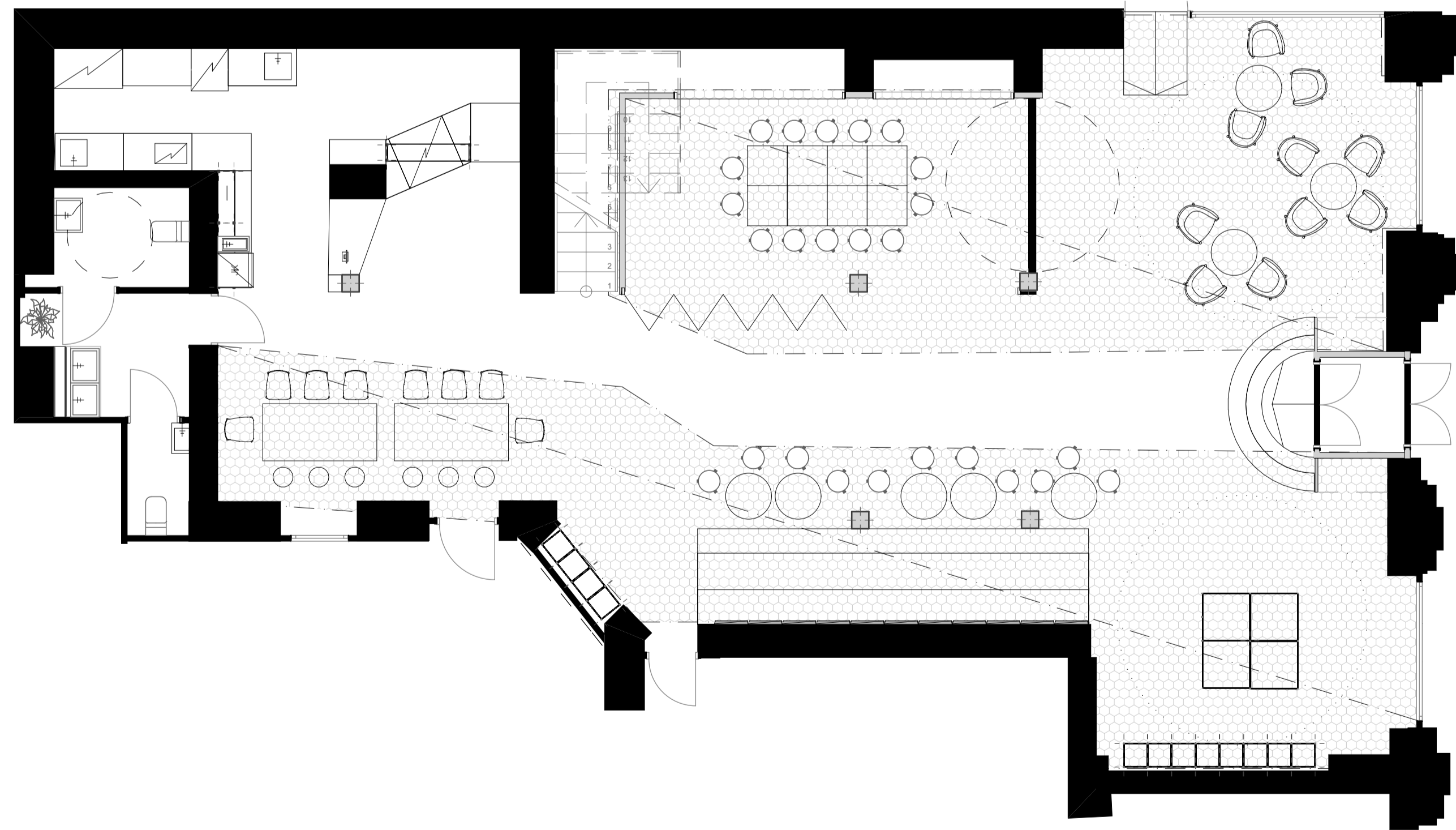
LIITELUETTELO

Liite 1: Näyttelykalusteet tekniset
Liite 2: Pohja alakatoilla
Liite 3: Leikkaus L-1
Liite 4: Leikkaus L-2
Liite 5: Leikkaukset L-3 ja L-4
Liite 6: Valaistussuunnitelma
Liite 7: Pohjakuva + leikkausmerkinnät
Liite 8: Keittiön pohja + leikkausmerkinnät
Liite 9: Kahvilan pohja, kalusteet B + C
Liite 10: Kahvila P-A1, L-A1
Liite 11: Kahvila P-A2, L-A2
Liite 12: Kahvila P-B1, L-B1
Liite 13: Kahvila P-C2, L-C2
Liite 14: Kahvila P-C1, L-C1
Liite 15: Kahvila P-D1, L-D1
Liite 16: Huonekortit

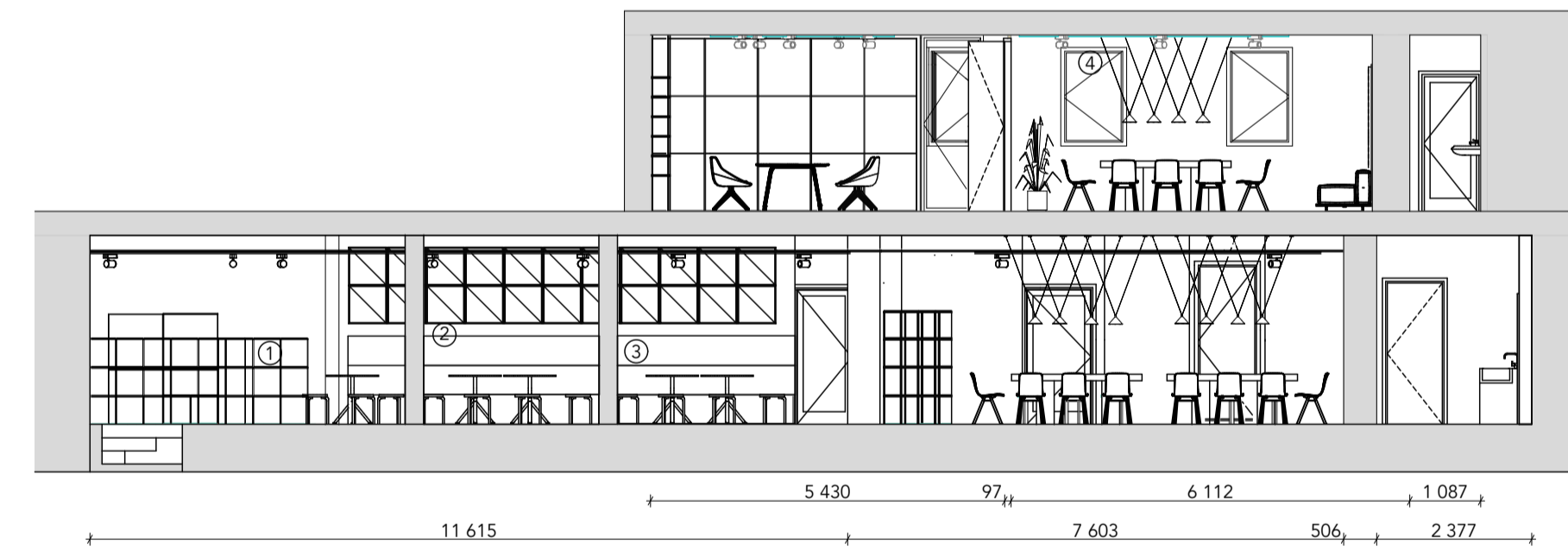
- Kahvilan taakse sijoittuu keittiötila, jonka leikkaus on nähtävissä planssilla L-5
- Inlook Move light. Seinä kiinnitetään alakaton saumakohdan suuntaisesti Pilareiden ulkopuolelle. Seinälehtiä tulee yhteensä 9kpl x 768mm. Lasin pintaan kiinnitetään eri neon-sävyjä heittäviä kalvotarra. Taittoseinä asennetaan niin, että se kasautuu portaiden juureen.
- Workshoptilan ja presentatiotilan väliin asennetaan kääntöseinä, joka pyörii oman akselinsa ympäri. Seinän toiselle puolelle asennetaan 55" näyttöjä ja workshop puolelle lasinen pintoseinä. Seinän molemmille reunoille jätetään 15-20mm väliys. Seinän korkeus määrittyy alakaton korkeuden mukaan. Huomioitava on myös valaisinkiskon korkeus.
- Yläkerran keittiön kaluste rakennetaan alakerran kahvila-kalusteen A mukaisesti.
- Yläkerran taittoseinäksi käytetään myös Inlook Move light järjestelmää. Seinä rakentuu 21mm vahvuisista vanerilehdistä.
- Toimistojen säilytys rarkastaan hyllykön avulla. Hyllyköiden ala-osin tehdään umpinaiset ovet mappikaapeille.

Metropolia- Ikkuna	A3
Opinnäytetyö Sofia Frantsi	Leikkaus L1
Mikonkatu 6, Helsinki	1:75

Alakatto rakennetaan 600x1200mm kokoisista metalliverkko- paneeleista 15mm leveän T-listan avulla. Alakattolinjan paikat on merkitty pohjakuvassa. Pääkulkuväylä tilan keskellä jätetään vapaaksi. Välipohjan alapinta ja siinä oleva tekniikka ruiskumaalataan mustaksi tarvittaessa. Alakatto kiinnitetään välipohjasta alaslaskettuna sen verran kuin ilmastointiputket sitä vaativat, ei kuitenkaan alemmas kuin 2700mm lattiatasosta mitattuna.

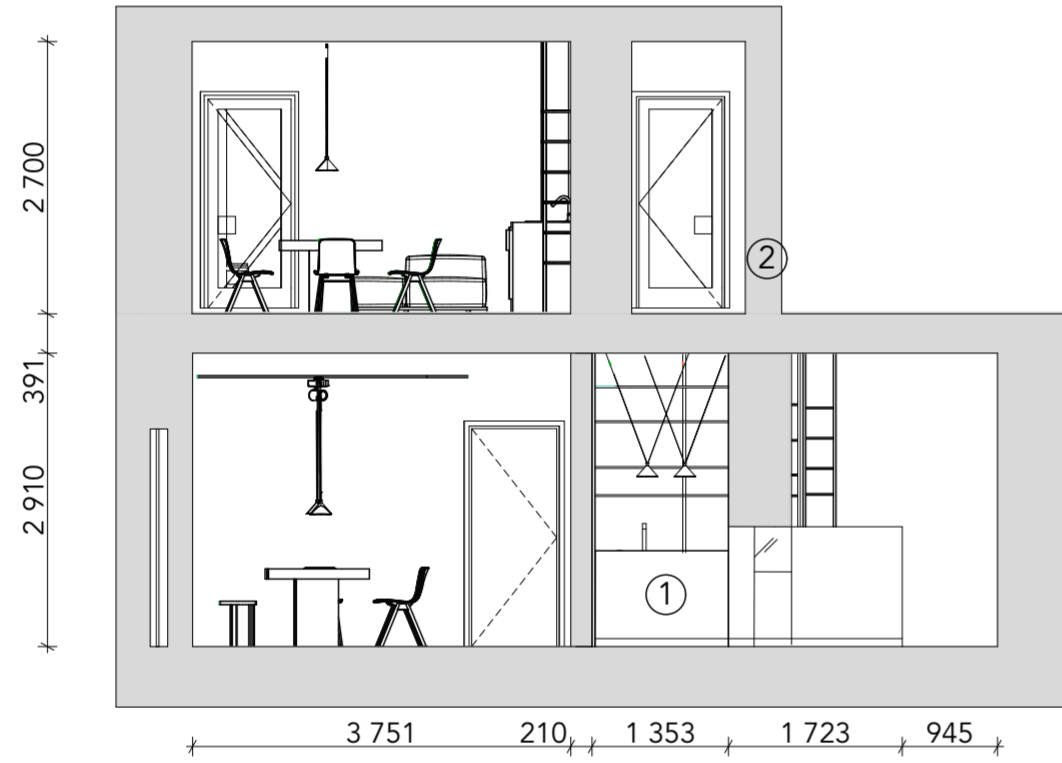
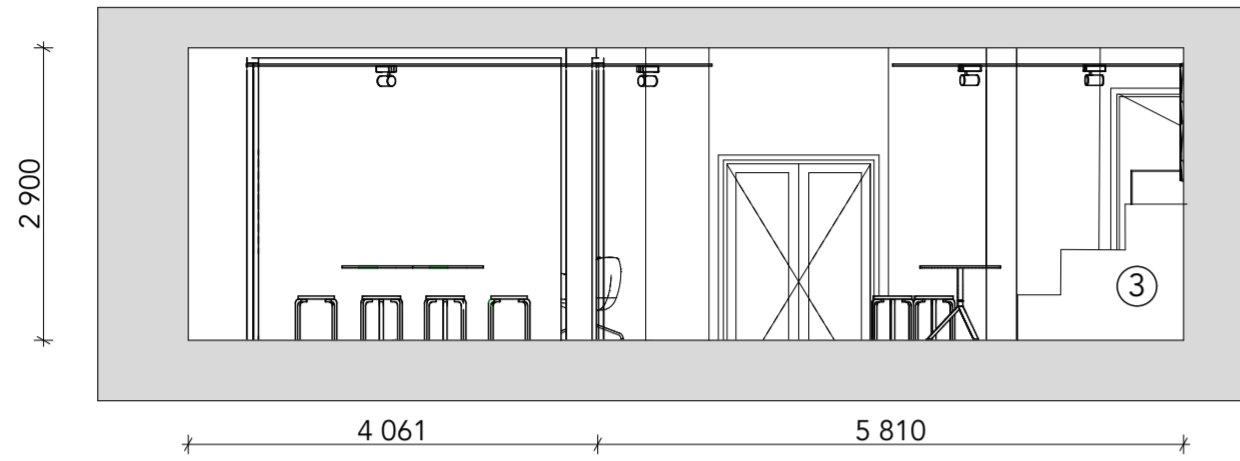
Metropolia- Ikkuna	A3
Opinnäytetyö Sofia Frantsi	Pohja alakatoilla
Mikonkatu 6, Helsinki	1:75

103

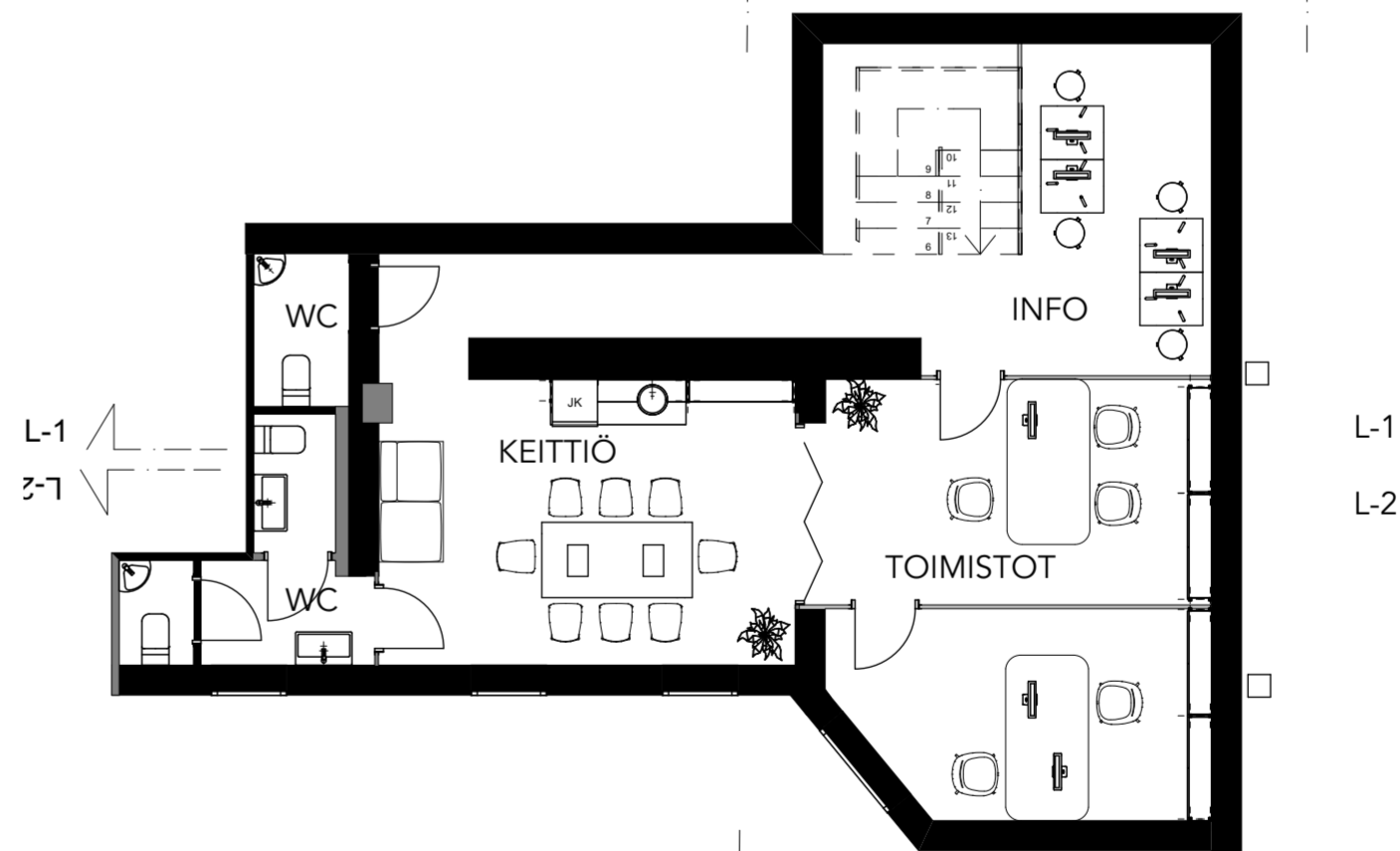
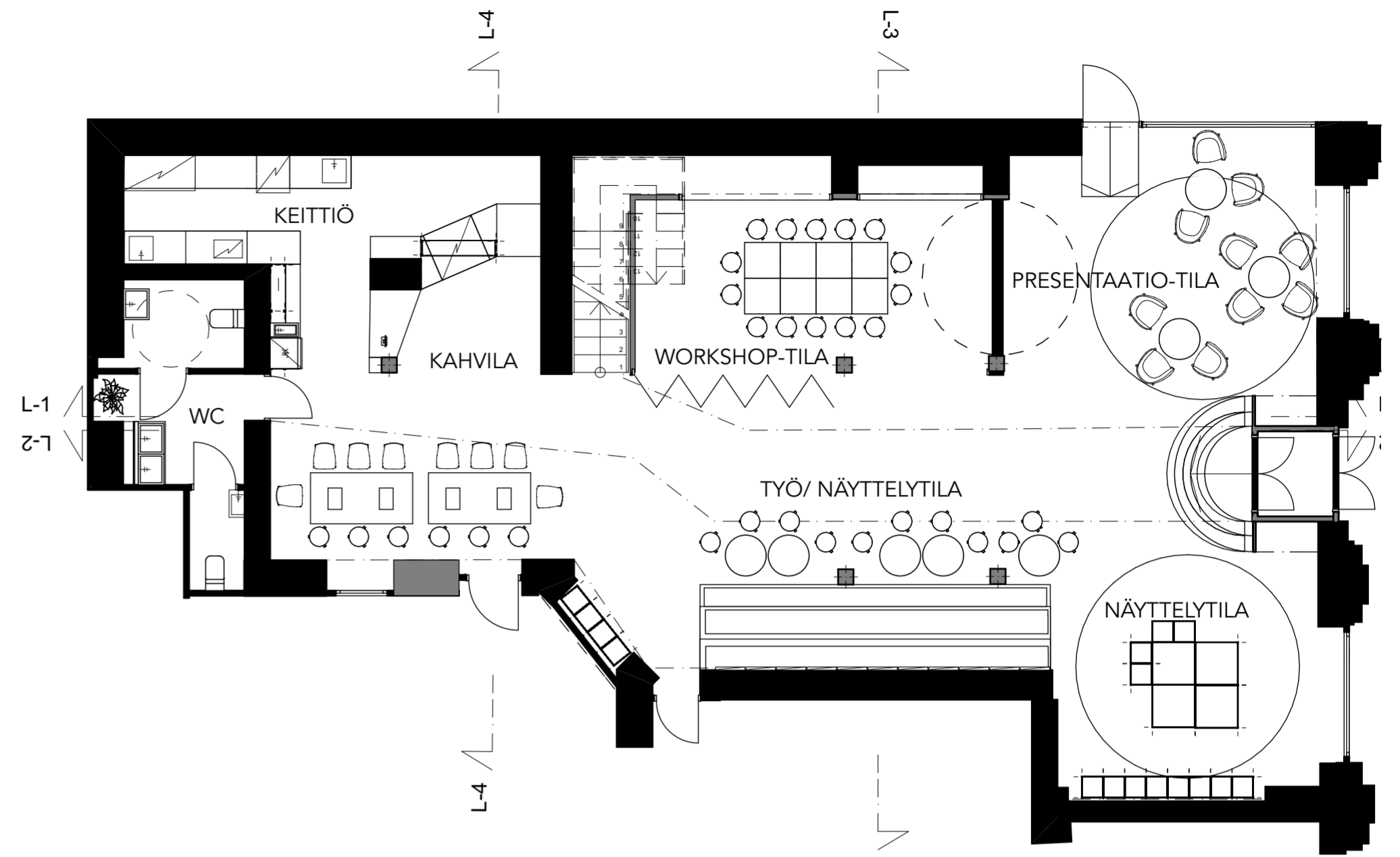
- Näyttelykalusteet kasataan päällekkäin sille määrättyyn tilaan, jollei ne muutoin ole käytössä.
- SoundWave Bella, Offectt, valkoinen. Akustikkalevyt kiinnitetään katsomo- rakennelman yläpuoleiselle seinälle niin, että väliys on mahdollisimman pieni.
- Kiinteä katsomo rakennetaan koivuviilu-vanerista, joka kevyesti petsattu jättäen vanerin luonnollisen värisen ja tuntuisen pinnan. Vaneripinnan alle rakennetaan kertopuurunko, joka tukee rakennetta. Katsomon sivulevyt tehdään yhtenäisesti vanerista ilman ylimääräisiä saumoja.
- Yläkerran toimistojen väliin asennetaan lasinen väliseinä jakamaan toimisto-tilat kahteen.

Metropolia- Ikkuna	A3
Opinnäytetyö Sofia Frantsi	Leikkaus L-2
Mikonkatu 6, Helsinki	1:75

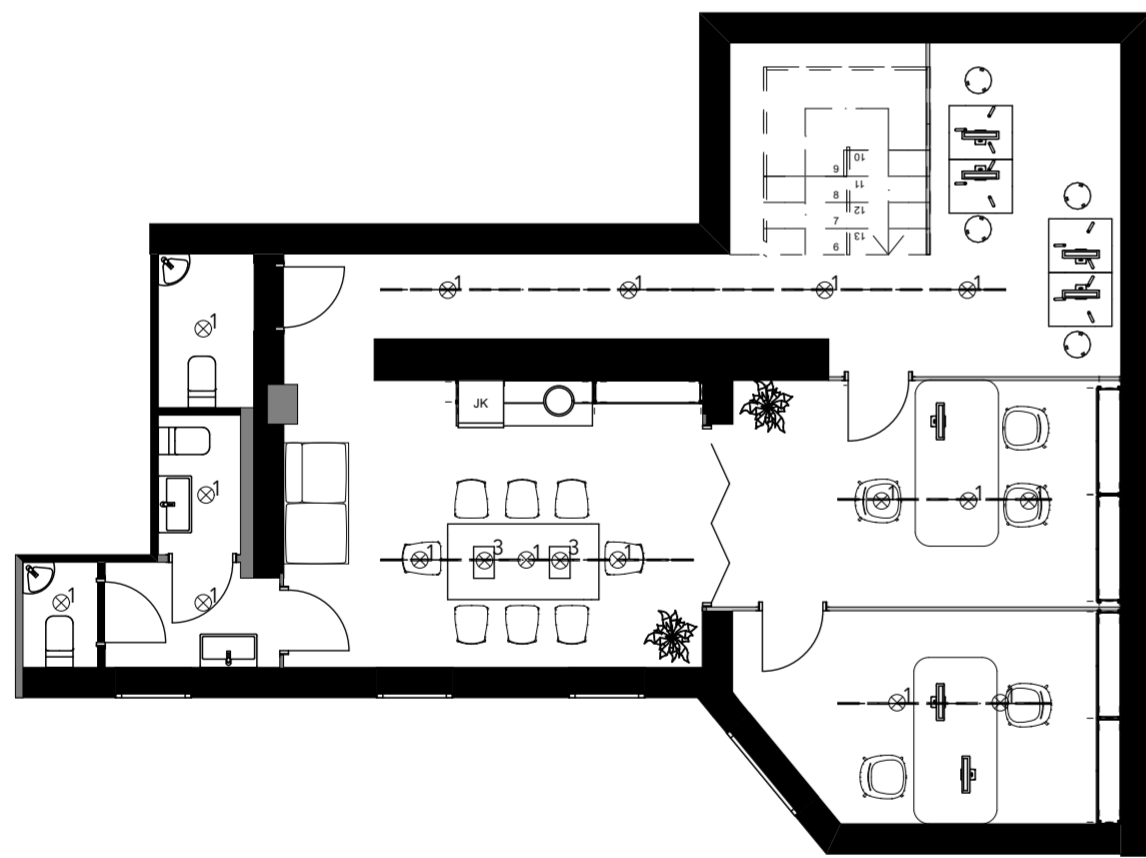
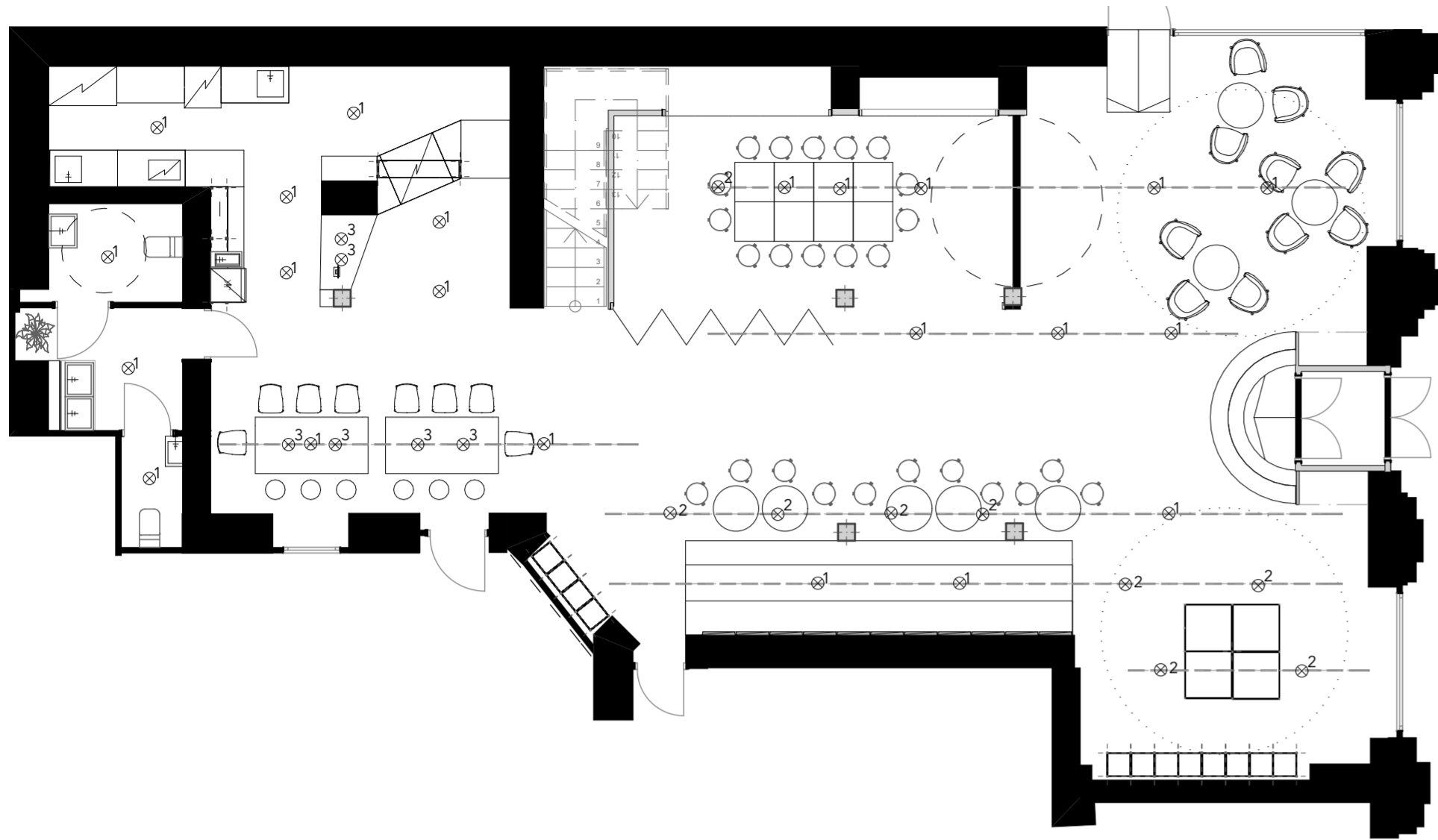

- ① Keittiön kalusteet valmistetaan olemassa olevien kahvilan teknisten piirosten mukaan. Katso planssit keittiön pohja + leikkaukset ja tiski.
- ② Käynti yläkerran wc-tiloihin tapahtuu pitkän, keittiötä sivuavan käytävän kautta.
- ③ Kiinteä katsomo rakennetaan koivuvanerista, joka käsitellään lakalla keyesti. Katsomon tukirakenne rakennetaan kertonpuurungosta. Katsomon päätylevyt tehdään yhtenäisestä vanerilyystä ilman saumoja. Katsomo rakennetaan kiinteiden pilareiden ja valmiin seinäpinnan väliin. Mitat tarkistettava valmiista pinnoista.

Metropolia- Ikkuna	A3
Opinnäytetyö Sofia Frantsi	Leikkaukset L3- ja L-4
Mikonkatu 6, Helsinki	1:75

Metropolia- Ikkuna	A3
Opinnäytetyö Sofia Frantsi	Pohjat ylä- ja alakerta
Mikonkatu 6, Helsinki	1:100

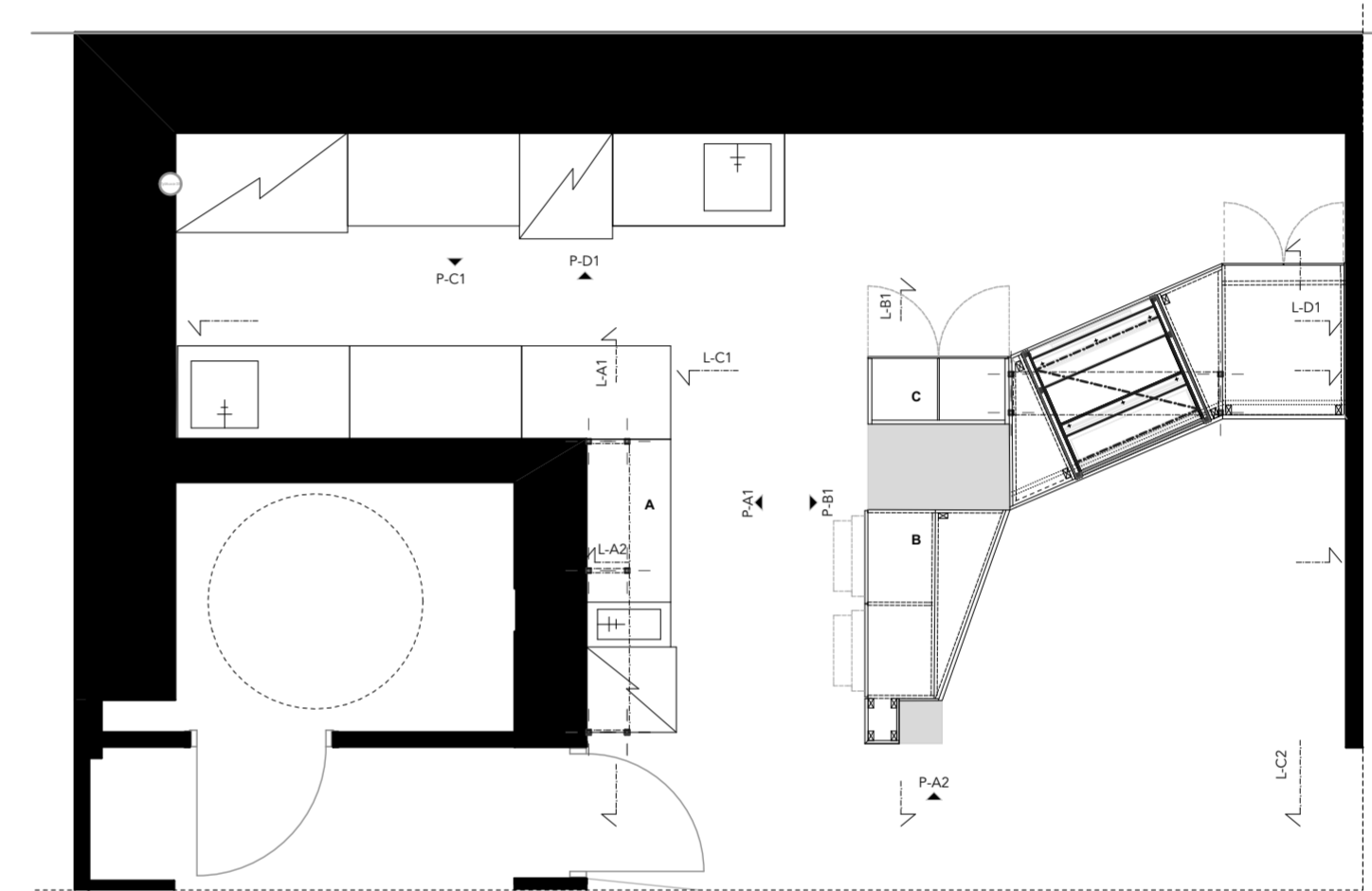

Pos 1:ERCO 71024.023 Optec for 2-circuit track, Flood, LED 24W 3300 lm dimmable, Neutraali valkoinen 4000k

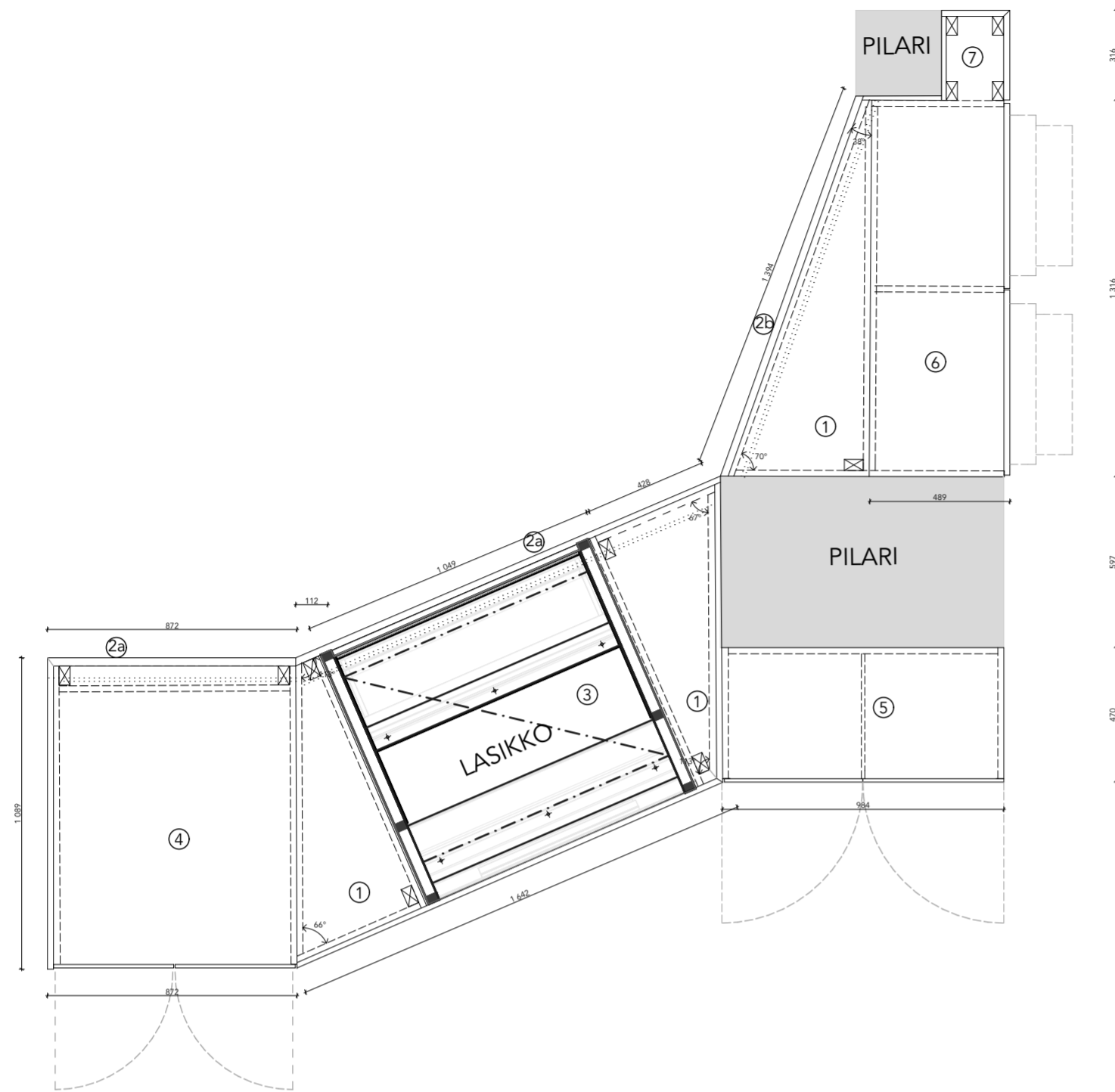
Pos 2: ERCO 71022.023 Optec for 2-circuit track, Spot, LED 24W 3300 lm dimmable, neutral white 4000K

Pos 3: Lampegas No. 324 BL-YELLOW (SHADE No 230) 9 kpl 2700K

Metropolia-lkkuna	A3
Opinnäytetyö Sofia Frantsi	Valaistussuunnitelma
Mikonkatu 6, Helsinki	1:100

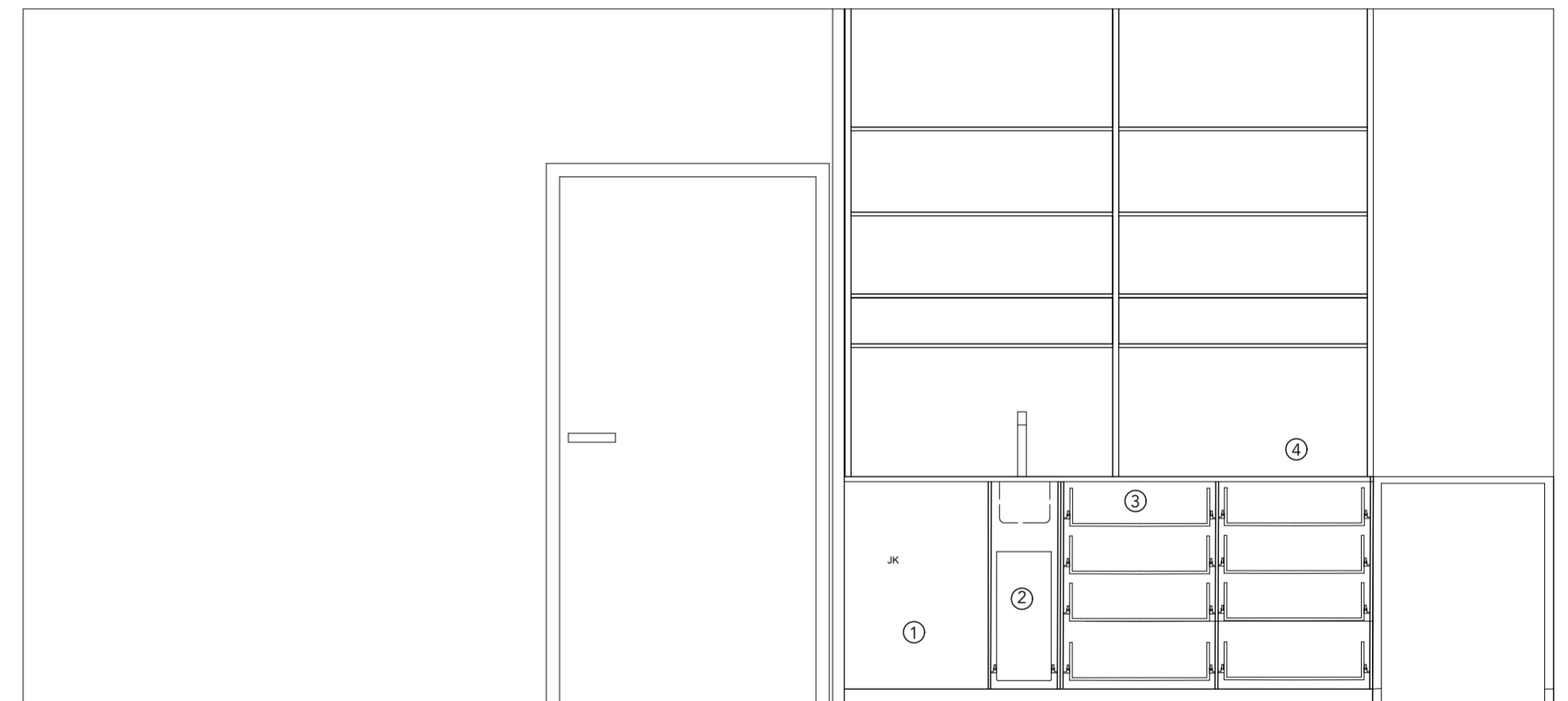

Metropolia-lkkuna	A3
Opinnäytetyö Sofia Frantsi	Kahvila pohja + leikkausmerkinnät
Mikonkatu 6, Helsinki	1:50

- ① Kalusteen erisuuruiset kulmat ja geometrinen muoto toteutetaan rakenteellisilla tukikolmioilla. Nämä tukikolmiot rakennetaan 21mm vahvuisesta kalustelevystä. Tukikolmiot kiinnitetään koolaus- kohdista puolestaan niitä ympäröiviin kalustelevyihin.
 - ② Yhtenäinen etulevy 2a ja 2b tehdään 27mm vahvuisesta vanerista. Vanerin kulmahionnat ja käsittelyt tehdään ennen paikalleen asennusta. Vanerilevy toimii kalusteen etulevynä, eikä sillä on rakenteellista tai kantavaa merkitystä. Osan 2a vanerilevy on mustaksi petsattua koivuvaneria ja osa 2b kevyesti petsattua luonnonväristä vaneria. 2b:n kansilevy käsitellään venelakalla kiiltäväksi.
 - ③ LASIKKO Delilasikko Metos Zita Mini (937 V 4310531 1017 * 948 * 1190/1210) asennetaan kalusterakenteiden väliin niin, että ilma kiertää valmistajan ohjeiden mukaan. Lasikko jää etulevyn paksuuden verran sisennetyksi (27mm), mutta niin että lasin yläpinta on samalla tasolla kansilevyn kanssa.
 - ④ Lasikon yhteyteen sijoittuva kaappi tehdään 21mm vahvuisesta kalustelevystä. Kaappiin rakennetaan kolme välihylyä ja sivulevyt rei'itetään koko korkeudelta hyllyjen siirtelyn mahdollistamiseksi. Kaappi kiinnittyy kalusteen sivulevyyn ja oikeanpuoleiseen tukikolmioon. Kaapin ovilevyt tehdään mustaksi petsatusta koivuvanerista.
 - ⑤ Kulmakaappi tehdään niin ikään kalustelevystä (21mm). Kaluste kiinnitetään sitä tukevaan kolmiorunkoon ja rakenteelliseen pilaariin. Kaappiin rakennetaan kolme välihylyä ja sivulevyt rei'itetään koko korkeudelta hyllyjen siirtelyn mahdollistamiseksi.
 - ⑥ Myyntitiskin alle sijoittuva laatikosto rakennetaan kalustelevystä (21mm). Kaluste kiinnittyy sen takapuolelle sijoittuvaan tukikolmioon. Kalusteeseen asennetaan kiskot kuudelle laatikolle. Laatikoston etusarjat ja itse sisälaatikot tehdään koivuvanerista.
- 108
- ⑦ Pilarin taakse rakennetaan kotelo. Yhtenäinen kansilevy jatkuu myös koteloinnin päälle. Kotelo rakennetaan 21mm vahvuisesta kevyesti petsatusta luonnonvärisestä koivuvanerista ja se kiinnitetään viereisen kalusteen sivulevyyn.

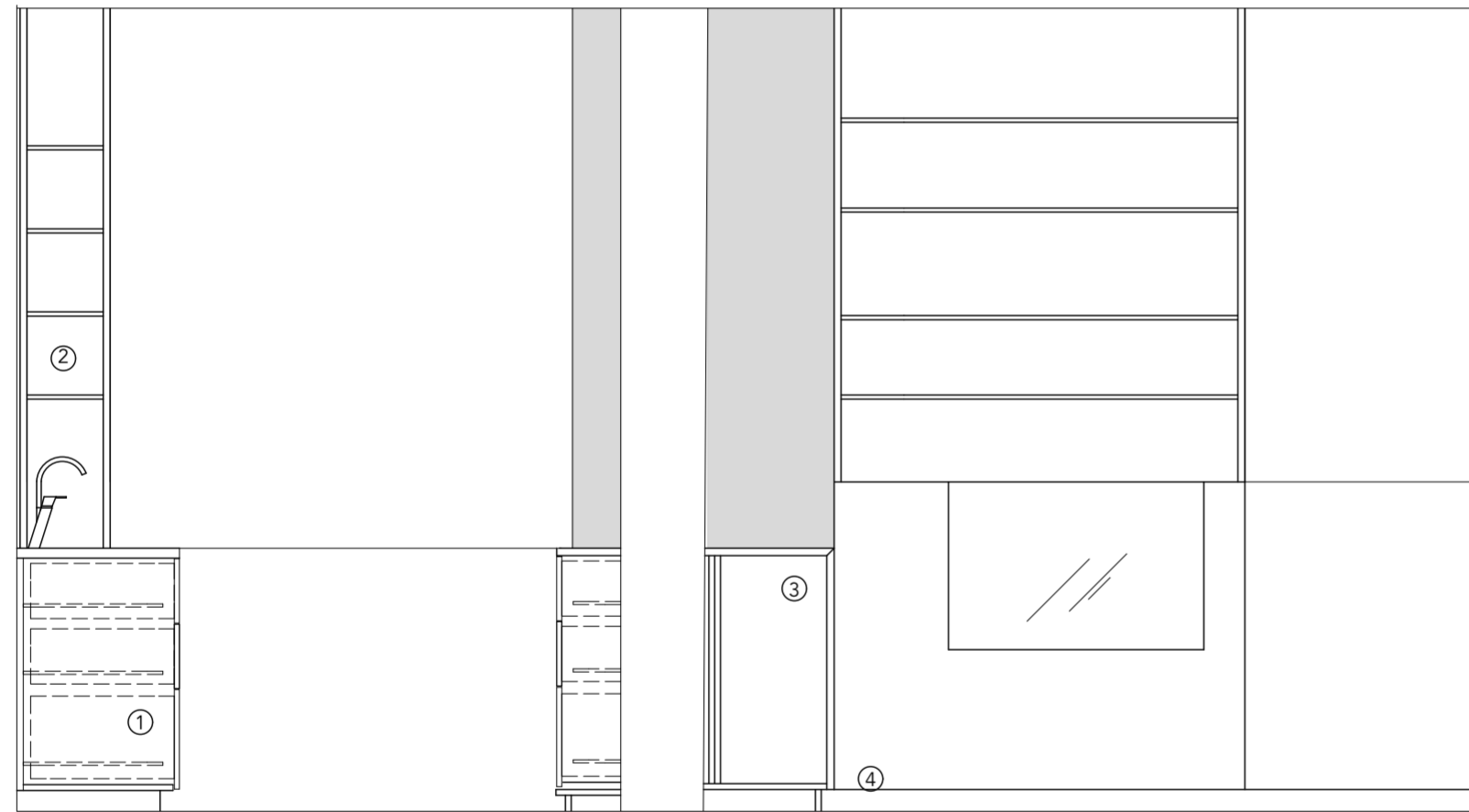
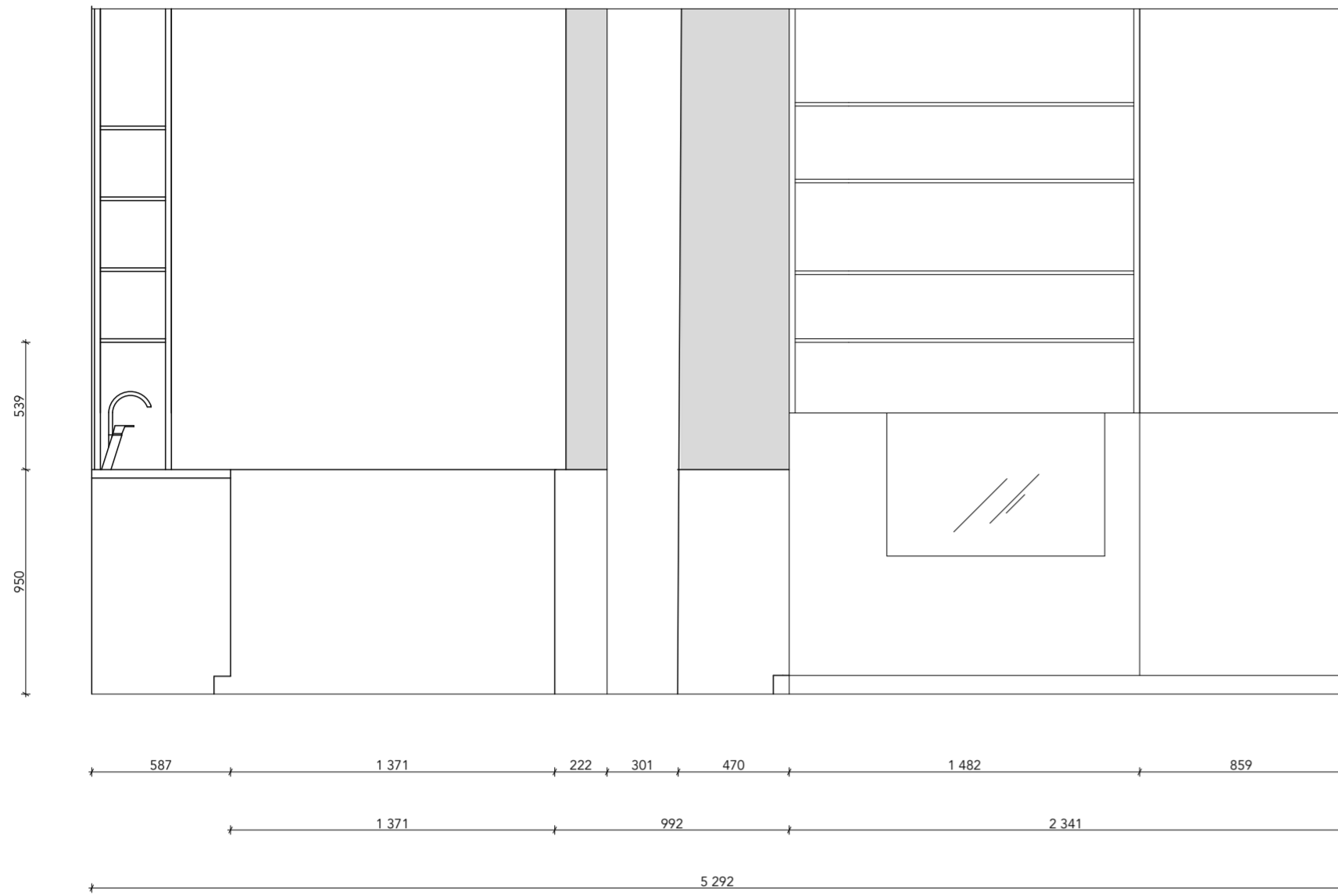
Metropolia- Ikkuna	A3
Opinnäytetyö Sofia Frantsi	Kahvilan pohja Kalusteet B+ C, pohja
Mikonkatu 6, Helsinki	1:20

- ① Kalusteeseen A asennetaan tason alle Metos RST Midi 4249060 595x628x830. Kuitenkin niin, että kalusteen sivulevy (vaneri) peittää laitteen sivun.
- ② Jääkapin viereen tulee pieni vesipiste, jonka alle asennetaan jätekärry.
- ③ Jäljelle jäävä tila 1200mm käytetään laatikoille.
- ④ Kalusteen kansilevy tehdään venelakalla käsitellystä luonnonväyisestä vanerista. Huom. katso huonekortit.

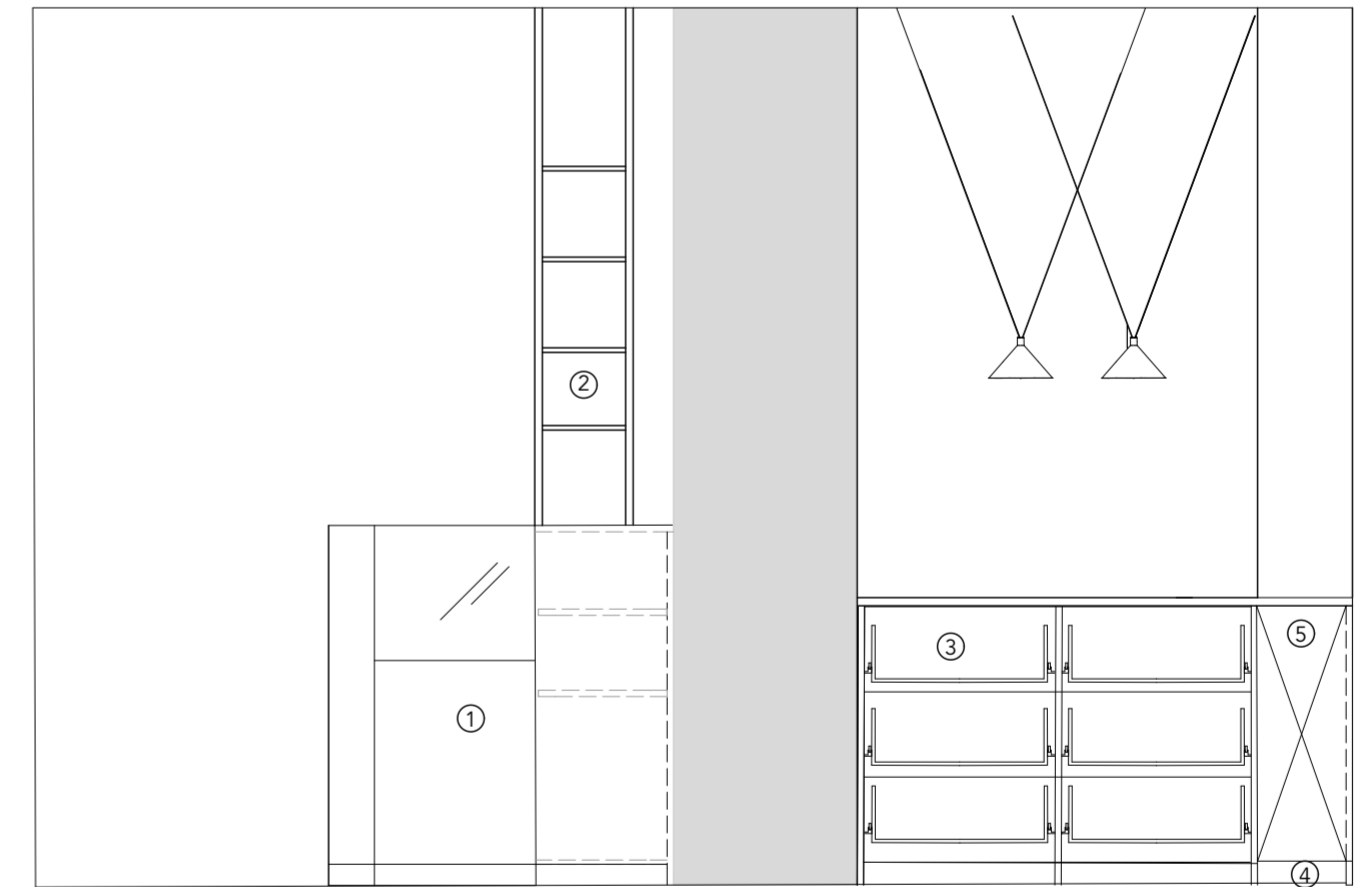
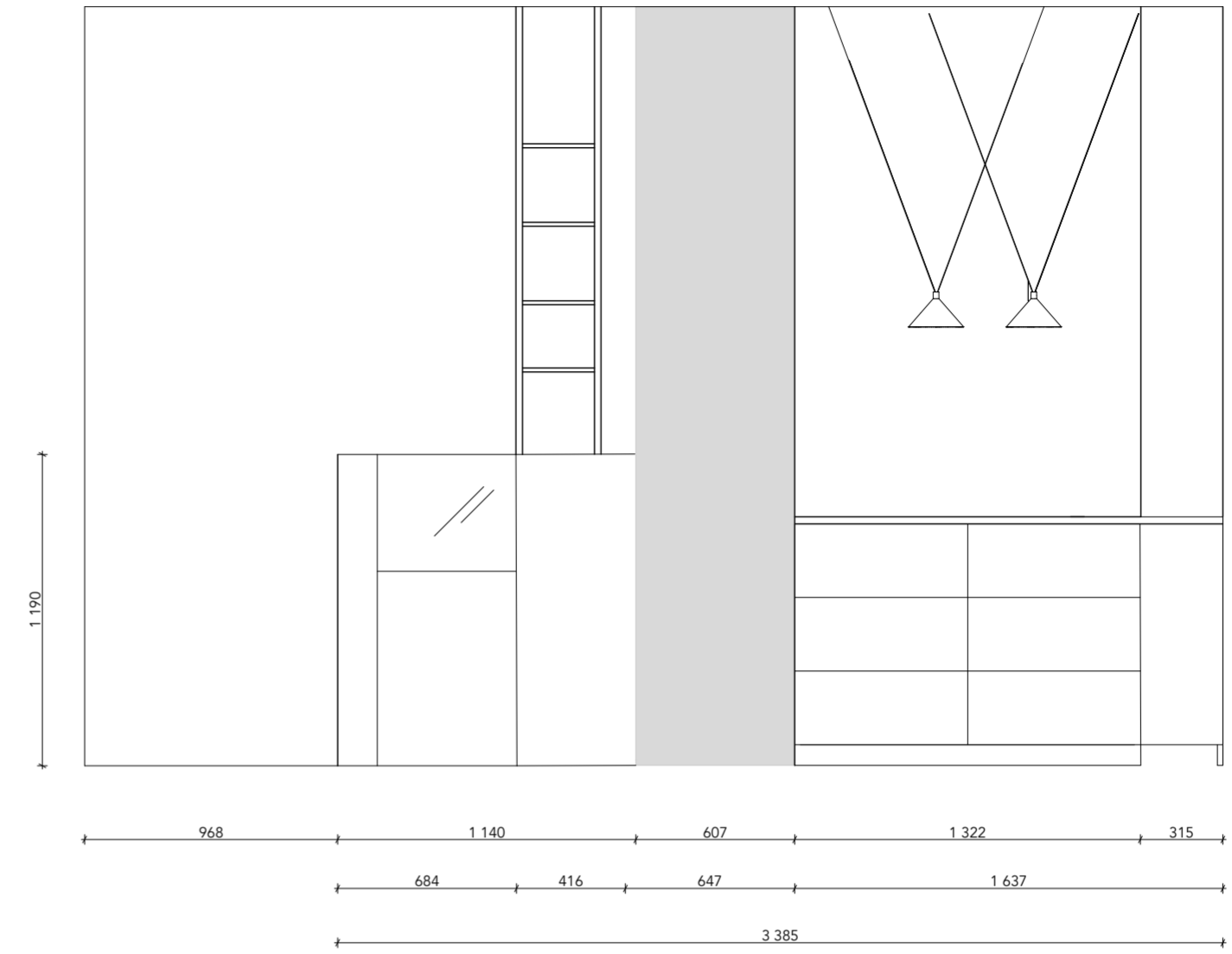
109

Metropolia- Ikkuna	A3
Opinnäytetyö Sofia Frantsi	Kahvila P-A1 , L-A1
Mikonkatu 6, Helsinki	1:25

- ① Kaluste A:n runko rakentuu kalustelevystä, mutta kaikki näkyvät osat ovat luonnonsävyistä vaneria.
- ② Kalusteen A:n tason päälle asennettava teräsrakenteisen hyllyn putkirakenteiset jauhemaalatut pilarit (30x30mm) asennetaan suoraan vaneritasoon kiinni pohjakuvassa esitetyille paikoille. Putkirakenteeseen hitsataan kiinteät hyllynkannakkeet. Hyllyt ruuvataan kannakkeista yläpuolelta kiinni metallirakenteeseen.
- ③ Kaluste B rakentuu asiakkaan puoleisen komiorakenteen taakse kiinni. Kalusteen runko rakennetaan 21mm vahuisesta kalustelevystä. Laatikot ja etusarjat valmistetaan vanerista. Kalusteen etulevy ja pöytätaaso tehdään jiiriin.
- ④ Kaikkiin kalusteisiin tehdään 70mm korkuinen sisäänveto (s.60mm).

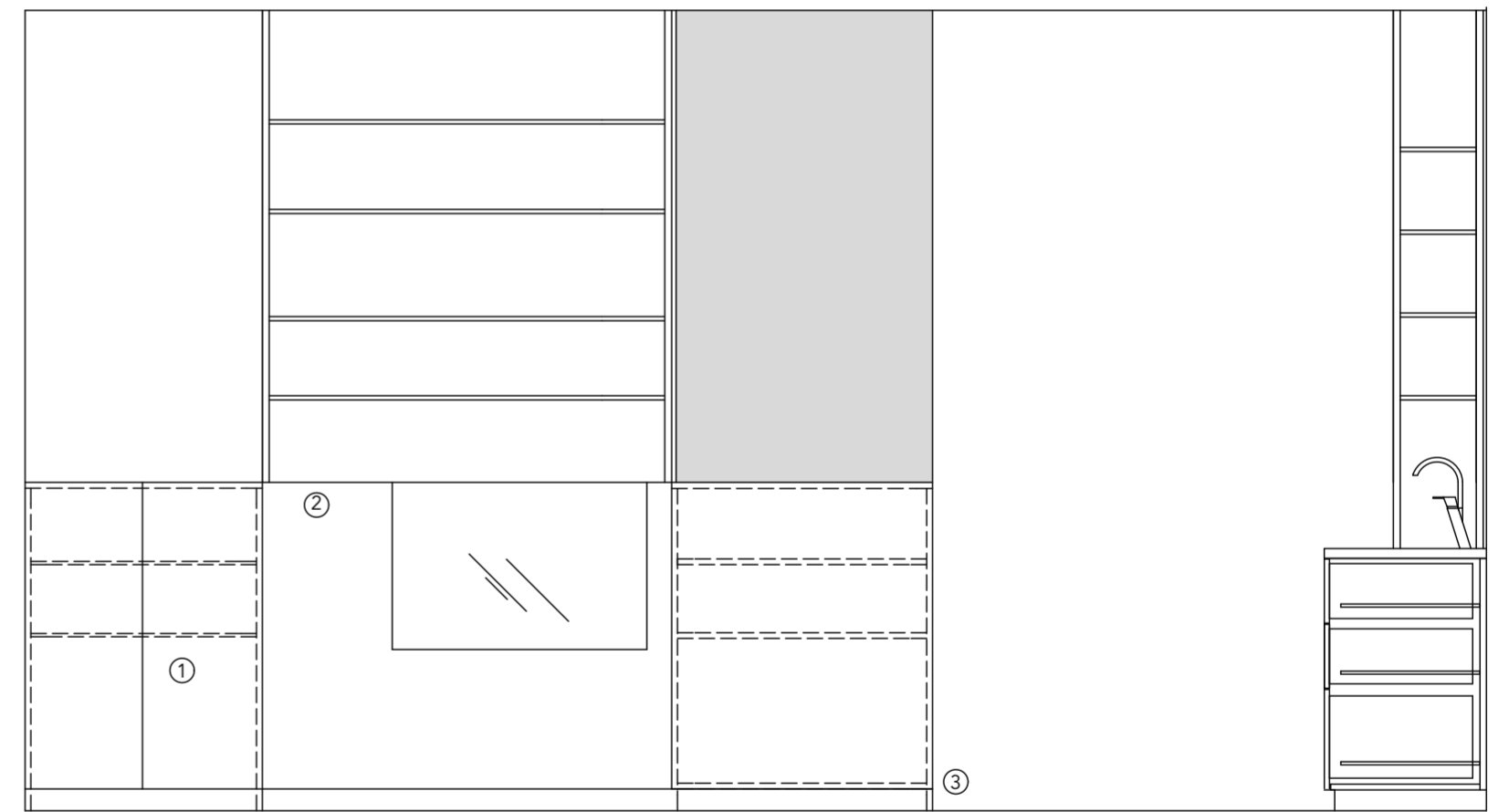
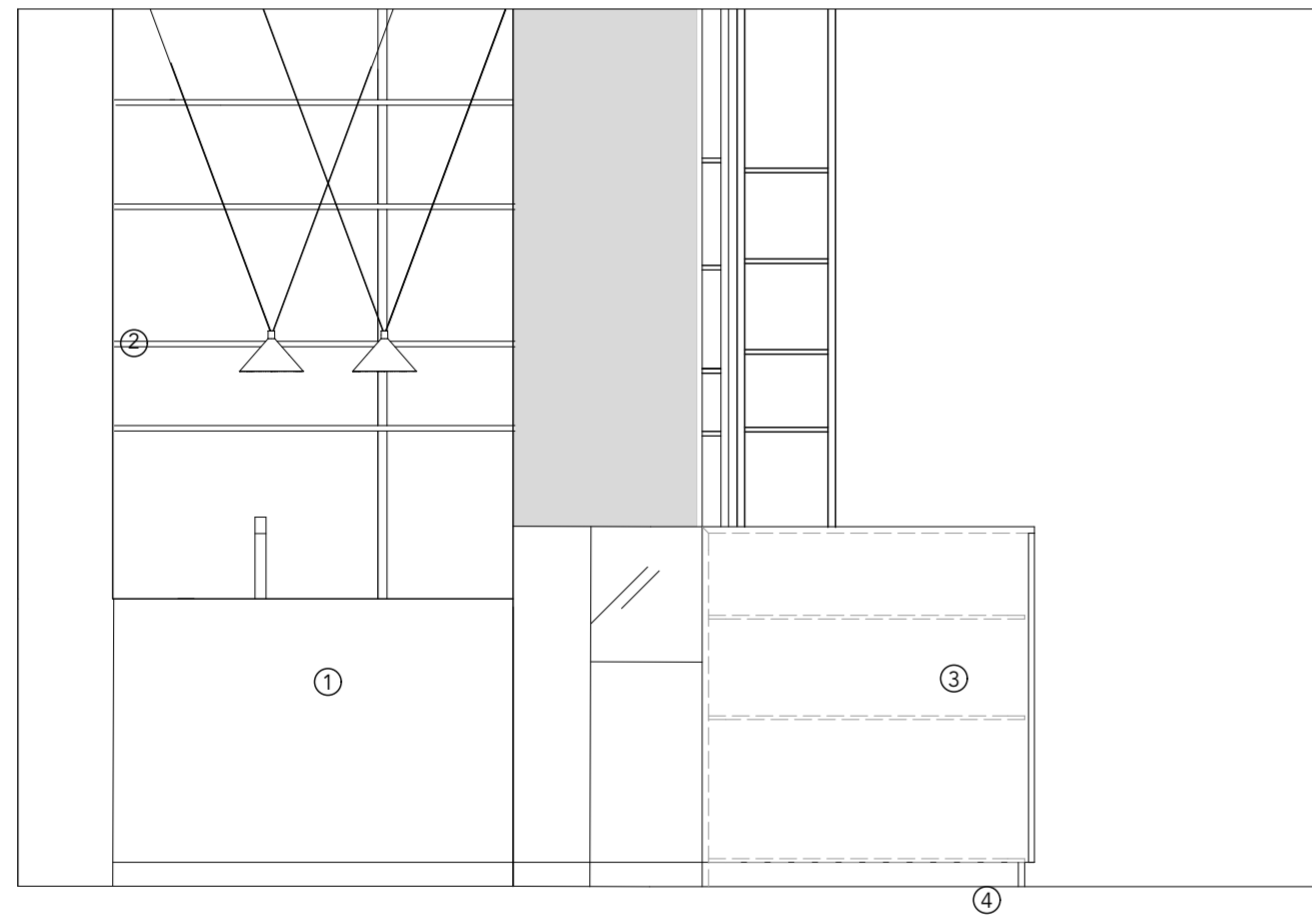
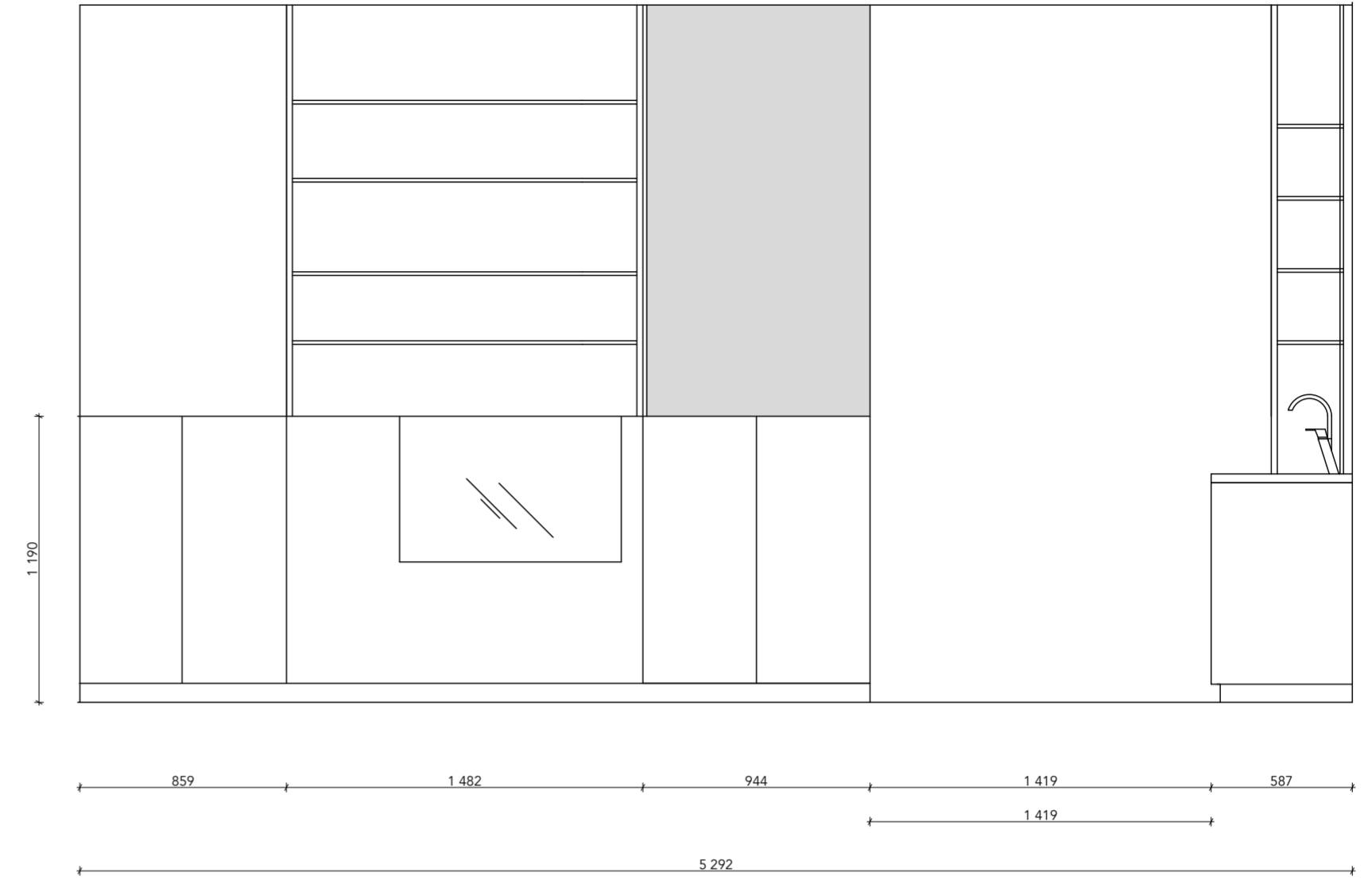
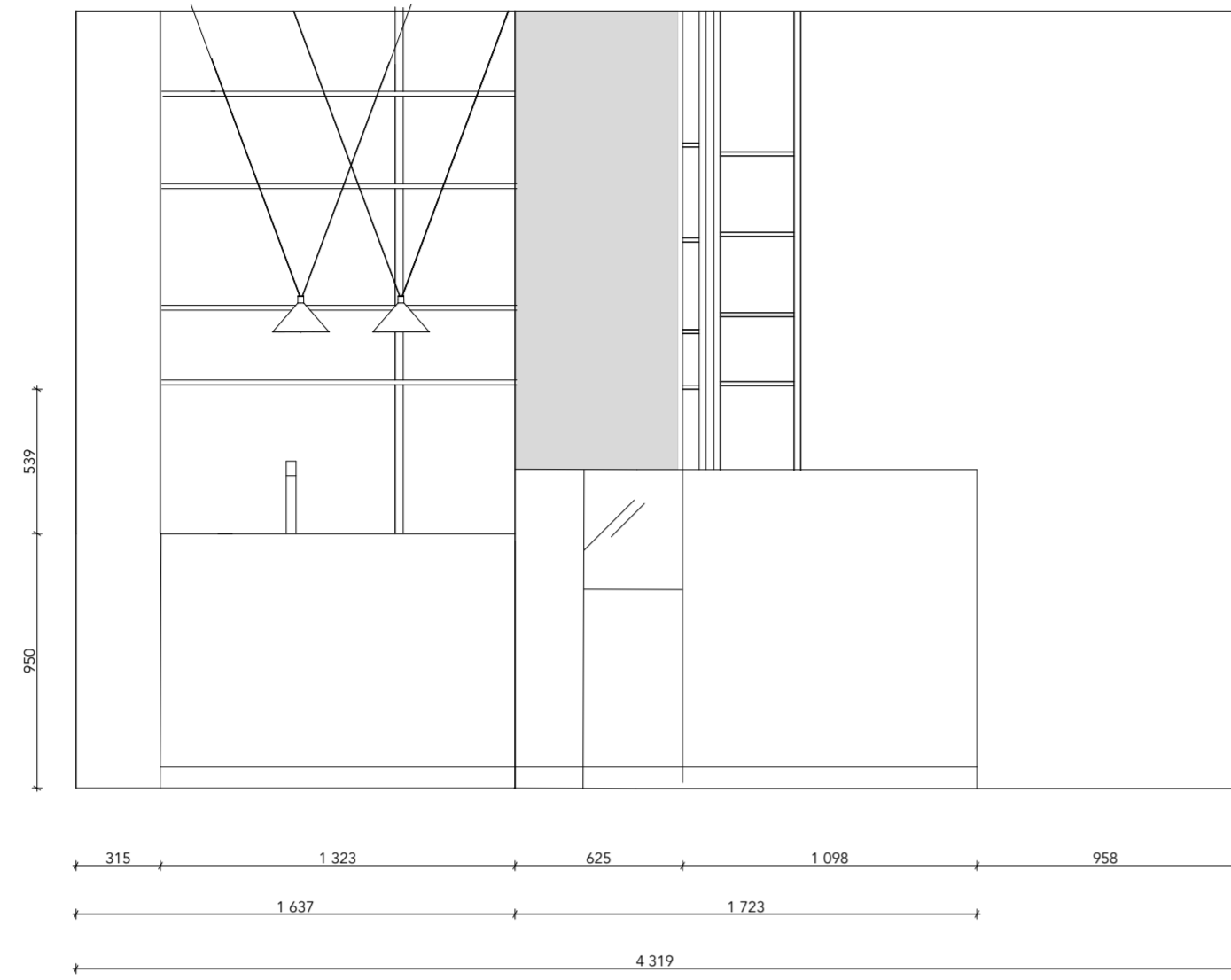
Metropolia- Ikkuna	A3
Opinnäytetyö Sofia Frantsi	Kahvila P-A2 , L-A2
Mikonkatu 6, Helsinki	1:25

- ① Lasikko (Metos) määrittää muiden kaluste C:n osien asennuskorkeuden. Kaikki pinnat on oltava yhdessä tasossa (1109mm). Kalusteen tekniset osat peitetään asiakkaan puolella petsatulla vanerilevyllä.
- ② Kalusteen C:n tason päälle asennettava teräsrakenteisen hyllyn putkirakenteiset pilarit (30x30mm) asennetaan suoraan vaneritasoon kiinni pohjakuvassa esitetyille paikoille. Putkirakenteeseen hitsataan kiinteät hyllynkannakkeet. Hyllyt ruuvataan kannakkeista yläpuolelta kiinni metallirakenteeseen.
- ③ Kaluste B rakentuu asiakkaan puoleisen komiorakenteen taakse kiinni. Kalusteen runko rakennetaan 21mm vahuisesta kalustelevystä. Laatikot ja etusarjat valmistetaan vanerista.
- ④ Kaikkiin kalusteisiin tehdään 70mm korkuinen sisäänveto (s.60mm).
- ⑤ Pilarin takaosa koteloidaan luonnonsävyisellä vanerilevyllä.

111

Metropolia- Ikkuna	A3
Opinnäytetyö Sofia Frantsi	Kahvila P-B1 , L-B1
Mikonkatu 6, Helsinki	1:25

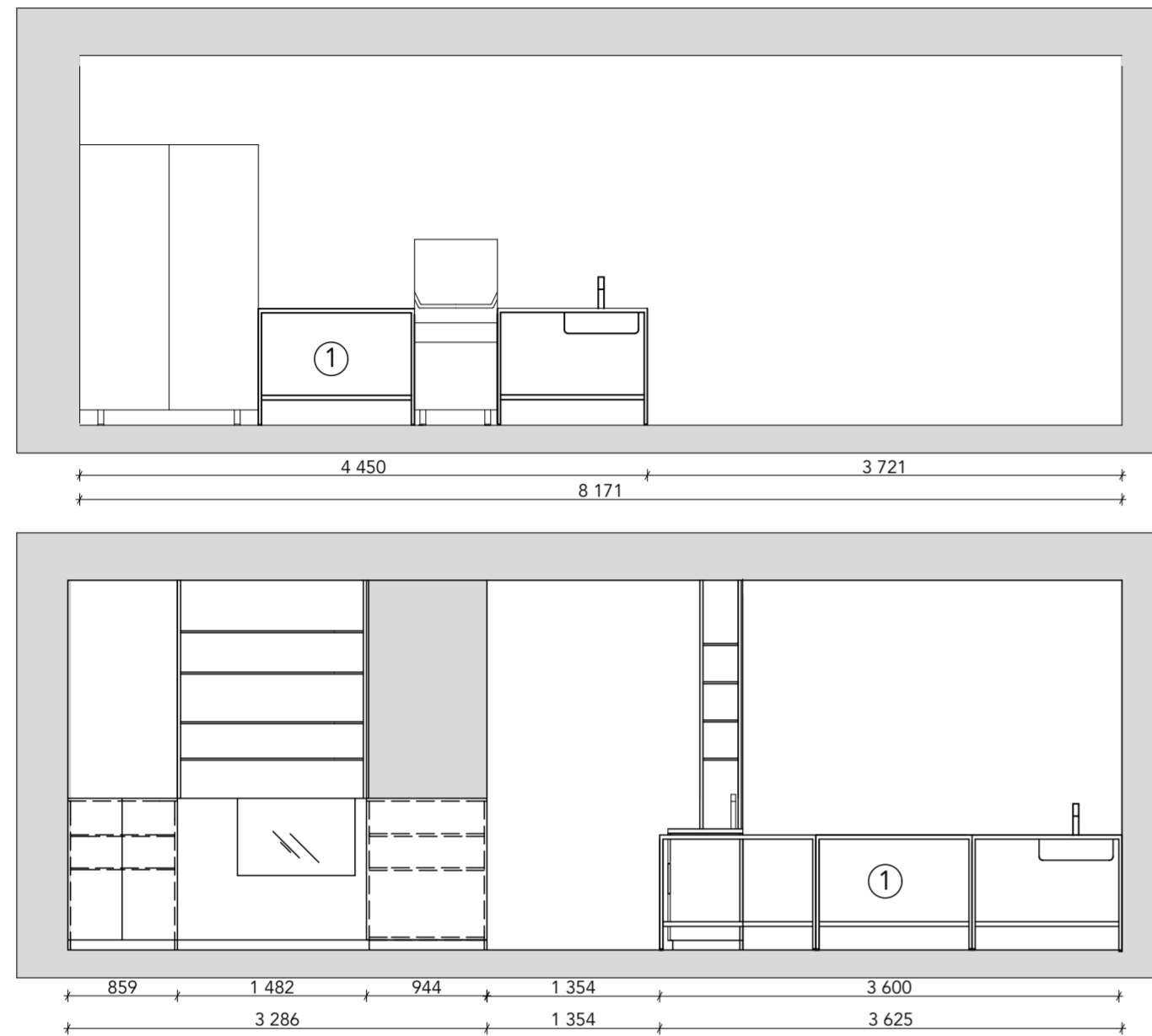
- ① Kaluste B:n etulevy tehdään luonnonsävyisestä kevyesti petsatusta koivuvanerista. Alas tehdään sisäänveto k. 70mm. B:n tasoalue on varattu myyntiä varten.
- ② Kalusteen A:n tason päälle asennettava teräsrakenteisen hyllyn putkirakenteiset pilarit asennetaan suoraan vaneritasoon kiinni pohjakuvassa esitetyille paikoille. Putkirakenteeseen hitsataan kiinteät hyllynkannakkeet. Hyllyt ruuvataan kannakkeista yläpuolelta kiinni metallirakenteeseen.
- ③ Kaluste B rakentuu asiakkaan puoleisen komiorakenteen taakse kiinni. Kalusteen runko rakennetaan 21mm vahuisesta kalustelevystä. Laatikot ja etusarjat valmistetaan vanerista. Kalusteen etulevy ja pöytätaaso asennetaan jiiiriin.
- ④ Kaikkiin kalusteisiin tehdään 70mm korkuinen sisäänveto (s.60mm).

Metropolia- Ikkuna	A3
Opinnäytetyö Sofia Frantsi	Kahvila P-C2 , L-C2
Mikonkatu 6, Helsinki	1:25

- ① Lasikon viereiseen kaappiin tulee kolme irtohyllyä, joita voidaan tarpeen mukaan säädellä. Syvä kaappi mahdollistaa monenlaisen säilytyksen esimerkiksi kahvitermoksille ja muille isommille tarvikkeille.
- ② Kaluste B rakentuu asiakkaan puoleisen kolmiorakenteen taakse kiinni. Kalusteen runko rakennetaan 21mm vahuisesta kalustelevystä. Laatikot ja etusarjat valmistetaan vanerista. Kalusteen etulevy ja pöytätaaso asennetaan jiiiriin.
- ③ Kaikkiin kalusteisiin tehdään 70mm korkuinen sisäänveto (s.60mm).

113

Metropolia- Ikkuna	A3
Opinnäytetyö Sofia Frantsi	Kahvila P-C1 , L-C1
Mikonkatu 6, Helsinki	1:25

① Keittiön tilan kalustus rakennetaan huonekorteissa määritellyn kokonaisuuden mukaan.

Metropolia- Ikkuna	A3
Opinnäytetyö Sofia Frantsi	Kahvila P-D1, L-D1
Mikonkatu 6, Helsinki	1:50

HUONEKORTIT

ISO TILA

ALAKATTO: Alakatto rakennetaan 600x1200mm kokoisista metalliverkko- paneeleista 15mm leveän T- listan avulla. Alakattolinjan paikat on merkitty pohjassa. Alakatto kiinnitetään välipohjasta alaslaskettuna sen verran kuin ilmastointiputket sitä vaativat, ei kuitenkaan alemmas kuin 2700m. <http://www.inlook.fi/files/2300/Lan-kaverkot.pdf>

MATOT: Matot tilataan pohjasta laskettavan menekin mukaan. Matto leikataan pyöreään muotoon paikan päällä ja kiinnitetään puhtaalle tasaiselle alustalle. MADRA 1100, 1119 Citrus, http://www.object-carpet.com/oc/homepage/wall-to-wall_carpet/qualities~4028809733a8a3fe0133ac7becda008d.en-en.html?q=100040

AKUSTIIKKA-PANEELIT: SoundWave Bella, Offecct, valkoinen. Akustiikkalevyt kiinnitetään katsomo- rakennelman yläpuoleiselle seinälle niin, että välitys on mahdollisimman pieni.

KÄÄNTÖSEINÄ: Workshoptilan ja presentaatiotilan väliin asennetaan kääntöseinä, joka pyörii oman akselinsa ympäri. Seinän toiselle puolelle asennetaan 55" näyttöjä saumattomasti ja workshopin puolelle lasinen piirtoseinä. Seinän molemmille reunoille jätetään min.15-20mm välitys. Seinän korkeus määrittyy alakaton korkeuden mukaan. Huomioitava on myös valaisinkiskon korkeus.

KATSOMO: Kiinteä katsomo rakennetaan koivuviilu-vanerista, joka on kevyesti petsattu jättäen vanerin luonnollisen värisen ja tuntuksen pinnan. Vaneripinnan alle rakennetaan kertopuurunko, joka tukee rakennetta. Katsomon sivulevyt tehdään yhtenäisestä vanerista ilman ylimääräisiä saumoja ja kiinnitetään jiiriin.

BETONILATTIA: Ecolanic microsementti, Betonia jäljittelevä pinta, joka viimeistellään lakalla. [http://dekotuote.fi/yhteystiedot/ REF 2 Gris 20%](http://dekotuote.fi/yhteystiedot/REF_2_Gris_20%)

SEINÄMAALIT:

- NCS S 3020- B10G (vaalea turkoosi/ vedensävyinen), kiinteän näyttöalueen takaseinä.
- NCS S 1005-R90B (kylmä vihertävä harmaa), kaikki jäljelle jäävät seinäpinnat

NÄYTTELYKALUSTEET:

KATSO TEKNISET PIIRRUSTUKSET: Näyttelykalusteet

PLANSSITELINEET:

- Magneettinen piirto-pinta <file:///Users/sofia/Downloads/FeelingInterior_yrityksille.pdf>
- Pehmeä kiinnityspinta, harmaa. Bulleting board, duck egg, <http://www.forbo.com/flooring/fi-fi/tuotteet/linoleumi/bulletin-board/bb6kms>

NÄYTTELYKUUTIOT: Materiaaleina mustaksi jauhomaalattu teräs 10mm. Kannen materiaalina käytetään kevyesti petsattua koivuvaneria. Katso planssi näyttelykalusteet.

IRTOKALUSTEET

- Pöydät 8kpl, Hexagon taitettava Plank Miura o60cm, musta maalattu <http://www.plank.it/product/miura-table/>

- Jakkarat: Artek 60, värit: musta kansi 6kpl / keltainen kansi 3kpl <http://www.artek.fi/fi/products/chairs/128>

- Nojatuolit 10kpl: Wilmer 055, kiinteä verhoilu Kvadrat Steelcut trio 2, 453

WORKSHOP- TILA

SEINÄT MAALI: NCS 5020-B30G (tumman turkoosi)

SIIRTOSEINÄ: Inlook Move light. Seinä kiinnitetään alakaton saumakohtaan suuntaisesti Pilareiden ulkopuolelle. Seinälehtiä tulee yhteensä 9kpl x 768mm. Lasin pintaan kiinnitetään eri neon- sävyjä heittävä kalvotarra. Taittoseinä asennetaan niin, että se kasautuu portaiden juureen. Seinän lasikehyksien paksuus 15mm ja reunassa 20mm. [http://www.inlook.fi/files/2472/Inlook Move Light.pdf](http://www.inlook.fi/files/2472/Inlook_Move_Light.pdf)

TAITTO-OVET: Olemassa oleviin syvennyksiin asennetaan vaneriset taitto-ovet 2kpl.

Ovien väliin jää rakenteellinen pilari ja ovien pinnat on rakenenttava samaan tasoon pilarin kanssa. Taitto ovien taakse saadaan säilytettyä pinottavat ja taitettavat irtokalusteet.

KALUSTEET:

- Pöydät 9kpl pyöreä taitettava Plank Miura o80cm, musta maalattu <http://www.plank.it/product/miura-table/>

- Jakkarat: Artek 60, värit: musta kansi 8kpl/ keltainen kansi 5kpl <http://www.artek.fi/fi/products/chairs/128>

KEITTIÖ/ KAHVILA

VIHERSEINÄ: Siiioittuu kahvilan päätyseinään ikkunaseinän ja WC:n ovien väliin.

Jakäläasetelma, josta muodostuu Metropolian logo.

<http://www.greenfortune.com/index.php>

Tai

<https://innogreen.fi/fi/referenssit/>

SEINÄMAALIT:

- NCS S 3020- B10G (vaalea turkoosi/ vedensävyinen)
- NCS S 1005-R90B (kylmä vihertävä harmaa)

Vedensinistä maalia käytetään ikkunaseinällä ja keittiökaluksen A- takana.

Kylmää harmaata puolestaan olemassa olevissa pilareissa kalusteiden yhteydessä. Ja muissa jäljelle jäävissä seinissä.

VANERILEVYT:

- 21mm
- 27mm

KÄSITTELYT:

- Venelakattu, keittiökaluksen B pöytätaaso
- Mustaksi petsattu, kaluksen C näkyvät pinnat
- Kevyesti petsattu luonnonsävyinen, kaikki jäljelle jäävät näkyvät pinnat kalusteista A ja B.

Katso erilliset kalustepiirroksat keittön kalusteista A, B ja C.

IRTOKALUSTEET:

- Jakkarat 6kpl: Artek 60, väri? <http://www.artek.fi/fi/products/chairs/128>
- Tuolit 8kpl : Kali Offecct, tammijalat
- Betoni-pöytä 2kpl <https://teakwarehouse.com/materials/concrete.html>

KAHVILA- KALUSTEIDEN LISÄOSAT:

- LASIKKO Delilasikko Metos Zita Mini 937 V 4310531 1017 * 948 * 1190/1210
- PIENI ALLAS: Lapetek Blanco Andano 180-U 220mm
- HANA: Tapwell Stick, kromi
- JÄÄKAAPPI TASON ALLE Metos RST Midi 4249060 595x628x830

KEITTIÖN KALUSTEET:

- HACKMAN Allas+ taso 1200 basin P520, grid shelf 4180440 1200x650x900 x2
- HACKMAN Liukuovellinen taso 2 gliding doors, solid shelf 4180470 1200x650x900
- JÄÄKAAPPI Jääkaappi Metos Start S140 TN
- PESUKONE Astianpesukone Metos Master HOOD 110 400V3N~

WC:t

- WC:t : Kartell by Laufen 82331, 000White Ceramics. WC- pönttö <http://www.nordics.laufen.com/en/products/product-finder/toilets/floorstanding-wc/kartell-by-laufen/82331>
- PIKKUALLAS PIENIIN WC:N:
<http://www.ido.fi/tuotteet/pesualtaat/tasoaltaat/icon-85122-85132/20954/>
- HANAT: Automaattihana VOLA 4321, kromi, <http://en.vola.com/catalog/hands-free/4321/c-24/c-387/p-457>
- ALLAS: Laufen 811434 wash basin bowl, valkoinen, ilman hanareikiä, 2kpl <http://www.nordics.laufen.com/en/products/product-finder/washbasins/washbasin-bowl/living/811434>.

PINNAT:

- Kaikki WC:n pinnat käsitellään betoni- pinnottella, joka voidaan asentaa olemassa olevan laatan päälle.
<http://www.decos.fi/tuotteet.htm>.

MAALI:

- Oventausta- seinä maalataan täyshimmeällä maalilla NCS 5020-B30G (tumman turkoosi)

YLÄKERTA

SEINÄT MAALI: NCS S 3020- B10G (vaalea turkoosi/ vedensävyinen), kaikki seinät

KALUSTEET:

- Tuolit 8kpl : Kali Offecct, tammijalat
- Betoni-pöytä <https://teakwarehouse.com/materials/concrete.html>
- Sohva-kaluste Offect, H 610, S 410, W 1600, D 860, Kiinteä verhoilu Kvadrat Steelcut trio 2, 453
- Keittiö- kaluste rakennetaan samaan tapaan kuin alakerran kaluste A.

SIIRTOSEINÄ: Inlook Move light, kevyesti luonnonsävyisestä petdattu vaneri 27mm. [http://www.inlook.fi/fi-les/2472/Inlook Move Light.pdf](http://www.inlook.fi/fi-les/2472/Inlook%20Move%20Light.pdf)

VALAISTUS

SPOTIT:

- KISKO ERCO 2-circuit track
- Pos 1: ERCO 71022.023 Optec for 2-circuit track, Spot, LED 24W 3300 lm dimmable, neutral white 4000K
- Pos 2: ERCO 71024.023 Optec for 2-circuit track, Flood, LED 24W 3300 lm dimmable, Neutraali valkoinen 4000k

ALASLASKETUT:

Pos 3:

Lampegras No. 323 BL-YELLOW (SHADE No 230) 9 kpl
2700K <http://lampegras.fr/en>